

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XI.

Kaina 3c.

Chicago, Ill., Šeštadienis, Birželio-June 7 d., 1924

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

437

No. 139

Francijos valdžios krizis tęsiasi

Japonų minios protestuoja Amerikai

Sovietai paskelbė karo padėtį Kazanių

Valdžios krizis Francijoje tebesitęsia

Prezidentas Millerand'as nusitaręs laikytis, nebojant didžiulės reikalavimo rezignuoti.

PARYŽIUS, birž. 6. — Prezidentui Millerandui pasiryžus nusileisti kairiųjų partijų reikalavimams, kad jis rezignuotų, politinė padėtis Francijoje pasidarė labai įvairi.

Šiandie Millerand'as turėjo pasikalbėjimą su devyniais ar dešimčia senatorių ir parlamentarų, kad jis laikytųsi pasidarymo durių japonų imigracijai.

Kalbama apie pakeitimą konstitucijai.

Nežiurint tokio Millerand'o nusistatymo, aplama nuomonė yra tokia, kad jis bus priverstas pasitraukti ir turės pasitraukti, gal buti po dienos, po antros.

Kai kurie kairieji parlamento nariai žada pasiūlyti, kad būtų padaryta pakeitimų respublikos konstitucijai. Jie sako, kad esamoji konstitucija pilna monarchinių tendencijų. Jų manymu, Francijos prezidento terminas turėtų būti sutrumpintas, azuot septynerių metų apribotas ketverių metais, taip kaip Jungtinėse Valstijose.

Parlamento posėdžiai atidedami iki antradienio.

PARYŽIUS, birž. 6. — Radikalų vadas Herriot, kurs vakar atsiskaitė imtis sudaryti naują ministeriją kol p. Millerand'as pasiliks prezidentu, šieandie turėjo konferenciją su Painleve, Briand'u, Boncour'u, Varrenne'u ir kitais frakcijų lyderiais. Kairiųjų planas dabar — laukti, ką p. Millerand'as pradės. Atstovų gi rumai, atlikę šieandie formale mandatų patvirtinimo procedūrą, pasėks senato pavyzdžiui: atidės posėdžius iki ateinančio antradienio. Per tą laiką kabinetas, kurį p. Millerand'as nori sudaryti, turėtų buti pasirašęs prisistatyt parlamentui.

Milžiniškas Japonų protestas prieš Ameriką

Smerkia Jungtines Valstijas kaip pasaulio taikos priešą.

TOKIO, Japonija, birž. 6. — Vakarijvyko čia milžiniškas protestas prieš Jungtines Valstijas dėl išskyrimo japonų imigracijos.

Didelių dideliausia imtynių salė buvo kimština prisikimšusi žmonių, kurių galėjo buti gal daugiau kaip 30 tūkstančių. Dalyvavo daugelis įvairių valdinių, suvažiavusių iš beveik visos Japonijos, čia jau buvo įžymūs parlamento nariai ir spaudos atstovai.

Gal bus išgelbėta 25,000 asm. nuo deportavimo

Atstovų Rumai priėmė kongresmano Sabatho rezoliuciją

TELEGRAMA NAUJIENOM'S

House of Representatives
Washington, D. C.
June 6, 1924

NAUJIENOS
1739 S. Halsted
Chicago, Ill.

Mano įnešta rezoliucija, kad būtų leista Amerikoje pasilikti žmonoms ir vaikams piliečių, deklarantų (tų, kurie turi pirmasias Amerikos pilietybės popierius) ir dvasininkų, ir kitiems virš kvotos įleistiems, kurie buvo apleidę uostus prieš gegužės dvidešimt šestą dieną, šieandie tapo Atstovų Rumų priimta.

Dėsiu visų pastangų, kad ji būtų ir senato priimta.

Kongresmanas (pasirašo)

SABATH

Kai kurių Jungtinių Valstijų Apskričių Teismų nusprendimu, kad piliečių ir dvasininkų žmonos ir vaikai gali buti įleisti Amerikon neatsižvelgiant į kvotą, buvo jų įleista gana didelė skaičius. Andais betgi Aukščiausias Teismas žemesniųjų teismų sprendimą atmainė, sakydamas, kad toks įleidimas yra priešingas įstatymui ir kad todėl jie negali buti įleisti, jeigu jų kvota yra išsibaigus.

Tuo būdu Amerikos piliečių žmonos ir vaikai, kurių pastaruoju laiku buvo įleista virš kvotos tarp 22 ir 25 tūkstančių, turėjo buti surinkti ir deportuoti iš Amerikos!

Naujuoju imigracijos įstatymu, kurį jis galion' nuo liepos 1 d., Amerikos piliečių ir bet kurio tikėjimo dvasininkų žmonos ir vaikai yra išskiriami iš kvotos. Todėl gi, atsižvelgiant į to naujo įstatymo dėsni, leidžiantį tokių asmenų įvažiavimą virš kvotos, būtų dabar visai nežmoniška deportuoti juos, kad jie palaukė keliolika dienų galėtų vėl grįžti Amerikon.

Del to tai kongresmanas A. J. Sabath, chicagietis, praeitą trečiadienį įnešė Atstovų Rumuose bendrą rezoliuciją, kad emigrantams, kurie išplaukė Amerikon prieš š. m. gegužės 26, nors jie atvyko virš kvotos, būtų leista Amerikoje pasilikti.

Jei dabar kongresmano įneštą ir Atstovų Rumų priimtą rezoliuciją priims ir senatas, tuomet likimas tų kelių dešimčių tūkstančių ateivių, moterų ir vaikų, bus išgelbėtas.

Graikai ruošiasi įsiveržti Albanijon

Laukia tik Jugoslavijos žygio, kurs duotų jai tam preteksto

LONDONAS, birž. 6. — Daily Express žiniomis, Anglijos ministeris Atenuose pranešęs savo valdžiai Londone, kad Graikija nutaręs pasiųsti kariuomenę Albanijon savo interesams ginti, jeigu tik Serbija bandysiant užimti kai kurias Albanijos sritis.

Klaipėdos Gubernatorius

PULK. JONAS BUDRYS

Klaipėdos krašto atvaduotojas ir dabartinis jo Valdytojas.

Kancleris Marx pirmą bandymą laimėjo

Jo pasiūlytas Dawes'o raportas didžiama parlamento balsų priimta.

BERLINAS, birž. 6. — Reichstagas 247 balsais prieš 183 šieandie priėmė kanclerio Marxo pasiūlytą priimti Dawes'o ekspertų raportą.

Nacionalistų įnešta nepasitikėjimo valdžia rezoliucija buvo reichstago 239 balsais prieš 194 atmetta.

Nacionalistai pasisakė, kad jie nusistatę prieš Dawes'o raportą. Priimti jį jie galėtų tik ta sąlyga, jei būtų duota garantijų, kad Rūhras bus evakuotas, ištremtieji vokiečiai sugrąžinti į savo vietas ir aliantų rankose esantieji vokiečių kaliniai paleisti.

Kanclerių Marx'ą parėmė socialdemokratai ir būržuazinės valdžios partijos.

Smarki audra Illinois valstijoje

Keletas žmonių žuvo.

Praeitą ketvirtadienį Illinois valstijos viduriu siautė didelė audra, del kurios keletas žmonių žuvo.

Arti Tower Hill audra sugriovė trobeles, kurioj buvęs Virgil Page tapo užmuštas.

Danvillej perkunas užmušė moteriškę Amelią Welsh, 31 metų.

Milmine, arti Monticello, vienas žmogus užmuštas.

Springfielde perkunas nutrenkė Harry Maincottą ir sunkiai užgavo jo sunų. Užmuštas taip jau vienas arklis.

Del smarkaus lietaus pagadinto kelio, arti Vermonto susikūlė C., B. and Q. prekių traukinys. Mašinistas ir jo padėjėjas buvo užmušti.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, birž. 6 d., užsienio pinigų ne mažiau kaip už \$25.000 dolerių bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šitaip:

Anglijos, 1 sv. sterlingų	\$4.30
Belgijos, 100 frankų	\$4.40
Danijos, 100 kronų	\$16.85
Italijos, 100 lirų	\$4.34
Francijos, 100 frankų	\$4.95
Lietuvos, 100 litų	\$10.30
Norvegijos, 100 kronų	\$13.56
Olandijos, 100 florinų	\$37.43
Suomijos, 100 markų	\$2.52

Naujų Ekskursija Klaipėdoj pasitikt su muzika

Ripkevičius praneša, kad kelionė bus puiklausia.

Vakar 11:05 val. iš ryto Naujienos gavo telegramą nuo Naujienų ekskursijos palydovo A. Ripkevičiaus iš Klaipėdos su pranešimu, kad Naujienų ekskursija jau pribuvo Klaipėdon kad kelionė bus smagi ir kad Klaipėdoje ekskursiją pasitiko pats Klaipėdos gubernatorius su muzika. "Viskas puiklausia", džiaugsmingai priduria Ripkevičius, baigdamas savo trumpą telegramą.

A. Ripkevičiaus telegrama iš Klaipėdos tapo išsiųsta birželio 6 d. išryto ir skamba sekamai:

"Memel, June 6, 1924.

"Naujienos, Chicago.

"Pribuvome Klaipėdon. Kelionė buvo smagi. Klaipėdoje Naujienų ekskursiją pasitiko gubernatorius su muzika. Viskas puiklausia.

Ripkevičius."

Naujienų ekskursija išplaukė iš New Yorko laivu Leviathan gegužės 24 dieną. Naujienų ekskursijos iš viso važiavo 120 žmonių. Iš Londono ekskursija toliau plaukė laivu Baltara į Klaipėdą ir Klaipėdon pribuvo, kaip matyt iš Ripkevičiaus telegramos, birželio 5 dieną, kaip ir buvo nužymėta be jokių sutrikimų. Yra smagu, kad pats Klaipėdos gubernatorius taip gražiai pasitiko atvykstančius Lietuvon amerikiečius po Naujienų vėliava.

Paštininkų algų bilius kongreso priimtas

Paštininkai gaus \$300 daugiau algos metams.

WASHINGTON, birž. 6. — Kongreso konferencijos komisijos raportas del padidinimo pašto tarnautojams algų bilias tapo šieandie atstovų buto patvirtintas ir pasiūstas prezidentui pasirašyti. Tuo bilium paštininkams pridedama 300 dolerių daugiau prie jų dabartinės metinės algos.

Rusai nori reformuoti kalendorių

Savaitė turėtų buti iš penkių dienų, su keturiom darbo dienom.

MASKVA, birž. 6. — Nepavykus panaikinti sekmadienį ir įvesti pirmadienį kaip pasilsio dieną, profesinių darbininkų sąjungos taryba daro projektą reformuoti kalendorių iš pat patmatų.

Sulyg reformos projektu, kur dabar paduotas specialiai komisarijų tarybos komisijai peržiūrėti, metai susidėtų iš 360 dienų, paskaidytų į 12 mėnesių, po 30 dienų į kiekvieną mėnesį. Kiekvienas mėnuo susidėtų iš 6 savaitių, o kiekviena savaitė iš 5 dienų, kurių tik keturios būtų dirbamos, o penktoji — šventė, pasilsio diena. Viena diena turėtų 25 valandas, o valanda — 57 minutes.

RUSIJA RUSIJOI — "SSSR". O UŽSIENY — "USSR"

PARYŽIUS, birž. 6. — Francijos pašto vyriausybė išleido pastabą, kurioj sakoma, kad Rusų pašto vyriausybė davus žinoti, jog Rusijos oficialis vardas dabar esąs "Union des Socialistes Soviet Republics".

[Rusiškai tas oficialis Rusijos vardas rašoma "SSSR" — Sojuz Socialističeskich Sovetskich Respublik.]

Vilniaus krašto lietuvių mokytojų suvažiavimas

KAUNAS. — Birželio 9 ir 10 dienomis Vilniuje turės įvykti visuotinis Vilniaus krašto lietuvių mokytojų suvažiavimas. Kadangi laikas suvažiavimui parinkta toks, kai jau sodžių mokyklose darbas bus baigtas, tai suvažiavimo organizuotojai tikisi, kad mokytojai ir mokytojos dalyvaus jame skaitlingai.

SPROGO KATILAS; UZMUŠE ŽMOGŲ

MATHISTON, Miss., birž. 5. — Starne lentpiuvėj sprogo garinis katilas, užmušdamas lentpiuvės savininką Starnesą ir vieną darbininką, Johnsoną. Pavojingai sužeisdamas.

ŽMOGŽUDYBĖ.

CHICAGO. — Kažkokie du vyrai vakar nušovė Joseph'ą Robert'ą, 25 metų, gyv. 1305 Egmont Place, patykoję jį netoli namų. Užmušikai pabėgo. Manoma, kad tai juodrankių kerštas.

ORAS

Chicago ir apilinkė. — Šiandie niaukstosi; po pietų ar vakarop veikiausia bus lietaus; mažai atmainos temperatūroje; vidutinis mainysis vėjas. Saulė teka 5:14, leidžiasi 8:23

Greito Telegramu Išmokėjimo Pavyzdžiai

Sulig naujos Naujienų sistemos siunčiamos per Naujienas telegramos yra išmokamos Lietuvoje į 3 ar 4 dienas po išsiuntimo.

NE SYKI VIENOKI TELEGRAMOS ESTI IŠMOKAMOS Į 1 AR 2 DIENAS.

Štai dvejetas paskutinių pavyzdžių:
Piniginės telegramos
Viktorijai Janušienei,
Želvių kaimo,
Užvenčio valsčiaus, ir
Franciskai Nekrošienei,
Pašaltūnų kaimo,
Raseinių valsčiaus.

Šitos telegramos tapo iš Naujienų išsiųstos birželio 4 dieną 8 valandą vakare; o birželio 6 d. 7:35 val. iš ryto Naujienos gavo iš Lietuvos banko telegrafinį pranešimą, kad šios telegramos jau tapo išpildytos. Reiškia pinigai tapo išmokėti ir telegramos suvaikščiojo į Kauną ir atgal į 35 valandas ir 35 minutes. Tai žinoma yra greičiausias reikalo atlikimas ir tuo tarpu ne visos telegramos taip greit gali būti išmokėtos. yra užtikrintas betgi visų be skirtumo telegramų išmokėjimas Lietuvoje į 3 ar 4 dienas po jų išsiuntimo iš Naujienų.

Iš Naujienų dabar telegramos išeina kasdien apie 4 val. po piet. Telegramų orderiai gauti po 4 val. yra paliekami išsiuntimui ant rytojaus.

Greitą telegramų išpildymą Lietuvoje Naujienoms atlieka Lietuvos Koperacijos Bankas, su kuriuo Naujienos nesena pradėjo vesti reikalus.

Naujienų sistemos piniginės telegramos kainuoja tik 50 centų, nežiurint kokio ilgumo yra adresas. Tai negirdėtas stebėtinai pigumas, bet jis tapo atsiektas naudai visų kas tik siunčia pinigus Lietuvon.

Siųskite savo giminėms pinigus Lietuvon telegramu per Naujienas. Kamgi jie turi laukti visą mėnesį ar ilgiau, kada jie gali gauti pinigus į 3 ar 4 dienas, o jums tas nekaštuoja brangiau.

NAUJIENOS.

Negirdėta Pramoga PIKNIKAS

Susivienijimas Lietuvių Dr-jų ant Bridgeport
Naudai Chicagos Lietuvių Auditorium
Nedėlioje, Birželio-June 15-tą d., 1924 m.
BLINSTRUPO DARŽE, JUSTICE PARK

Šiandien ir mažiausias abejonės nėra kad AUDITORIUM SVETAINĖ be tolimesnės pertraukos ar vilkinimo bus pastatyta grynai lietuvių pastangomis ir pinigais. Nėrinai persitinkinti atvažiuokite pikniką kuris atsis bus minėtoje dienoje.
Bus dalinamos dovanos ir visi atsilankiusieji turės progą dalyvauti dovanų laimėjime. Bus žaislės, šokiai, dainos, valės ir tt. Irgi bus kalbos nes pakviesta yra žymiausi veikėjai kalbėtojai.
Rengiasi visos Chicagos ir apylinkės lietuvių su šeimynomis tos iškilmingos pramogos pamatyti, kokios dar Chicagočiai neturėjo ir nebuvo matę. Bus apvairuokimas Chicagos Susivienijimo Lietuvių Draugijų darbuotės. Bus plačiai ir nuodugniai išaiškinta kaip Chicagočiai lietuvių nugalėjo sunkiausią kliūtį ir Auditorium Svetainę greitai laiku pabaigę statyti. Tai yra milžiniškas darbas ir sunkioji pusė jau pergalėta. Šiandien jau niekas neabejoja kad Auditorium bus investuoti pinigai didelis pelnas. Jau šiandien Pirmo Mortgage Gold Bonus gvarantuojama 6 ir 6½ nuošimčių. Visi lietuvių atvažiuokite pikniką ir praleisim laiką linksmai ant tyro oro.
KVIEČIA KOMITETAS.
Chicagos Lietuvių Auditorium Corp. Generališkas Ofisas:
840 West 33rd St. Tel. Yards 2790.

Iškilmingas Piknikas

RENGIAMAS

DRAUGYSTĖS D. L. K. KEISTUČIO

Atsis bus
Nedėlioje, Birželio 8, 1924

NATIONAL DARŽE
Riverside, Ill.

Pradžią 10 val. ryto, ir tiesis iki vėlumi.
Griež PHILLIPS muzika.

Sirdingai kviečiame visuomenę atsilankyti į mūsų rengiamą pikniką ir užtikrinam iš kalno, kad busite pilnai užganėdinti.
KOMITETAS.

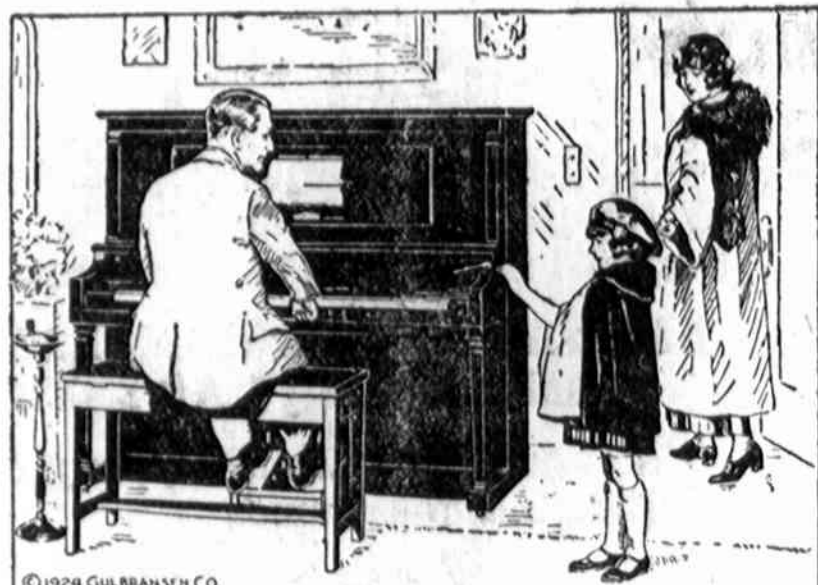
Didelis Motinis Nedėlnienio Mokyklos Piknikas

RENGIĄ LIETUVIŲ LIUTERONŲ PARAPIJĄ

Nedėlioje, June 8 d., 1924 m.

Stickney Grove, Lyons, Ill., Harlem Ave.

Pradžią 10 val. ryto. Įžanga 35c. ypatai.
Visus kviečiame atsilankyti, senus ir jaunus į iškilmingą pikniką, bus daug laimėjimų ir linksmy žaislių. Visus kviečia KOMITETAS.

Registruoti Pianai GULBRANSEN The Registering Piano

Gulbransen registruoti pianai yra geriausi pianai pasaulyje kaip muzikališki instrumentai.

Jie yra vienatini pianai iš artistinio atžvilgio ir jie išduoda labai lengvai balsą. Jie yra grojami muzikos roletais ir pedais, kaip ir kiti instrumentai tokios pat rūšies.

Gulbransen registruotų pianų kiekviena nota yra tikra. Ant jo galima groti su visu jausmu, gyvenimu, delikatumu kokią tiktai pianų muziką jūs kada nors girdėjote.

Tie yra faktai ir mes norime, kad jūs nesumaišytumėt Gulbransen su kitos panašios rūšies instrumentais. Mes pasiūlome apžiūrėjimą jų, kaip yra lengva groti ant registruoto piano, nes registruoja kiekvieną dasytęją, registruoja jusų laiką, registruoja jusų patyrimą.

Keturi Modeliai — Nacionaliai Apkainuoti

\$420 - \$495 - \$575 - \$650

VITAK-ELSNIC COMPANY
VISKAS MUZIKOJE

4639 South Ashland Avenue, Chicago, Ill.

Kas Dedasi Lietuvoje

VIS TIK "LIETUVISKAI IR LIETUVISKAI".

Jau, rodos, bus gana senas priežodis, jeigu kas ką padaro labai liurbiškai, tai sakoma kableliuose — "lietuviškai". Su Kaunu tas pats. Šiaip viskas lyg apleistai, padrikai. Kaip kas nors pasirengia atvykti, kaip tik kokia nors iškilinė rengiama, tuoj suskanta taisyti, šalygatyvi duobės lopyti, duris, langus ir tvoras tepioti varsonis ir tt. Taip buvo ir šiemet, prieš pat gegužio 15 d. iškilnių dieną ar tai su įsakyimu, ar be įsakymo, visos miestai sukruto sujudo taisyti, lopyti, valyti, švartys, taip kad tai dienai nepaspėjo nė numaliavotos sienos, durys, langai nudžiuti ir daug kur buvo prisagstyta lentelių, popierių — "Atsargiai; dažyta".

Cia man prisimena apitiginės kaimo moteriškos būdas. Kambarys, lovos, stalai, asla — viskas nešvaru, netvarkiai, išmėtyta, prišmeizta. Kaip tik įėjo į kambarį svetimas žmogus, tuoj šeimnininkė lyg pabudus — šuojasi, valosi, viską tvarko, lyg tarytum tik tam svečiui reikalinga švara ir tvarka. O tuom svečiui tik upą sugadina ir dulkėmis pavaišina. —Pr.br.

Viešas Pareiškimas

ŠIUOMI pranešu visiems Brighton Parko lietuviams kad atidariau Real Estate ofisą po numeriu 4403 So. Mozart St. Chicago, Ill., kur perku ir pardodu namus ir lotus Insurinu namus, rakandus, automobilius, krautuves ir langus: Taipgi esu Notary Public ir statau bei taisau namus pigiai, gerai ir greitai.

Valandos nuo 5 P. M. iki 9 P. M. nedėlioje nuo 10 A. M. iki 6 P. M.

JOSEPH C. ENCHERIS
Real Estate and Builder
4403 South Mozart Str.
Tel. Lafayette 8662
Chicago, Ill.
(Apskelbimas)

TEMYKITE VISI!

Pirmos klesos naujai įrengtas Restaurantas, ant West Sides. Gamina me naminius valgius už labai prieinamą kainą. Atsilankykite ir persitikrinkite.

Kviečia savininkas
A. WULČAUSKAS
2159 W. 22nd St.

X-RAY EGZAMINACIJA \$1.00

Vyrų ir moterų ne žiūrint kaip ilgai jūs kenčiate ir ką kiti daktarai pasakė jums, ateikite ir tegul X-Ray pasakos tiesą. Moksliskas egzaminavimas su moderniu X-Ray aparatu klaidas — suteikia geras informacijas, nes yra matomi sergantys organai. Egzaminavimas nekenksmingas, neskaudus ir nereikia nusiimti rūbų.
Ar turite skaudamą skilvį, krutinę, nugarą, galvos skaudėjimą, galvos skausmą, užkietėjimą vidurių, prastą apetitą, reumatizmą, asthmą, odos ligas, rypurą, inkstų arba skilvio ligas, nervingumą, chroniškas arba privatiškas ligas? Jei norite gery pasiekimų, ateikite tuojau. Visi veliausi čia pat ir serum yra suteikiama, įskaitant "606 arba 914" nuo kraujo užnuodijimo.
"Kraujas yra gyvenimas". Introversus įterškimas (į kraują), suteikia gerą pagalbą tukstančiams sergantiems. Puikus gydymas bile nuo kitos ligos kur tik daktariai kraują. Ne žiūrint kiek jūs išleidote ir nieko negebėjote, ateikite ir gaukite tiesą išgydymė. Atsineškite šį skelbimą su savim ir gausite dykai kraują spaudimą išbandymą su X-Ray egzaminacija.
CHICAGO MEDICAL CLINIC
Dr. R. G. McCarthy, Specialistas
508 S. State St. kampas Congress, 2 augštas, Chicago, Ill.
Valandos nuo 9 ryto iki 6 vak. Penedėly, serdėdij ir subatoj nuo 9 ryto iki 8 v. nedėlioje nuo 9 ryto iki 12 dien.

Didelis Atidarymas

Subatoje, Birželio-June 7tą d., 1924

Mes persikraustėme į mūsų naują vietą gražiausią visoj apylinkėj. Kad tik kamai paminėjus šį nuotikį, mes įsigijome daugybę visokių stailų Siutų, Viršutinių ir Apatinių Marškinių ir kitojų augštos rūšies Vyriskų Drapanų.

Siutai Padaromi

PAGAL JUSŲ ORDERI

padaromi už

\$29.50

ir augščiau

Mes vartojame vien tik augštos rūšies materijolą ir garantuojame gerą fitinimą, arba gražiname Jums pinigų. Mūsų darbas geriausias.

ŠIAUDINĖS SKRYBĖS

Išsirinkite Jūsų Skrybėlę čia. Vėliausios stailos. Šiaudinės ir Panamos

\$1.95

ir augščiau

MES ATLIEKAME PIRMOS KLESOS VALYMO, PROSINIMO IR TAI-SYMO DARBĄ PRIEINAMOMIS KAINOMIS.

UZDYKĄ!

Su kiekvienu pirkinii \$1.00 ar daugiau vertės, duodame drabužių valymui Brūšių. Geros rūšies vertės \$1.00. Visai dovanai.

UZDYKĄ!

NEPAMIRŠKITE mūsų naujo adreso: 3462 So. Halsted Street, — 2-ros durys į žiemus nuo 35-tos gatvės. Mes pirmiau buvome 3512. Už 35-tos gatvės.

LOUIS POLNEY

Tel. Boulevard 5741

H. J. ARENS

L. & F. Tailors & Men's Furnishers

THE MEN'S STORE

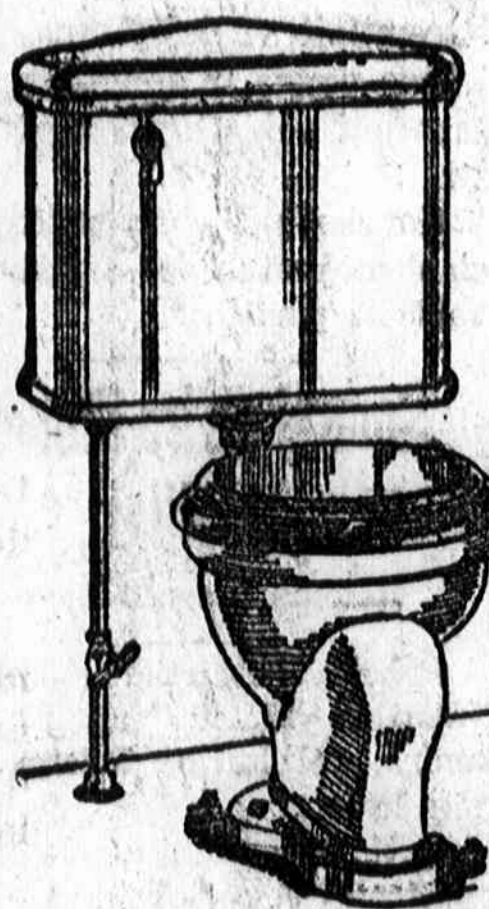
3462 South Halsted Street,

Chicago, Illinois.

Duodame mėlinas C. D. M. stampas.

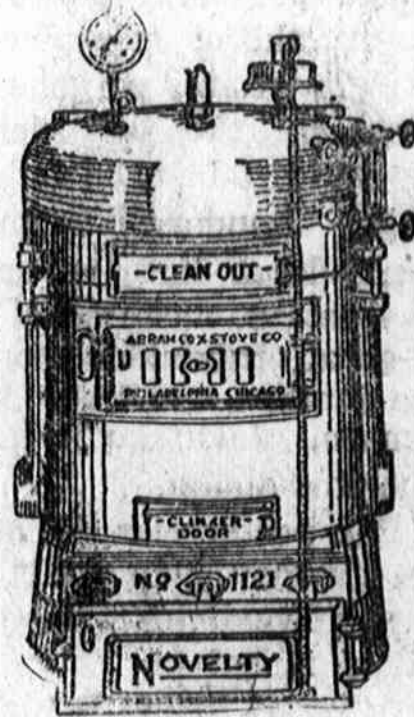
Krautuvė atvira kiekvieną vakarą.

DEL TEISINGO IR GERO PATARNAVIMO DEL JUSŲ PLUMBINGO IR NAMŲ APSILDYMO REIKMENŲ MATYKITE

M. Levy & Company

Kuomet jūs pirkite virtuvės sinką, vaną, klosetą, arba boilerį, jei nebusite užganėdintas, mes arba apmainysime jums arba pinigų gražinsime. Jei jūs norite, kad jums būtų patarnauta teisingai, nepraleiskite progos nepasimatę su mumis, kol jūs pirkite kur nors kitur. Jums labai apsimokės pirkti savo tavorą pas mus.

M. LEVY & COMPANY

Kampas State ir 22nd St.

Telefonas Calumet 0645-1692

Atdara kiekvieną vakarą iki 7 valandą vakare. Nedėlioje iki 1 valandą

Mes kalbame lietuviškai

Atsineškite su savim šį apskelbimą kuomet ateisite čionai pirkti

MOTERYS IR MERGINOS

Bukit neprigulmingos, mes mokiname pilną kursą Beauty Culture tikslai už

\$45.00

Mes mokiname marcelling, apskrito sugarbinavimo, vandeninio sugarbinavimo, plaukų dažymo, veido dalinimo, nagų dalinimo, plaukų mazgijimo ir t. t.

Dieninės ir kakarinės klesos.

Mokėkite kol mokinate

Mes suteikiame puikų diplomą ir suteikiame pagalbą atidaryti šapą.

Geriausi lietuvių instruktoriai

La Chartier School of Beauty Culture

145 N. Clark St.

Room 306,

Tel. Dearborn 3742

REUMATIZMAS

Kuris yra kauluose, išgydomas
Jei jūs kenčiate nuo tos ligos, pabandykit

SAPOMENTOL

ir nelaukite kol liga paguldys jums į lovą. Eikite tuojau į bilę aptieka ir gauk SAPOMENTOL. Jūs apsaugosit savo sveikatą ir sutaupysit pinigų. Kaina \$1.50 už didelį ir 75c. už mažą slojikelį.

POLO CHEMICAL CO.

2824 W. Chicago Ave. Chicago.

NORĖDAMI

PIRKTI, PARDUOTI AR MAINTYTI VISADOS KREIPKITE PAS MUS. TAS JUMS BUS ANT NAUDOS.

S. L. FABIONAS CO.

809 W. 35th St., Chicago
Tel. Boulevard 0611 ir 0774

PADAROM PIRKIMO IR PARDAVIMO RASTUS.

Pasekmingai siunčiam pinigų ir Parduodam Laivakortes.

K. GUGIS ADVOKATAS

Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 111-11
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6

Gyvenimo vieta:

3325 So. Halsted St.

Tel. Boulevard 1810

Valandos: 9 ryto iki 9 vakare. Serdėdij ir Pėtnyčioj nuo 9 r. iki 6 v.

Veda visokias bylas visuose teismuose. Egzaminuoja Abstraktus ir padirba visokius Dokumentus, perant arba pardodant Lotus, Namus, Farmas ir Biznais. Skolėna Pinigus ant pirmo morgitėias leugvomis išlygomis.

JOHN KUCHINSKAS LIETUVIS ADVOKATAS

2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.

Telefonas Canal 2652

Valandos: 9 ryto iki 9 vakare. Serdėdij ir Pėtnyčioj nuo 9 r. iki 6 v.

Veda visokias bylas visuose teismuose. Egzaminuoja Abstraktus ir padirba visokius Dokumentus, perant arba pardodant Lotus, Namus, Farmas ir Biznais. Skolėna Pinigus ant pirmo morgitėias leugvomis išlygomis.

Valandos: 9 ryto iki 9 vakare. Serdėdij ir Pėtnyčioj nuo 9 r. iki 6 v.

Veda visokias bylas visuose teismuose. Egzaminuoja Abstraktus ir padirba visokius Dokumentus, perant arba pardodant Lotus, Namus, Farmas ir Biznais. Skolėna Pinigus ant pirmo morgitėias leugvomis išlygomis.

Valandos: 9 ryto iki 9 vakare. Serdėdij ir Pėtnyčioj nuo 9 r. iki 6 v.

Veda visokias bylas visuose teismuose. Egzaminuoja Abstraktus ir padirba visokius Dokumentus, perant arba pardodant Lotus, Namus, Farmas ir Biznais. Skolėna Pinigus ant pirmo morgitėias leugvomis išlygomis.

S. W. BANES, Advokatas

Val.: 9 A. M. iki 5 P. M.

Room 909 Chicago Trust Building

78 West Monroe Street, Chicago.

Telefonas Randolph 2990

Rez. 3203 So. Halsted St.

Yards 1015. Val.: 6 iki 9 val.

J. P. WAITCHES LAWYER Lietuvys Advokatas

Dienomis Room 514-516

127 N. Dearborn St.

Telefonas Randolph 6584

Vakara: 10717 Indiana Ave.

Tel.: Pullman 6377.

A. A. SLAKIS ADVOKATAS

Ofisas vidurmiestij:

Room 1726

CHICAGO TEMPLE BLDG.

77 W. Washington St.

Cor. Washington & Clark

Kam. Tel.: Hyde Park 8895

JOHN I. BAGDZIUNAS ADVOKATAS

Veda bylas visuose Teismuose, Egzaminuoja Abstraktus, Padaro pirkimo ir pardavimo Dokumentus ir išaiškinimus.

7 South Dearborn Street

ROOM 1533 TRIBUNE BUILDING

Telefonas Randolph 3261

Vakara: 2151 West 22 Street

Telefonas Canal 1667.

A. E. STASULANI ADVOKATAS

Ofisas:

911 Chicago Temple Bldg.

77 W. Washington St.

Tel. Central 6200

Cicero Panedėlio vak.

1314 S. Cicero Av. T. Cicero 5036

Bridgeport kitais vakara

3236 S. Halsted St. T. Boul. 6737

V. W. RUTKAS Advokatas

29 So. La Salle St. Room 588

Tel. Central 6590

Vak. 3223 S. Halsted St. Chicago.

Tel. Yards 4681

J. BUCERZAN ADVOKATAS

Notary Public

3405 Deodor Street

Phone: Indiana Harbor 279,

Indiana Harbor, Ind.

A. A. OLIS ADVOKATAS

11 S. La Salle St., Room 2001

Tel. Randolph 1034 — Val. nuo 9-5

Vakara:

3301 S. Halsted St., Tel. Blvd. 6775

6-8 v. v. apart Panedėlio ir Pėtnyčio.

Plumbing ir Apšildymo Įrengimai

Oleolio kainomis visiems.

Pigiausi dabar radiatoriai ir boileriai. Jie bus brangesnis po mėnesio. gegužį. Sutaupykit pinigų tiesiai pirkdami nuo mus.

PEOPLES PLUMBING and HEATING SUPPLY CO.
490 Milwaukee Ave. and
461 N. Halsted St.
Haymarket 1018, Haymarket 4221

Garsinkities "Naujienose"

Garsinkities "NAUJIENOSE"

TVIRTAS KAIP UOLA

Lietuviams daugiau jau nėra reikalo rūpintis
į kurį Banką geriausiai savo pinigus padėti.

Didžiausias Lietuvių Bankas
UNIVERSAL STATE BANKAS
Visados buvo, yra ir bus
SAUGIAUSIAS ir TVIRČIAUSIAS

Kaipo Valstybinis Bankas po Illinois Valstijos
ir Chicagos Clearing House Association užžiūra.

Banko kapitalas ir
perviršis
\$290,000.00
Visas turtas apie
\$3,000,000.00

Todel gali but tik vienas patarimas

Dėkite pinigus tikslai į
UNIVERSAL STATE BANKĄ

į savo grynai Lietuvišką Banką. Čion visados ir su-
ma ir procentus galima gauti ant pirmo pareika-
lavimo.

Saugumas ir Patarnavimas — mūsų augimo
pamatas.

Gaukite šandie šio Banko knygelę ir ne laiky-
kite savo pinigus visur išmėtytus.

PINIGUS LIETUVON

Geriausiai siųskit per šį Banką

Universal State Bank

3252 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

FORDO DIDELE DIRBTUVE IR DAUG KITŲ DIDELIŲ DIRBTUVIŲ SUTRAU- KIA TUKSTANČIUS DARBININ- KŲ Į CALUMET CITY

5,000 namų yra stoka Calumet City — pa-
čiame vidury Calumet distrikto. Tai yra
priežastis kodėl lotai čianai yra taip greit
parduodami Ford Calumet Center Subdi-
vision, randasi prie dviejų didelių kelių.
Ankstybi investuotojai padarys pinigų.

Mums reikia managerio, ne paprasto sales-
man, bet vyro su geru biznio patyrimu, su
gerą reputacija ir daug gerų pažystamų.
Šita vieta verta \$6,000 į metus.

Mes turime mokyklą del laikinai dirbančių
žmonių kiekvieną utarninką ir ketvergą
vakarais 8 val. vakare. Daug laikinai dir-
bančių darbininkų uždirba daugiau pinigų
negu dabartinė jų vieta.

BANKERS REALTY SYNDICATE

332 So. Michigan Ave., Chicago.

Phone Wabash 4690

AR ESATE MĖGINĘ TEPALAS
Severa's Esko
NUO NIEŠTANČIŲ IŠBĖRIMŲ?

Kaina 50 centai

PARSIDUODA VIŠOSE APIEKOSE.

W. F. SEVERA CO, CEDAR RAPIDS, IOWA

Kur apsiprausti

Dauguma žmonių nemėgsta
eiti į maudynę apsiprausti ir
apsivalyti prieš valgant. Vai-
kas, kuris ignoruoja savo pur-
vinas rankas kol prievarta tu-
ri eiti ir apsiprausti dažnai ste-
na ir bėdoja; kiek tai daug bė-
dos! O vyrai, jei jiems nebus
kur tinkamos vietos prie vir-
tuvės apsiprausti, prineš visus
kambarius purvų.

Vienok virtuvės sinkoj visai
netinkama vieta praustis. Ne-
malonus dalykas praustis ten,
kur vaisiai, daržovės ir indai
plaunami. Paprastai norintieji
apsiprausti maišosi po kojoms
šeimininkei, o vyrai turi pap-
rotį nusišluostyti rankas į in-
dų abrusą.

Kokia nors vieta prausimui
turi būti parupinama kurioj
nors kitoj virtuvės vietoj, tik
ne sinkoj.

Ukių šeimininkės Virginijoj
išrišo šią problemą įvairiais bu-
dais. Viena padėjo paprastą
bliudą, kibirą ir muilo ant suo-
lo, viršum jo pakabino šepukę
su veidrodžiu, kurioje buvo še-
petukas, šukos ir kiti reikme-
nys.

Kita padėjo tokį pat suolelį
kambarely, kuris rados prie
virtuvės. Kitoje vietoje buvo
prikalta lentyna vaikams praus-
tis. Ten pat kabėjo abrusas.
Kita lentyna buvo žemiau ant
kurios jie pasidėdavo čevery-
kus, o ant sienos vieta pasika-
binti kepūrei ir švarkui. Tokiu
bodu ir netvarkiausį vaiką ga-
limą išmokyti tvarkos papro-
čių, jei tokia vieta jam specia-
liai užlaikoma. [FLIS]

Garsinkitės Naujienose

Persergėjimas

Daug žmonių ateina į mūsų
banką su įvairiais stakais ir bo-
nais nupirktais pas kitus agen-
tus.

Labai tankiai, mums išgza-
minavus, randame, kad kai ku-
rie to stako ir bonų yra be ver-
tes.

PIRMIAU darant investmen-
tą į stakus ir bonus atekite į
mūsų banką ir mes patirsime del
jusų apie stakų dykai. Tai yra
dalis mūsų patarnavimo dykai
del žmonių.

Peoples Stock Yards Bank

DIDELIS BANKAS

ant kampo

47 St. ir Ashland Ave.

CHICAGO

Gerai žinomas bankas tarpe lie-
tuvų visoje Amerikoje savo stip-
rumu ir geru patarnavimu.

ELEKTRA

Aviesą ir pajėgą suvedame į senus ir naujus namus, taipgi dirb-
tutes. Cash arba ant išmokėjimo.
Pirmatins Lietuvių Elektros Korporacija Amerikoje
THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
A. BARTKUS, Pres.
1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892. Chicago.

Pagelbėjo jai visuokiuose atsitikimuose

Taip rašo Mrs. Trombley iš
Sharon, Vt., kas link
Lydia E. Pinkham's
Vegetable Com-
pound.

Sharon, Vermont. — "Aš buvau
begalo silpna, ir jaučiausi visada nu-
vargusi ir turėjau skausmus. Pama-
čiau apskelbimą laikraščiuose apie
Lydia E. Pinkham's Vegetable
Compound ir pradėjau juos vartoti.
Jūs tuojau sulaukė-
m a n o didelių
skausmus ir kitus
nemalonumus ir
pagelbėjo man vi-
sokiuose atsitikimuose. Aš turiu la-
bai daug pasitikėjimo į Vegetable
Compound, kaip kad aš jus turiu pas
save namie visada ir rekomenduojau
jau kuomet tik turiau progos." — Mrs.
Lewis Trombley, Sharon, Vermont.

Malonu pagelbėti kitiems.

"Aš turėjau skausmus nugaroje ir
šonuose per daug mėnesių ir mano
darbas būtų nepadirbtas iki dabar.
Mano sesuo pasakė man koki gerą
daro jai Lydia E. Pinkham's Vege-
table Compound, aš irgi pabandžiau
ir nuo trečio butelio aš pasveikau ir
kiekvienas pasako man, kad išrodau
geriau. Aš maloniai pagelbėsiu ir ki-
tiems atgauti sveikatą ir jūs galite
vartoti mano paliudijimą." — Mrs.
Mabel Hartmann, 1824 Greene Ave.,
Brooklyn, N. Y.
Jūs galite pasitikėti, kad gyduolės
kurios pagelbėjo kitoms moterims,
pagelbės ir jums. Jūs turite pa-
bandyti.

Dr. J. Jakubauskas

Pasekmingai gydan staigias ir
chronines ligas **NAPRAPATI-**
JOS budu — be vaistų, be
operacijų

4647 So. Halsted St.,
Val. 9 iki 12 ir 8 iki 9 vak.
Tel. Boulevard 4774

ROSELANDO OFISAS:
11132 So. Michigan Ave.
2 iki 7 vak. Tel. Fulman 5147

DR. HERZMAN
—IS RUSIJOS—

Gerai Lietuviams žinomas per 15
metų kaipo patyręs gydytojas, chi-
rurgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas
vyrų, moterų ir vaikų pagal nau-
jiausius metodus X-Ray ir kitokius
elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1025 W.
18th St., netoli Morgan St.

VALANDOS: Nuo 10—12 pietų,
ir nuo 6 iki 7:30 val. vakarais.

Dienomis: Canal
8110. Naktį
Drexel 0950
Boulevard 4186

3410 So. Halsted St.
Val. 9—10 A. M. ir po 8 val. vak.

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 17 metų
Ofisas
4729 So. Ashland Ave., 2 lubos
Chicago, Illinois
Specialistas džiovos
Moterišku, Vyriskų ir
Vaikų ligų.

OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. rytė, nuo 2 iki
4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val.
vakaro. Nedėliomis nuo 10 valan-
dos rytė iki 12 val. po piet.
Telefonas Midway 2880

Telephone Yards 0994

DR. MAURICE KAHN

4631 So. Ashland Ave.
Ofiso Valandos: nuo 10 iki 12 die-
nų, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 9 va-
kare. Nedėliomis nuo 10 iki
12 dienų.

DR. M. J. SHERMAN

Specialistas moterų ligų
1724 S. Loomis, kampas 18 ir Blue
Island. Ofiso valandos nuo 2 iki 4
po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakare.
Telefonas Canal 1912
Naktinis Tel. Drexel 2279

Tel. Boulevard 6537

DR. MARYA DOWIAT—SASS

1767 W. 47th St.
Valandos nuo 8 iki 12 dienų, nuo 6
iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8
iki 2 val. po pietų.

Ofiso tel. Boulevard 9693
Rezidencijos tel. Drexel 9191

Dr. A. A. Roth

Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriskų, Vyriskų
Vaikų ir visų chroniskų ligų
Ofisas: 3103 So. Halsted St., Chicago
arti 31st Street
Valandos 10—11 ryto; 2—3 po piet,
7—8 vak. Nedėliomis 10—12 dienų.

Dr. Benedict Aron

Ofisas 3804 S. Kedzie Ave. Phone
Lafayette 0075. Valandos 2-6 vak.
Rezidencija 3150 W. 68 St. Phone
Prospect 0610. Valandos iki 10 ry-
to, 7 iki 8:30 vakare. Del specialių
sutarčių telefonuokit Prospect 0612

Phone Boulevard 3038

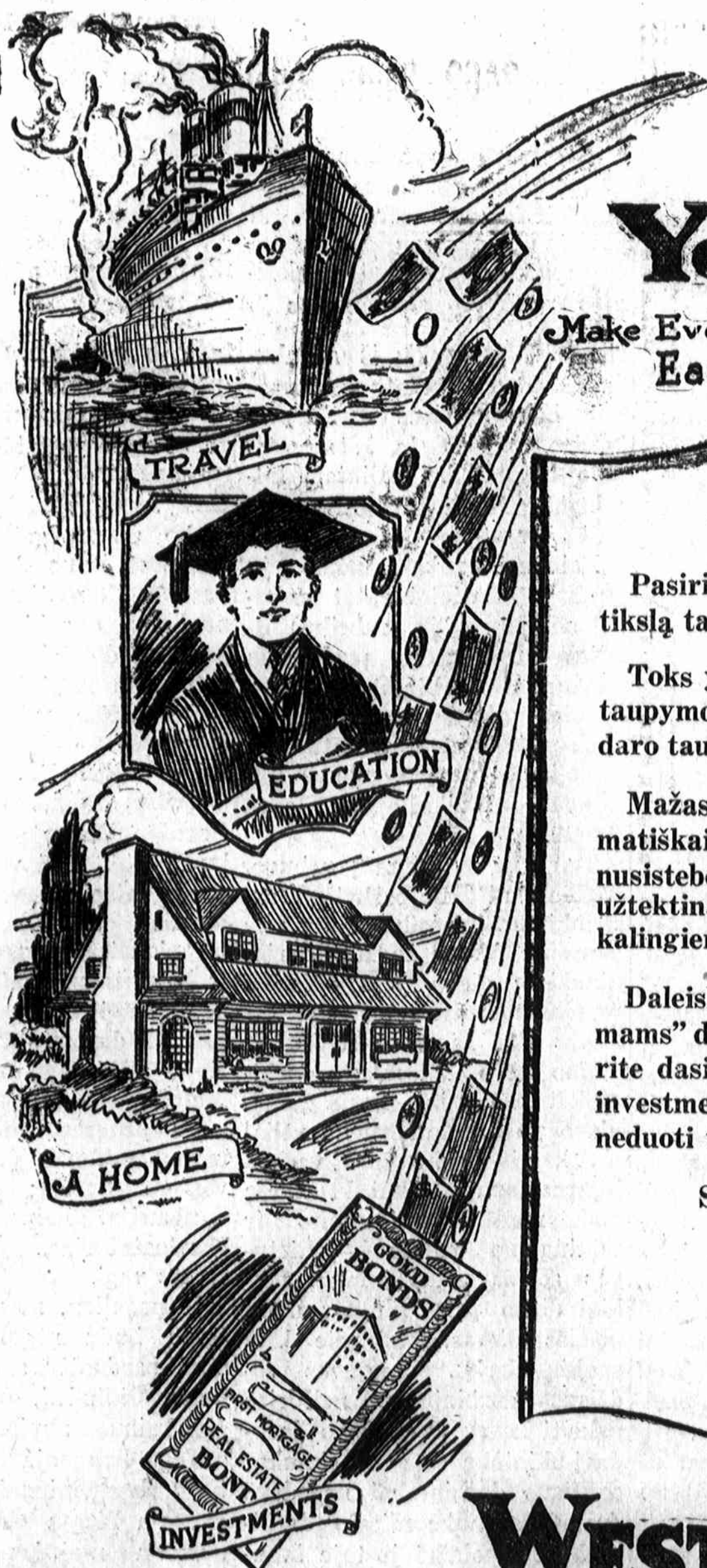
Valandos nuo 6 iki 9 v.
3601 So. Halsted St.

Dr. S. MONKIEWICZ

Rusiškas Daktaras
Gydytojas ir Chirurgas
3327 So. Halsted St.
Val. nuo 2 po pietų iki 5 valandai
ir nuo 9 vakare iki 10
Phone Boulevard 0696

Francuziškas Daktaras

Specialistas kranjo, odos, chroni-
škų ir slaptų ligų
Gydo su pagalba naujaisiais metodų
X-Ray Spinduliais
Ofisas 1800 S. Ashland Ave., art
virkšaus Ashland State Bank.
Telefonas Canal 0464
Valandos 2:30 iki 5 ir 8 iki 10.
Nedėlio nuo 2:30 iki 4:30 po pietų
Biuras 4348 Archer Ave.
Val. nuo 12:30 iki 2 ir nuo 6 iki 9
Telefonas Lafayette 3878
Dr. J. W. Beaudette

Aim Your Savings

Make Every Dollar a Working Dollar
Earning 3% Interest Here

TAUPLYKIT DEL KO NORS

Pasirinkite kokį nors dalyką ir "turėkite
tikslą taupymams" tiesioginiai tam tikslui.

Toks yra pasekmingas ir paprastas budas
taupymo — labai populiaris todėl, kad jis pa-
daro taupymą lengviu ir praktišku.

Mažas sumas padėdami reguliariai ir siste-
matiškai, greitai užaugs į didelį balansą. Jūs
nusistebėsite, kaip greitai jūs galite sutaupyti
užtektinai didelę sumą, kad atsakytų jūsų rei-
kalingiems dalykams.

Daleiskite jūsų "turintiems tikslą taupy-
mams" daseikti jūsų užbręžto plano, ar jūs no-
rite daseikti mokslo, įsigyti namą, į saugius
investmentus arba kelionei į užrubežį. Kodel
neduoti tikslą savo taupymams dabar?

Su pagarba jūsų

[Signature]

Cashier.

WEST SIDE TRUST AND SAVINGS BANK

An Authorized Trust Company

HALSTED STREET AT ROOSEVELT ROAD
CHICAGO

B.S. MAYER, Chairman of the Board
L.H. HEYMANN, President

RESOURCES OVER
\$14,500,000.00

CLEARING HOUSE BANKAS

Parankiausias bankas valandos — utarninke ir subatoje nuo 9 ryto iki 8 valandai vakare. Kitomis dienomis nuo 9 ryto iki 3 valandai po pietų.

Garsinkitės "Naujienose"

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday
By The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis

1789 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8500

Subscription Rates:
\$3.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$5.00 per year in Chicago.
8c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sąnaujamiuosius. Leidžia Naujienu
draugai, 1789 So. Halsted St., Chicago
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500

Užsienio kaina:
Chicagoje — pakuoti \$3.00
Metams — 4.00
Pusei metų — 2.00
Trims mėnesiams — 1.50
Vienam mėnesiui — .75

Savijavose Valstijose, ne Chicagoje
pakuoti
Metams — \$7.00
Pusei metų — 3.50
Trims mėnesiams — 1.75
Vienam mėnesiui — .75

Lietuvon ir kitur užsienio:
(Atpiginai)
Metams — \$8.00
Pusei metų — 4.00
Trims mėnesiams — 2.00
Pinigus reikia siųsti pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

Vakar "Naujienuose" tilpo
vieno L. Šeimenio straipsnis
apie Lietuvos Universite-
to Studentų Socialistų Drau-
giją. Jisai yra šiek tiek vien-
pusiškas. Parodoma tikrai
šviesioji draugijos pusė (da-
gi pusėtinai persuodant), ku-
met iš tiesų jai daug ko trus-
ksta. Studentai, susimetu-
siejį į tą draugiją, greičiau
madus gauda, vadindami sa-
ve "socialistais", negu yra
tikri socialistai. Iš Lietuvos
socialistinių organizacijų
girdėt nusiskundimų, kad
studentai iš tos draugijos
nepadaeda joms darbuotis.

Yra faktas, kad tikrų so-
cialistų L. U. St. Soc. Drau-
gijoje randasi tikrai vienas-
kitas. Yra ir keletas komu-
nistų. Bet dauguma, tai —
taip sau į radikalizmą palin-
kę jaunikaičiai, kurie šian-
dien neva socializmui prita-
ria, o ryto kažin ką gar-
bins.

Paskutiniu laiku ta drau-
gija ėmė reklamotis tuo,
kad kai kurie jos nariai yra
patekę į kalėjimą. Bet jie pa-
teko ne už savo veikimą
Universitete ir ne už dalyva-
vimą socialistinėm judėjim-
me. Juos įpainiojo komunis-
tai. Taigi komunistai turėtų
jais ir rupintis.

Pranešama, kad Lietuvos
ministerių pirmininkas, Gal-
vanauskas, kuris yra kartu
ir užsienio reikalų ministė-
ris, pradėjęs rupintis atgau-
ti Vilnių. Jisai turis pasiti-
kėjimo, kad naujoji Angli-
jos valdžia ir busioji Fran-
cijos valdžia paremsiančios
Lietuvos reikalavimą. Tose
šalyse, mat, laimėjo sociali-
stai.

Kuomet Angliją valdė li-
beralai su konservatoriais, o
Franciją valdė klerikalai su
nacionalistais, tos vilties Lie-
tuvai nebuvo.

Už trejeto dienų Clevelan-
de prasidės republikonų
partijos konvencija. Savo
kandidatų į prezidentus ji
nominuos p. Coolidge'ą. Tą
visi žino iš kalno. Tik apie
kandidatą į vice-preziden-
tus dar spėliojama. Bet re-
publikonų bosai veikiausia

jau ir šitą klausimą yra iš-
sprendę. Jeigu jie atideng-
tų šitą paslaptį prieš 10 d.
birželio, tai konvencijai ne-
butų palikta nieko įdomaus.
Platforma, kurią republiko-
nai priims Clevelande, ži-
noma, niekas nesinteresuo-
ja.

Po to, kai La Follette'as
išpėrė kailį komunistams,
jį popieriai ėmė labai smuk-
ti. Į juos pradėjo šnairuoti
žiūrėti net ir Minnesotos
Farmer-Labor partijos va-
dai, nuo kurių daugiausia
priklauso St. Paul suvažia-
vimo likimas. Įtakingiaus-
ias toje partijoje laikraštis,
"The Minnesota Union Ad-
vocate", šiomis dienomis sa-
vo editoriale ve ką parašė:

"Dėlto, kad partijos vi-
duje randasi organizuota
revoliucinė grupė, kuri
nuolatos stengiasi kontro-
liuoti ir vadovauti, tai dau-
gelis klausia, ar išmintin-
ga yra kęsti tokį veiki-
mą."

Toliaus tame pačiame edi-
toriale sakoma:

"Mes esame linke ma-
nyt, kad komunistų nusi-
statymas ir veikimas gali,
kad kokios, padarytų jų da-
lyvavimą, kaip organizaci-
jos, nepakenčiamu ir iš-
šaukti antagonyzmą."

Išrodo, kad Minnesotos
Farmer-Labor partija ren-
giasi duoti komunistams
"kiką". Reikėtų jiems pa-
tarti, kad, važiuodami į St.
Paul, jie bent apsiųstų sto-
roms kelnėms.

Apžvalga

DZIAUGIASI "VIENYBES" SMEIZTAIS

"Laisvė" džiaugiasi, kad "bro-
liai socialistai gavo per nosį".
Socialistai, girdi, rėmė tautin-
kus kovoje prieš komunistų pa-
stangas užgrobti SLA, o tauti-
ninkai atsilygino socialistams
tuo, kad apšaukė juos Susivie-
nimo ardytojais ir net prikišo
jiems norą prisitaikyti prie
SLA. izdo.

Su dideliu pasitenkinimu
"Laisvė" sako:

"Matote, ta pati Maskva ir
tas pats izdas metamas į dan-
tis socialistams, kurie taip iš-
tikimai tai visai prikišdavo ko-
munistams. Gavote, broliai
socialistai, ko norėjote ir de-
lei ko dirbote".

Nėra ko slėpti. Mes pripa-
stame, kad šiame atsitikime
"Laisvė" turi pamato džiaugtis.
Bet ji, žinoma, persudo, saky-
dama, kad socialistai "gavo,
ko norėjo ir delei ko dirbo". So-
cialistai, be abejonės, nenorėjo,
kad tautininkai iš "Vienybės"
pastogės juos apšmeižtų; ir jie,
be abejonės, dirbo ne tam, kad
tautininkai jiems šitai atsimo-
kėtų.

Ne visai tiesa yra pasakyta
ir kitoje "Laisvės" straipsnio
vietoje, butent, kad —

"Dabar pasirodė, kad
širvydijada basiai apgavo ir
suvylė juos. Išnaudojo, kaip
melžiamą karvutę, ir išmetė
už tvoros".

Kad širvydo kompanija no-
rėjo ir nori išnaudoti sociali-
stus, tai mes pilnai sutinkame;
bet ar jiems bus daug pelno iš
to, tai dar klausimas. Dar yra
peranksti kalbėti apie sociali-
stų "išmetimą už tvoros".

Piktai džiaugdamasi iš šlyk-
čios širvydinių atakos ant so-
cialistų, "Laisvė", matoma, įsi-

vaizduoja, kad socialistai tapo
visai iš netečių užklupti. Tai
yra klaida. Socialistai gerai nu-
jautė, kad tautininkai taip ir pa-
sielgs, — ir tai del tos papras-
tos priežasties, kad jie juos se-
nai pažįsta, kaip menkos poli-
tinės doros elementus.

Kad parodžius, kas tas paži-
nimas remiasi, nėra reikalo ei-
ti į tolimą praeitį, kuomet dar
Balutis putė bauria "konkolu-
skijadą" prieš socialistus arba
kuomet šliupas, Lopeta ir kiti
tautininkų šulai denunciacijo-
mis kovojo prieš socialistų ko-
mitetą aukoms rinkti Lietuvių
Dienoje. Pakanka prisiminti
tikrai keletą paskesnio laiko in-
cidentų.

Štai, pav. visi gerai atsimė-
na, kaip "Naujienuose" užtarė
nuo klerikalų užspuldinėjimų
Lietuvos liaudininkų atstovus,
Natkėvičių ir žygelių, kuomet
jie laikėsi, kaip sandariečiai
svečiai, Amerikoje. O kuomet
nušlygino už tai sandariečiai?
Nu-gi ve kuo: kai pasklido ži-
nia, kad Amerikon atvažiuos
socialdemokratų veikėjas K.
Bielinis, tai oficialūs tautininkų
organas, "Sandara", idėjo strai-
psnį, kuriame buvo pasakyta,
kad tokius agitatorius, kaip
Lietuvos socialdemokratų at-
stovai, reikia "vyti lauk iš lie-
tuvų kolonijų".

Kitas atsitikimas. Kun. Gar-
mus apskundė "Sandarą". Mi-
nėdamas tą skundą, "Naujienu-
s" išreiškė nuomonę, priešingą
skundininko ir palankią "San-
dara" (nežiurint to, kad ji tuo
laiku varė nepadorią demagogiš-
ką kampaniją prieš mūsų drau-
gus keleviečius). Vienok mes
už tai ne tikrai nesulaukėme
gero žodžio iš sandariečių, bet
kitas jų laikraštis, "Vienybė",
mus dar išpludo, kad mes buk
norį "pasinaudoti" Sandaros bė-
da.

Matė šituos atsitikimus (ir
dar visą eilę kitų, kurių čia ne-
apsimoka nė minėti), sociali-
stai galėjo pilnai tikėtis, kad ir
SLA reikaluose tautininkai už-
mokės jiems piktą už blogą.
Tuo labiau jie galėjo to tikė-
tis, kad tautininkai nelabai nę-
slėpė savo tikruosius sentimentus
šitame klausime. Dar vos
tik buvo prasidėjusios spaudos
je diskusijos delei nominacijų
kandidatų į Susivienijimo vir-
šininkus, o jau sandariečiai vie-
noje, kitoje kolonijoje padarė
konferencijas ir išnešė rezoliu-
cijas statyti kandidatus ir remti
vien savo partijos žmones.
Tokioje dvasioje buvo varoma
agitacija ir jų laikraščiuose;
buvo net rašoma, kad sociali-
stai esą taip pat nepageidauja-
mi Susivienijime, kaip ir komu-
nistai!

Todel tame, kad "Vienybė"
dabar (po referendumo rezulta-
tų paaiškėjimo), pasidarė dar
drąsesnė ir prie savo pirmesnių
"komplimentų" socialistams pri-
dėjo dar ir "Maskvos žvaigždę"
ir "SLA. izdą", — nieko neti-
kėto ir nuostabaus nėra.

Socialistai šituo atžvilgiu nę-
ra nusivylę. Jeigu galima kal-
bėti apie jų nusivylimą, tai ne
dėlto, kad jie butų tikėjęsi žmo-
niskieno elgimosi iš atžagare-
viškųjų tautininkų pusės, bet
gal tikrai dėlto, kad tautininkų
eilėse visiškai tapo nustelbti ir
nutildyti pažangiesnieji elemen-
tai. Ar šie paliks nębyliais ir
Susivienijimo seime, parodys
laikas.

Šioje valandoje tečiau gali
but įdomus klausimas, kodel so-
cialistai visgi padėjo tautin-
nikams kovoti prieš komunistus,
jeigu buvo galima laukti, kad
tautininkai atsimokės už tai
šmeiztais ir niekinimais. Well
— čia yra sena problema pasi-
rinkimo iš dviejų blogybių.

Kuomet komunistai parodė
norą ant žut-but įsikverbti į
SLA, valdybą ir ėmė išsiųsuo-
darbuotis šituo tikslu, tai susi-
darė padėtis, kurioje kiekvie-
nam tos organizacijos likimu
susirūpinusiam žmogui teko
spresti, kas bus mažiau kenks-
minga jos ateičiai — ar komu-
nistų įsigalėjimas, ar tautin-
kų.

Socialistai mano, kad Susi-

vienymas neprivalo but jokios
partijos išnaudojamas. Todel
jie yra griežtai priešingi širvy-
do kompanijos užmačioms.
Prieš jas jie kovojo ir kovos.
Bet jie yra įsitikinę, kad Susi-
vienymui butų ne tikrai žala, o
ir stačiai pragaištis, jeigu ji
"pasigautų" komunistai. Nes
komunistai, kontroliuodami Su-
sivienymą, paverstų jį grynai
savo propagandos įrankiu, o pa-
virtę juo, Susivienymas nebe-
galėtų gyvuoti. Leisti komunis-
tams paimti SLA. ir savo na-
gus, reikėtų tiek pat, kaip pa-
lydėti jį į kapines.

Štai dėlko socialistai ir nusi-
statė eiti išvien su tais, kurie
kovoja prieš komunistus. Jeigu
gi tautininkai, dalyvavusieji šit-
toje bendroje kovoje, nori jos
vaisius susižerti į savo partijos
krepšį, tai jie diskredituoja sa-
ve, o ne socialistus.

Tuo jie kartu, deja, stiprina
ir komunistų poziciją. Savo par-
tiniu egoizmu tautininkai gali
ne vieną bešališką SLA. narį
pastumėti į komunistinių de-
magogų pusę. Dėlto "Laisvė" ir
džiaugiasi.

Antanas iš Padvos. Pirmoji Gegužės Lietuvos sodžiujė

Pasaulis dar miegojo pa-
skendęs saldžiam miege. Ap-
linkui jautėsi naktis, tik kur
ne kur rytai balo — ašura ar-
tinosi visai. Per begalinę jurą
virš miegančio pasaulio plau-
kė-skriejo margapluksniai de-
besėliai, skubėdami viens už
kitą greičiau sutikti ir pasvei-
kinti tekančią Pirmosios Ge-
gužės Saulę.

Amžinai dainininkas vie-
versėlis rupestingai pašokęs iš
miegamosios lovelės vytiūrio-
damas savo rytmetinę, kilo vis
aukštesn, aukštesn, tarsi norė-
damas pralenkti plauksnuočių
debesis ir pasiekti aukščiausį
akordą.

Per kaukolių kalnus ir iš
darbininkų kraujo jūros gel-
mių kilsta ugninga Pirmosios
Gegužės Saulė.

Ji teka... Jos veidas ugnin-
gas, žeri meilės, tiesos, liuosy-
bės bei lygybės spindulius. Ji
kiečia kiekvieną darbininką
sutrumpinti, sutraukti geleži-
nius pančius, slopinančius jo
laisvę ir ateitį pas ją. Ji mis-
tiškai balsu šaukia iš apuku-
sių fabričių, dirbtuvių ir sama-
notų bakažių visus sueiti prie
bendro aukuro ir Internacio-
nalo himnai bei salutais kil-
mingai švesti Pirmosios Ge-
gužės šventę.

Fabrikai kaukė nurimo jų
sunkus geležiniai ratai nebe-
sukosi, tik iš jų (fabrikų) iš-
siliejo tukstančiai puslėtomis
rankomis darbininkų. Ir po
šauiniai plaudena raudona
vėliava, orkestru trimituojant
socializmo himnus, buvo kil-
mingai apvaikščiojama sava
šventė.

Ten, kur tų triumfų nebuvo,
darbininkai darė paskaitas, su-
sirinkimus, pasikalbėjimus ir
panašiai. Vienu žodžiu, darbi-
ninkai tą dieną alsavo laisva
revoliucinga dvasia.

Kas kita Lietuvos sodžiujė.
Tuo metu, kai miesto darbi-
ninkai pakilusią dvasia žinks-
niavo po šaukia raudona vėli-
va, kai iš jų krutinių veržėsi
Internacionalas, kai krutinėje
plakė meilės, solidarumo ir
taikungumo pulsas — Lietu-
vos sodžiaus darbininkai sun-
kiai dirbo prie plugo ardami
plačias dirvas, tai prie kitų
sunkių darbų. Lietuvos so-
džiaus darbininkai neišdriso
pakelti kovos prieš savo dar-
bav-ukininką ar dvarininką;
sodžiaus darbininkai nepada-
vė draugišką ranką miesto darbi-
ninkui, nepalaikė jo toje šven-
ties dienoje.

Nesakau, kad nepadarė visi
sodžiaus darbininkai, bet ma-
ža ir labai maža dalelė tešven-
tė tą savo šventę; maža so-
džiaus darbininkų dalelė te-
puošė savo krutinės raudona
rožę.

Iš sodžiaus darbininkų eilių
atsirado ir tokių, kurie taip
brangią Pirmą Gegužės šven-
tės dieną pardavė darbdaviui
už mėsos gabalą, kaip bibliška-
sai Izaoko sunus. Ezavas savo
pirmgimistės teises pardavė
broliui Jokubui už bliudėlį rie-
bios sriubos.

Tiek krikščioniška ar liau-
dinikiška Lietuvos sodžiaus
buržuazija įvairiausiais bu-
dais stengėsi pastoti kelią
švesti Pirmajai Gegužės.

Sodžiaus buržuazija bijo,
kad jos nukamuoti darbininkai
susięję nesusitartų reikalau-
ti didesnio užmokėsio, žmoniš-
kesnio pragyvenimo. Kad jie
nepasijustų esą taip pat žmo-
nėmis, kaip ir darbdaviai.

Žinau, daugelis Lietuvos so-
džiaus buržuazijos vieton Pir-
mosios Gegužės prižadėjo "tin-
giniam" (jie vadina Pirmosios
Gegužės šventę — tinginių
šventę) duoti kitą, nors ir dar-
bo dieną liuosą. Buržuazijos
bijo darbininkų šventės, kai
"velnias švesto vandens".

Miesto darbininkai, mes ži-
nome iš prityrimo, ir jų dau-
giau nulažyti kultūros ir ci-
vilizacijos liežuviu už sodžiaus
darbininkus. Dėlto jie ir yra pa-
kilę arčiau darbininkų kovos
obalsių už sodžiaus darbinin-
kus.

Miesto darbininkai greičiau
pakelia kovos ginklus prieš
darbo bei tikybės išnaudojimą.
"Ačiu" tokiai kapitalistinei
rėdai ir šiandien mūsų sodžių
gelmėse tebekaukia viduram-
žių tamsos vilkas.

Darbininkų nesupratimą or-
ganizacijos, mokslo ir vieny-
bės plotmėje, svarbiausiu fak-
torium atėmė laikas tamsybė. Jo-
kių priemonių apšviesti suau-
gusius darbininkus mūsų kle-
rikalinei buržuazinės valdžios
nėra daroma, ne tik nedaroma,
bet kas buvo, yra be atodai-
ros naikinama. (Atstovai: va-
kariiniai kursai suaugusiems
prie prač. mokyklos). Buržu-
azijai ir kunigijai tai gera, jie
geriausiai žino iš Rusijos ex-
caro Mikalojaus aukso laikų
(buržuazijai), kad tamsūs dar-
bininkai — geriausi, paklus-
niausi buržuazijos valdiniai.

Tai gi, be tautos, tikybės, ly-
ties ir geografinės ar profes-
inės padėties skirtumo mes da-
bininkai paduokime viens ki-
tam draugišką ranką ir vienu
galingu, harmoningu balsu tar-
kime buržuaziniam pasauliui
akis karčios teisybės žodį: "Mes
turime švesti Pirmąją Gegu-
žės! Jums iš virš trijų šimtų
darbo dienų gaila tos vienos
dienelės! Jums dar neužtenka
duoklės 13 milijonų mūsų jau-
nių brolių gyvybių, kurios ne-
persenai didžiajam kare išpio-
vėte kaip mėsininkas jaučius!
Mes šiandien prieš jus gink-
luotą ranką — kudikiai, bet ry-
toj — milžinai!..

Laikas mums suprasti, kad
Gegužės Pirmą yra darbinin-
kų šventė. Tai veidrodis, ku-
riame atspindi visi mūsų nu-
dirbtieji darbai ir ateities dar-
bų planai; mūsų organizacinis
ir klasinis subrendimas, vieny-
bė, laimėti ir pralaimėti dar-
bai. Tai darbininkų paroda, ku-
rijoje aiškiausiai matome dar-
bininką, kaip žymiausį žmo-
nijos progresavimo bei ekzis-
tavimo faktorių (veikėją), gy-
venimo kūrėją; darbdavius,
buržuaziją, kaip darbininkų
eksploatatorius, darbo visuo-
menės vagi.

Ir pagaliau, mes darbininkai
jokiu būdu negalime buržu-
azijai parduoti savo teises už
sriubos bliudėlį, o vėliava bran-
giai kainuos nupirkti!..

Tegu banguoja iš mūsų kru-
tinų harmoningai balsai. Lai
gyvuoją Pirmą Gegužės! Lai
gyvuoją mokslas samantotoje
darbininkų bakažėje! Lai gy-
vuoją darbininkų vienybė ir
draugiškumas! Lai gyvuoją So-
cializmas! Salin visokie darbi-
ninkai išnaudojami ir išdavi-
kami!

Žem. Kalvarija,
1924 m. geg. 2 d.

Įvairenybės

LIPA I EVERESTO KALNA.

Šis kalnas yra Azijoje, Gi-
malajų kalnyne, ir yra aukš-
čiausias pasaulio kalnas. Jo
aukštis yra 29,002 pėdos (apie
9 kilometrų). Po karo daug
kartų buvo bandyta pasiekti
kalno viršūnę, bet vis nesek-
mingai.

Viena tokia ekspedicija bu-
vo pasiekusi 8 kilometrų aukš-
tumos, bet aukščiau kopti ne-
pajėgė, nes tokioje aukštumo-
je truko žmonėms oro kvėpuo-
ti, o dar trukdė tolimesnė ke-
lionė šaltis ir pusys. 1922 m.
vienai ekspedicijai lipant nu-
siriti nuo kalno didelės sniego
kamuolys, kuris palaidojo gy-
vus 7 žmones. Dabartinė eks-
pedicija yra pasiekusi atatin-
kamą kiekį deguonio, kuris
bus naudojamas žmonėms kvė-
puoti, kai bus pasiekta aukš-
tumoje skysti oro sluogsniai.

SMULKIAUSIEJI SRIUBELIAI

Sriubeliai, vartojami kišeni-
niam laikrodėliams, yra tiek
maži, jog 10,000 jų sutelpa vie-
name pirštuke. Jie gaminami iš
plėtinės vielos, kurios storis
(diametras) siekia 1/4000 colio.
Kuomet panašūs sriubeliai juos
dirbant bira iš mašinėlės, jie vi-
sai panašūs į skustuvų kapa-
mo plauko gabaličius. Po vieno
mašinėlės trečiojo judesio veržia-
si jie lauk, beveik jau užbaigti.
Pažvelgus į juos akimi, nieko ne-
pastebi, tik įsijūrejęs per mi-
kroskopą (įtaisą didinimui) ga-
lima pastebėti užkarpas, kurių
kiekvienam colui tenka 260. Vie-
na mašinėlė panašius sriubelius
per mėnesį pagamina apie mi-
lijoną. Užbaigiami jie bei poliru-
jami ne atskirai, po vieną, bet
po 10,000 iš karto.

MOKEK PINIGAI ir pirk per pusę pigiau tie- siog iš dirbtuvės.

Dviejų (2) kavalų dailiai ap-
dirbti (aptraukti) gražiu Velour
parsiudoda
tik už
\$65.00
Trijų (3) kaval-
ų už
\$87.00

Globe Upholstering
Furniture Co.
6637 So. Halsted St., Chicago.

KAIP JUSU AKYS?
Jei akių silpnumas ar galvos skau-
dimas apsirėškia, kreipkitės į paty-
rusį lietuvių akių specialistą.

Akinių kainos žemesnės kaip
pas kitus.
Dr. Serner O. D.
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Valandos nuo 3 iki 5 ir nuo 6 iki 8
Nedėliomis nuo 10 iki 1
Tel. Boulevard 7679

Dr. Chiropractor ir Akušerka

ANIELE KAUSHILLAS

Gydau be vaistų
ir be operacijų, visokias li-
gas vyrų, moterų ir vaikų.
Kurie sergate
kreipkitės o ra-
site pagalba.
Patarinimas do-
vanai. Valandos
1-iki 9 vakarė.
Tel. Yards 4951

3250 So. Halsted St.

Siųskit pinigų per
NAUJIENAS

Mrs. MICHNIEVICZ - VIDIKIENE AKUŠERKA

3101 So. Halsted St., kampas 31 gat.

Tel. Yards 1119

Baigusi akušerijos kolegiją; ilgal praktikuoti Pensilvanijos ligon-
bučiuose. Sąži-
mingai patar-
nauja, visoki-
se ligose prieš
gimdymą, laike
gimdymo ir po
gimdymo.
Už dyka pata-
rimas, dar ir ki-
tokiuose reika-
luose moterims
ir merginoms,
kreipkitės o ra-
site pagalba.
Valandos nuo
8 ryto iki 1 po
pietų, nuo 6 iki
9 val. vakare.

Už dyka pata-
rimas, dar ir ki-
tokiuose reika-
luose moterims
ir merginoms,
kreipkitės o ra-
site pagalba.

Jei abejojate akimis, pasitarkite Dr. A. R. BLUMENTHAL

Optometrist
Tel. Boulevard 6551
4546 S. Ashland Ave
Kampas 47-tos gat.
2-ros lubos

Franklin's BOTANICAL HERBS Gydau
nuo SKILVIO, KEPENŲ,
KLAUDO ir INKSTŲ. Geriausia me-
dica reguliatorius. Vienas doleris at-
neša mėnesio gydymą. Atlaikite 1
FRANKLIN'S LABORATORY,
3232 Wallace St.,
Chicago, U. S. A.

Dr. Michal Lewinski GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4630 So. Ashland Ave.
arti 47 gatvės
Gydo užsisėmusias ligas plaučių,
širdies, moterų ligas. Specialistas
venerinių ligų.
Valandos nuo 11 iki 3 po pietų,
5:30 iki 8:30 valandai vakare.
Nedėlioj nuo 11 iki 12 val.

fear

Are you self-conscious
about the impression
you make on people?
PERSONAL appearance has a lot
to do with the way you feel.
Clothes count, of course. But still
there is one thing so many people
overlook—something that at once
brings them as either fastidious or
careless—the teeth.
Notice today how you, yourself,
watch another person's teeth when
he or she is talking. If the teeth are
not well kept they at once become a
liability.
Listerine Tooth Paste cleans teeth a new
way. At last you can have clean teeth and
a pleasant breath that really cleans with-
out scrubbing the enamel or a difficult problem
finally solved.
A large tube of Listerine Tooth
Paste is only 25 cents; at your drug-
gist's. —Lambert Pharmaceutical Co., Saint
Louis, U. S. A.

LIETUVIŲ DAKTARAI

Atvažiokit Nedėlioje į Marquette Park Terrace

Tai yra jūsų paskutinė proga šitame augštos klesos lietuvių distrikte puikiausią žemę mieste Chicagoj nusipirkti.

Taip žemai kaip \$12.00 į mėnesį	Tiktai \$175.00 cash	Lotai už \$590.00 ir augščiau
--	-----------------------------------	--

Pasirinkimas Rezidencijų ir Biznio Lotų

Skersai kelio nuo gražaus Marquette Parko, plaukiojimas laiveliais, maudynes, gimnastika, bolių laukas, piknikų daržas ir daug kitų ant lauko pasilinksminimų, netoli ŠV. KAZIMIERO KLIOŠTO-RIAUS IR MOKYKLŲ.

Nauja karų linija tiesiasi į Marquette Terrace

Kas reiškia greitą augimą to augštos klesos distrikto ir pelną tiems žmonėms kurie tuojuo pirks.

Atvažiuokite nedėlioje — sekite kitus burius

Iki kampo Marshfield Blvd. ir California Ave. (N. E. kampo Parko). Musų atstovai su mėlinais raišteliais pasitiks jumis dėl jūsų parankumo, musų automobilai bus ant kampo Western Ave. ir Marquette Rd. visą dieną nedėlioje.

Pirkite ten kur kiti lietuviai jau padarė pinigų

NELAIKYKITE SAVO PINIGUS NAMUOSE, KAD JUOS KAS NORS PAVOGTŲ

Bet padėkite juos į šią seniausią ir stipriausią Lietuvių Valstijinę Banką Amerikoje.

Už visus padėtus pinigus į šią Banką iki Birželio 10, d. š. m., gausite 3% (nuošimtį) į metus už vieną mėnesį ant Liepos 1, 1924.

Skolinam pinigus ant Pirmo Mergelio ir suteikiame patarimus veltui dėl padėjimo savo pinigus ant 6% (nuošimtį).

Kapitalas ir Perviršis

\$275,000.00

Banko Turtas Virš

\$3,000,000.00

Metropolitan State Bank

Po Valdžios ir Clearing House Priežiūra

**2201 W. 22nd KAMPAS LEAVITT ST.
CHICAGO.**

BANKOS VALANDOS: Kasdien nuo 9:00 val. ryto iki 4:00 val. vak.
UTARNINKAIS IR SUBATOMIS iki 8:30 val. vakare.

Garsinkitės "Naujienose"

Sveikatos Dalykai

VASAROS PAVOJAI MAŽAM
VAIKUI

Kad palankius sveikatą ir gyvastį mažo vaiko vasaros laikui reikalinga daug prižiūrėjimo, kantrybės, sumanumo ir ypatingai žinojimo visų pavojų, kurių reikia vengti vasaros laiku. Be abejo vienas iš svarbiausių šių pavojų, tai paprastoji mušė, dėl kurios miršta daug mažų vaikų. Kur tik ji eina, visur užkrečia ligos perais. Žinoma, kiekvienas namas turi turėti tinkamus sietus, bet ten kur randasi mažas vaikas, reikia žiūrėti, kad sietai labai atsargiai būtų sudėti. Jo kambarys turi būti apsergėtas nuo musų. Musės patraukia valgis. Atsargios šeimininkės, kurios užlaiko savo namus švariai ir tvarkiai, turi mažiausia bėdos su musėmis. Musės neša ligos perus savo plaukuotomis kojomis ir limpančiais snukčiais ir taip užkrečia nevieną mažą vaiką. Jos užlekia ant pieno, kurį prirengi mažiūnui ir ten palieka tuos perus. Apsaugok savo mažytį nuo jų. Apsaugok ir save.

Kitas sveikatai grasinimas vasaros laiku, tai temperatūra. Labai šiltas oras kenkia mažiems vaikams, ir jie negali apsiprasti su juo. Reikia stengtis kiek galima, kad apsergėjus juos nuo karščio. Reikia labai lengvai apdengti. Kasdien prausiti po kelis sykius ar daugiau, tuomi atvėsinant jo kūnelį. Vasaros laike reikia jam duoti daug daugiau vandens gerti negu kitais metų laikais. Jeigu galima, reikia jį laikyti tyrame ore, nors pora valandų kasdien. Vienok, nereikia leisti saulės spinduliams kaitinti tiesiog ant jo.

Kitas pavojus, kurio labiausiai reikia bijoti, tai tas, kuris paeina nuo maisto. Jei vaikas yra maitinamas, bonkute, yra persivalgomo pavojus pačiuosį karščio laikuose. Tuomet reikia sumažinti valgių bent ant pusės ir duoti daugiau vandens.

Reikia atminti kad netik noras valgyti sumažėja, bet ir vaiko virškinimo jėga sumažėja. Ta atmaina kartais yra maisto surugimo priežastimi. Sustaldę veikimą viduriuose taip kad ligų perai, kurie įsigauna su maistu pradeda daugintis ir plėtotis. Patartina, duoti gerti apelsinų skystimo, gerai jį persunkus. Jei tinkamas maistas bus duodamas, tai apelsinų skystimas greitai sureguliuos vidurius. Pradėk su vienu šaukštuku vieno mėnesio senumo vaikui, ir kaskartą daugink kol pasiekęs šeštą mėnesį, galės išgerti apelsinų skystimą. Reikia saugoti, kad vaikas vasaros laiku nemažėtų svarume, nežiurint to, kad tuo laiku jo augimas bent kiek susistabdo.

[FLIS]

Rakandu Išpardavimas

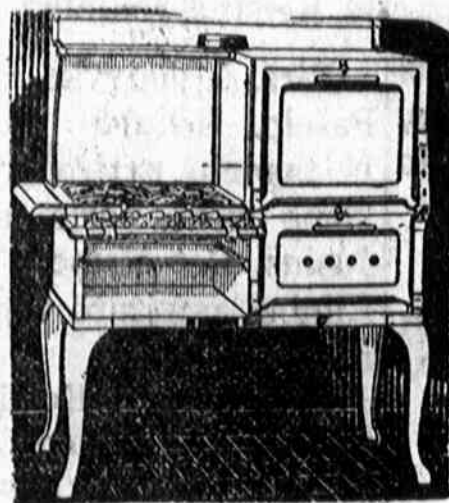
Kainos Nepalyginamai Žemos

KASDIENĄ ŠIMTAI IR TUKSTANČIAI ŽMONIŲ DABAR PERKA NAMAMS REIKALINGUS DAIKTUS MUSŲ DIDŽIAUSIOSE KRAUTUVĖSE

PIRKITE IR JUS

Čia didžiausios Lietuvių Krautuvės Amerikoje. Čia yra parduodami vien tik užtikrinti tavirai už žemesnę kainą negu kur kitur!

Priegtam šiame išpardavime yra paskirta \$1,500.00 vertės dovanų dėl mūsų kostumerių, kurie aplankys mūsų krautuves ir pirsks už 1 dolerį ar daugiau turės progą laimėti \$250.00 vertės prizą. Reikalaukite Kuponų.

GESINIAI PEČIAI

Pilnos mėsos Alcazar arba Crown padarymo, pilnai užtikrinti, kad mažai geso vartojai ir duodanti pilną užganėdiniimą. Labai nužeminta kaina. Su baltu priekiu

\$28.75
\$69.50

Visas pilnai parceluotas

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS IR ŽEMIAUSIOS KAINOS
ANT SEKLYCIOS SETŲ

\$85.00 3 šmotų setai su tikra oda apdengti.
Stambūs romai po
\$200.00 3 šmotų Velour iškimti setai
po
\$375.00 3 šmotų iškimti Mohair setai

\$45.00
\$94.50
\$198.00

KANSOLE MADOS
GRAMAFONAI

Labai dailaus padarymo ir grajinis visokių išdirbyčių rekordus. Parsiduoda už pusę vertės po

\$65.00
ir augščiau

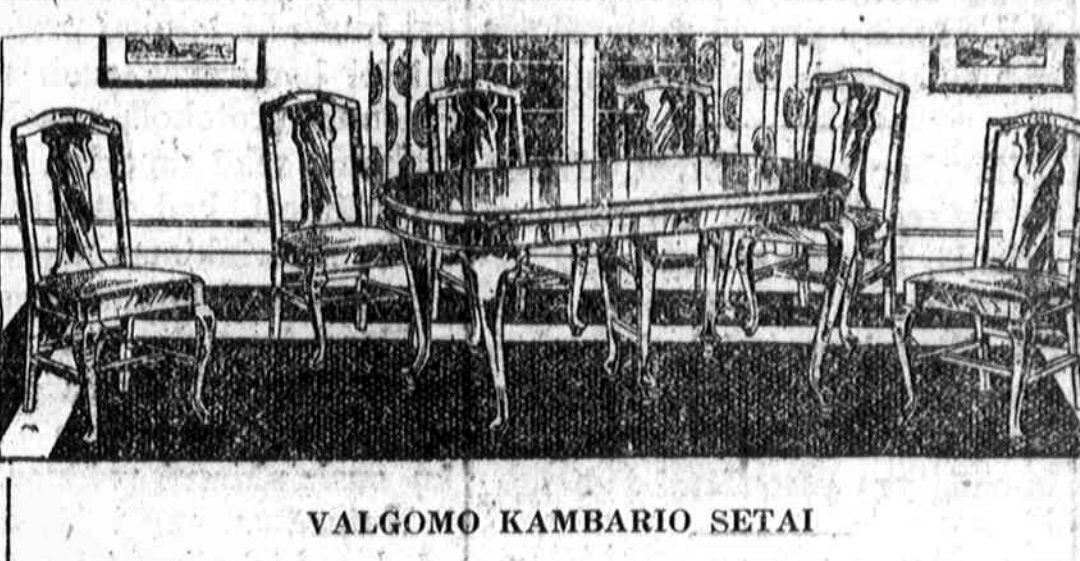

ŠIMTAI GRAŽIAUSIŲ VEŽIMELIŲ
LAUKIA MOTINŲ

Ateikite ir pasiskirkite, žemiau kaip pusę kainos.
\$28.00 vežimėliai
po
\$45.00 vežimėliai
po

\$13.50
\$19.50

Šimtai skirtingų spalvų ir madų

VALGOMO KAMBARIO SETAI

Vėliausios mados, dailiausios išveizdos, subudavoti dėl ilgų metų tarnavimo.
\$95.00 Queen Ann mados stalas su 4 sėdynėmis už
\$145.00 Tudor mados stalas su 6 sėdynėmis už

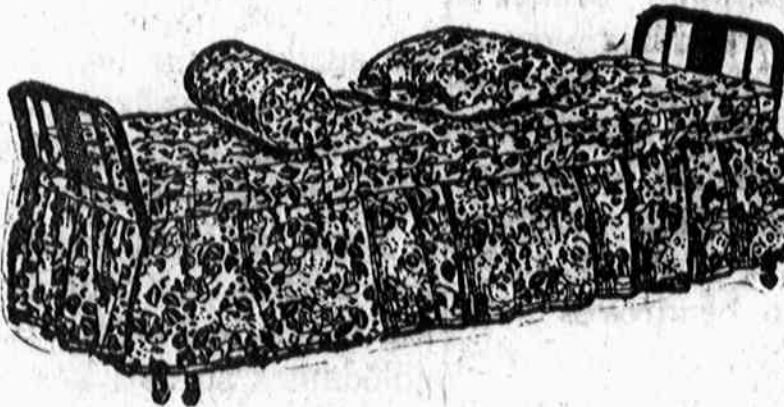
\$49.50
\$67.50

NAUJI GERIAUSI GROJIK-
LINIAI PIANAI

Parsiduoda už pusę vertės
\$650.00 Bay grojikliniai pianai už
\$850.00 Sibort grojikliniai pianai už
\$950.00 Kimball grojikliniai pianai po
Ateikite ir matykite desėtus kitokių pianų už labai nužemintas kainas.

\$345
\$425
\$595

DAY BEDS

Parankiausia turėti kiekvienose namuose, dabar turite progą pirkti už labai žemą kainą. Su pilnai gyvrančiuoiais springsais ir dailiu matrasu už

\$22.50

MISINGINĖS LOVOS

Visokių dydžių ir madų. Išparduodami labai pigiai. Su labai diktaiis stulpais ir tarpstulpiais po

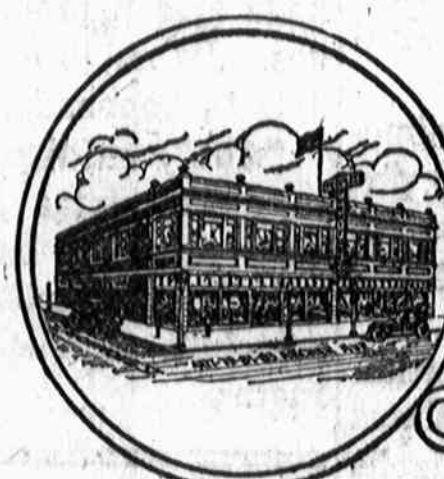
\$16.50

3-JŲ ŠMOTŲ MIEGAMO KAMBARIO SETAS

Queen Ann arba Tudor mados, Walnut medžio, tvirtai subudavotas ir labai dailiai nubaigtas, lova, komoda ir šiforetė. 3 šmotai už

\$89.50

TWO LARGE STORES

The Peoples Furniture Co.
FURNITURE, RUGS, PIANOS, PHONOGRAPHS, STOVES, PAINTS AND HARDWARE

FURNITURE FOR BETTER HOME

**4177-79-81-83 Archer Ave., Kampas Richmond St.
1922-24-26-28-30-32 S. Halsted St., Prie 19to Place**

Tegul Mr. Czaikauskas Pagelbsti Jums Jūsų Bankiniuose Reikaluose

Mr. Czaikauskas yra manageris stiprios bankos užrubežinio departamento. Mes maloniai pagelbėsime jums atidėryti taupymų sąskaitą, nusiuntinti pinigų į seną tėvynę, nusipirkti saugius aukštinus bonus, nusirenduoti apsaugos skrynelutes arba bile kokio tarnavimo jūs reikalausite, kurį bankas gali suteikti.

Ateikite ir pasimatykite su Mr. Czaikausku pas

CENTRAL MANUFACTURING BANK DISTRICT BANK

1112 West 35th Street

VALSTIJINIS BANKAS

CLEARING HOUSE BANKAS

Resursų virš devynių milijonų dolerių

Didelis Išpardavimas Vyrų ir Vaikinų SIUTŲ IR VIRŠUTINIŲ KOTŲ

Geriausios vertės šioje gentkartėje

\$40 vertės 2 kelnų siutai	\$25.00
\$45 vertės 2 kelnų siutai	\$27.50
\$55 vertės, su francužišku užpakaliu	\$37.50

Ateikite ir pažiūrėkite patys

Zell Clothing Co.

1366 So. Halsted St. (Kampas 14 St.)

Atdara utarninko, ketvergo ir subatos vakarais ir nedėlioje visą dieną.

Phone Boulevard 7589

Dr. William Blanchard
1545 W. 47th St.,
netoli Ashland Ave.

(Pirmiau buvęs extra-ordinary profesorius patologijos Berlio Universiteto)

SPECIALISTAS

Nuo visų skilvio ligų ir žarnų (specialiai prašalima tape-worm), inkstų, reumatizmo ir nervų ne-sveikumas. Geriausia egzaminacija X-Ray ir electronic, kuomet reikalinga. Valandos kasdien nuo 8 ryto iki 8 valandų vakare.

Phone Boulevard 6369

**FOTOGRAFAS
P. CONRAD**
3130 So. Halsted St.
Patyrimas mano igytas per 15 metų. Visus darbus atlieku kuogeriausiai.

Siųskit pinigus per
NAUJENAS

CHICAGOS ŽINIOS

Jauni milijonieriai žmogžudžiai apkaltinti

Vakar grand jury, kaip buvo tikėtasi, išnešė du apkaltinimus prieš jaunos milijonierius žmogžudžius, Nathan Leopold ir Richard Loeb, kurie jau kiek pirmiau prisipažino užmušę savo kaimino milijonieriaus suny Robert Franks, tikslu pasirodyti smarkiais ir dar gauti pinigų. Prieš juos išnešta du apkaltinimai; vienas jų kaltina juos išvogime ir reikalavime pinigų, o antras — kaltina juos žmogžudystėje. Del abiejų prasikaltimų jie gali būti baudžiami mirtimi. Išnešus apkaltinimą, tapo viešai paskelbtas ir jų prisipažinimas prieš žmogžudystę.

Pirmadienį jie bus pristatyti teismui paduoti savo pareikškimą kaltumo ar nekaltumo ir bus nuskirta diena jų bylos nagrinėjimui.

Dar viena žmogžudė išteisinta

Porą savaitę atgal teismas išteisinio gražią ir jauną Beulah Annan, kuri neseniai nušovė savo meilužį ir paskui grąžino gramofoną iki neparėjo iš darbo jos vyras, kuris ir pašaukė policiją.

Užvakar teismas išteisinio kitą moterį žmogžudę, Belva Gaertner, kuri gegužės 12 d. savo automobilį, budama girta, nušovė savo meilužį Walter Law, automobilį pardavinėtoją, kuris ir tą automobilį buvo jai pardavęs ir tuo būdu susipažino su ja.

Belva Gaertner yra 38 m. amžiaus, bet atrodo daug jaunesnė, nors nėra tiek graži kaip Annan, bet gražiau pasireidžiusi ir grakštesnė už ją. Ji yra persikyrusi su dviem vyrais ir dabar gyvena iš alimonių, vilydamosi meilužius, su kuriais paskui trankosi po kabaretus ir girtauja.

Žmogžudystės niekas nematė, o ji pati sakosi, kad ji buvo tiek

girta, kad neatsimena ar ji nušovė Law, ar jis patys nusišovė. Tik jis suklupęs automobilio sėdynėje, o ji parbėgusi namo. Nesant ganėtinų įrodymų prieš ją, jos advokatai nę liudytojų nestatė, nę nelaukė gynamosios kalbos. Nežiūrint to, po aštunto balsavimo jury ją išteisinio ir paliausavo ją nuo visokios atsakomybės.

Teisingai niekurie sako, kad gražios moteries Chicagoje nuteisti negalima. Dar tik kelios moterys liko nuteistos už žmogžudystę, bet jos visos buvo ne gražios ir senos. Jaunos ir gražios moterys žmogžudės visos liko išteisintos.

MOTERIS PATRAUKĖ TEISMAN JAUNUS MILIONIERIUS ŽMOGŽUDŽIUS

Kaltina, kad jie užpuolė ant jos. Reikalauja \$100,000.

Vakar jaunos milijonierius žmogžudžius Nathan Leopold ir Richard Loeb patraukė teisman Mrs. Louise Hohley, 3340 Sheffield Ave. Ji reikalauja iš jų \$100,000 atlyginimo.

Ji kaltina, kad gegužės 8 d. tie du jauni milijonieriai pasitvėrė ją gatvėje, išsivežė ją automobilį į laukus, ten ją užpuolė ir atlikę savo nedorą darbą pametė ją. Ji pažinusi juos iš jų fotografijų laikraščiuose. Mrs. Hohley yra 45 m. amžiaus, vedusi, motina trijų vaikų.

Užvakar automobiliai užmušė du vaikus ir vieną gal mirtinai sužeidė. Šiomet automobiliai užmušė jau virš 250 žmonių. Atėjus šiltesniam orui kada daugiau važinėjama automobiliais, vidutiniškai daugiau kaip du žmonės yra užmušami į dieną.

Amerikos žydai yra pasiryžę surinkti \$1,000,000 šelpimui žydų kitose šalyse. Chicago žydai turi surinkti \$150,000.

\$55,000, t. y. daugiau kaip trečdalis reikiamos sumos tapo surinktas į dešimtį minučių laiko užvakar žydų teologinės kolegijos bankiete, surengtame pagerbimui rabinų delegacijos. Bankiete dalyvavo daugiau kaip 500 rabinų iš įvairių šalių, jų tarpe ir vyriausias Lietuvos rabinas Šapiro.

Sportas

Du broliai anglai prieš lietuvius.

Chas Cutleris supyko nejuokais ant Sarpalio, jis dar pasikvietė, kad lietuvius ristikus "užmušus", dar ir savo brolį Marty Cutler.

Jiems nelabai patinka lietuviai ir jie nori sustabdyti-sunaikinti lietuvius, kad tie negalėtų niekur daugiau pasirodyti.

Karolis Sarpalius juokiasi iš to, jis sako, kad jis dirbs ant Cutlerio ir visą naktį, kad tik išsigelbėjus nuo tokio nuožmaus ristikio. Bancevičius ir gi sako, kad jis gerai ir dar net dūkiškai pakedens Marty Cutler (brolis Charlio) — sako patiriu aš jam gerai su barzda.

Kaip viena taip ir kita pusė užsispyrė iki didžiausio laipsnio. Reiškia tai bus didžiausios ir žingeidžiausios ristinės, kokių Chicago retai temato.

Reiškia, kad ristinės įvyksta ateinančių utarninką p. Meldžio svetainėje. Tikėtai jau gatavi ir parsiduoda Naujienose, jų skyrįje ant Bridgeporto ir pas p. Meldą.

Ant kiek girdėt, tai bilietų kaina yra nupiginta.

Zbyško su Sarpalium?

Ant kiek teko girdėti, kad jau pirma Zbyškos (lenkų meškinas) kando dantį ant Poželos — šaukė Poželą ristikis. Norėjo lietuviams koją pakšti, ir vėl dabar jis tą patį daro Sarpaliui, bet Sarpalius sako, kad jis pirma turi apsidirbti su Cutleriu, ir jeigu Sarpalius laimi nuo Cutlerio, tada jau ištikrųjų jam reikals yra susidurti su Zbyška. Reiškia, utar-

ninkas parodys ar Sarpalius ristikis su Zbyška.

Kamarauskas atvažiuoja.

Šiometis dienos atvyksta Chicago pagarsėjęs rytose — New Yorke lietuvius ristikas — Juozas Kamarauskas. Jisai turi gerą rekordą sau įgijęs. Jis yra paguldęs net Vladą Zbyško Stasio brolį. Greitai jis irgi pasirodys Chicago lietuviams.

Kur Sarpalius išmoko taip gerai ristikis?

Kas nori apie tai žinoti, laimėja Naujienas. Veikia bus apie tai rašoma. Bug pasakyta kur ir kada jis pradėjo ir kas iš Sarpalio gal išėiti. Jo mokytojas pasakė rašančiam šiuos žodžius, kad Sarpalius trumpoj ateity bus pasaulyje žinomas ristikis, ir jis visai nesistebės, kada Sarpalius bus pasaulio čempionas.

Lietuvių Rateliuose

Roseland

Birželio 2 d., K. Strumilo svetainėje, įvyko Lietuvių Darbininkų Namų Bendrovės šėrininkų mėnesinis susirinkimas. Jame buvo šėrininkų neperdaugiau, gal bus todėl, kad jau kai kurie šėrininkai pradeda pamiršti bendrovės susirinkimus. Priėmus protokolą praėjo susirinkimo, sekė raportai. Iš jų teko sužinoti, kad pereitas šėrininkų susirinkimas neįvyko iš priežasties Pullmano streiku.

Planų komisija dar negavusi namo planą. Mananti gauti neužlgo, tai sekančiam šėrininkų susirinkimui priduos.

Nutarė surengti išvažiavimą 15 d. birželio į Washington Heights mišką. Tam darbu išrinkta komisija, kuri rūpinsis jo rengimu. Nutarė surengti sekančią sezoną vakarų bendrovės naudai; valdybai pavesta paimti svetainę. Nutarė sekančią šėrininkų susirinkimą sušaukti atvirutėmis, pasirodžius esant daug svarbių dalykų, kuriuos turės visi šėrininkai apsvastyti.

Jau bendrovė įsigijo saugiąją šėpą del susidėjimo svarbesnį popierom. A. L. D. L. D. 79 kp. nupirko bendrovės šėrų už visus savo pinigus ir dar ji nutarė surengti vakarą, o su uždirbtais pinigais dar nupirkti bendrovės šėrų. Jos pavyzdį turėtų pasekti ir kitos draugijos, tuokart bendrovė greitai laiku įsigytų nuosavą namą Roselande.

Keletas šimtininkai užsimokėjo kurie buvo pasižadę pirkti bendrovės šėrų už šimtą dolerių. Dabar pinigai pusėtinai plaukia į bendrovės iždą. Susirinkimas nors neskaitlingas buvo, bet iškeltus klausimus svarstė rimtai ir apie daugelis dalykų kalbėta. Patarčiau šėrininkams skaitlingiau lankyti bendrovės susirinkimus, nes jie dabar yra labai svarbūs. Jau bendrovė eina prie galutinio tikslo, tai nepamirškite sekančią bendrovės susirinkimą, kuris yra šaukiamas atvirutėmis; kurie negausite atvirutės, tai temykite pranešimus laikraščiuose.

Direktorių susirinkimas įvyks birželio 13 d. Aušros kambaryuose; visi direktoriai atsilankykite nes yra labai daug svarbių reikalų apsvastyti.

—LDN. Bendrovės Koresp.

Brighton Park

Ateities žiedo dr-lės pastogėj.

"Ateities žiedo" draugijėlė neturėjo mokytojo, bet dabar vėl gavo mokytoją, taip kad dainų gamokos tės per visą birželio mėnesį. Dabar mokinamasi labai smagios dainelės, taip jau ruošiamasi prie išvažiavimo programos.

Mūsų didesnieji vaikai padarė klaidą manydami, kad jie jau dideli esą, atsiskirdami nuo mažųjų. Jie turbūt užmiršo, kad draugijon gali priklausyti nuo

10 iki 16 m. amžiaus, o jie budami dar 13 m. ir nieko nemokėdami pasijuto perdideli draugijėlėj. Randasi dar ir tokių, kurie prisirašė prie šio choro, o mokyties važiuoja į West Side prie Mrs. Zacat choro. Mat jie laukia kada Brighton Park draugijėlė bankrutys ar bus likviduota.

Laukė kada bankrutys, bet to nesulaukiant, pradėdama kalbėti apie bendrą frontą. Kita pusė pradėdama būti sukalbamesnė.

Tikimasi ateinančių pirmadienį turėti daug naujų narių, nes draugijėlė rengia išvažiavimą automobiliais. Taip jau einama prie susitaikimo ir vienybės.

—X. W. O.

Iš Keistučio Kliubo susirinkimo

Birž. 1 d. įvyko Keistučio Pašelp. Kliubo susirinkimas. Iš raportų pasirodė, kad netekome vieno nario. mirė Juozas Jucius. Bet šiame susirinkime Kliubui prisirašė trys nauji nariai.

Komitetas iš Kondroškos, Dundulienės ir šalms dar nesurado aukų, kurios buvo surinktos pastatyti žemaitėi paminklą. Žadėjo toliau ieškoti.

Skaityta trys protokolai ir visi priimti be pataisymų. Rugp. 17 d. bus Kliubo piknikas National Grove. Išrinkta spaudos komisija garsinti tą pikniką.

Peržiūrėjimui finansų sekretoriaus knygu išrinkta revizijos komisija. Atskaityta už pusmetį rodo, kad liko Kliubui \$1,655.50. Susirinkimas buvo neskaitlingas. Nebuvo ir ligonių lankytojų. Ar neprisėis jiems bausdos užsimokėti? Saugokitės, kad korespondentas pavardžių nepaskelbtų — bus sarmata.

—Koresp. W. Strygas.

Bridgeport

Iškulė langą, pradėjo šaudyti, tapo areštuotas.

Prie 524 W. 37 St. įvyko mažas susikirtimas tarp saliuininko Tony Yucus ir policisto Martin Sexton ir, kaip išrodo, peštynes prakišo Yucus.

Visas dalykas prasidėjo tuo, kad nežinia kas paleido dvi plynas ir iškulė Yuciaus langą. Negalėdamas surasti kas metė plynas, Yucus pastvėrė revolverį ir pradėjo šaudyti į visas puses. Policistas Sexton stovėjo skersai gatvės ir labai nusigando, kada apie jį pradėjo švilpti kulakos. Jis nuėjo pas Yucą sustabdyti tą kononadą.

"Aha", sušukęs Yucus, "tai tu metei plynas per langą" — na ir prasidėjo batalija. Bet atvyko daugiau policijos ir viską sustabdė, o Yucus tapo areštuotas.

Town of Lake

Susirinkimo Lietuvių Organizacijų ant Town of Lake istoriška vakarienė įvyko balandžio 6 d. Vakariene buvo tikrai šauni. Vakariene laiku Dr. Rutkauskas pasiūlė pasiūsti į Washington rezoliuciją, reikalaujančią daugiau lietuvių imigrantų įleisti į Ameriką, negu kad kongresas projektavo. Jo pasiūlymas visų tapo priimtas ir ant vietos surinkta aukų paruošimui tokios rezoliucijos ir jos pasiuntimui

Aukojo:

Dr. Rutkauskas \$20.00.
P-nia Letukienė \$3.00.
P. Lukošius ir J. J. Ezerskis po \$2.00.

M. Z. Randis, Wm. J. Karieva, p-nia Stuckienė, p-nia Venkevičienė, C. Rėkštis, V. Stankus, Dr. Strikol, Jos. Gestautas, Karieva, J. Parkauskas, Geo. Brazauskis, J. Jurgutis, S. Molskevice, M. Norvish ir Lutz po \$1.00.

Smulkių aukų \$2.65

Viso surinkta \$44.65

Širdingai ašiu aukotojams —Susivie. Komitetas.

PILNA RUPEŠCIO

Gerbiameji šeiminnike, atsiminkite, kad darbas yra sveikata, — tai ne darbas kuris užmuša mumis, tai rupestis. Rupestis tai yra rudis ant geležies. Jis sulaiko normalų muskulių veikimą skilvio ir žarnų, paraližuoja virškinimą, prirengia sukietyje arterijų. Vartokite Trinerio Kartų Vyną! Ta gyduolė, stimuliodama žarnas, pastato jas į normalų veikimą ir pagelbsti virškinimui ir tas viskas prašalina jus didelį rupestį. Jūs jausitės vis geriau ir geriau kasdien, jūsų protas pasilsės, ant veido apsiereiks juokas ir jūs užmiršite savo rupestį! Štai ko mums reikia, visi mes, — linksmaus atsi-nešimo linkui mūsų darbo. Jei jūs igausite tą reikalingą linksnumą į jūsų mintis ir vartosite Trinerio Kartų Vyną, rupestio dienos bus pralintos. Užekite pas savo aptiekorių arba pardavinėtoją gyduolių šiandien ir parsineškite jas namo. (Apskelbimas)

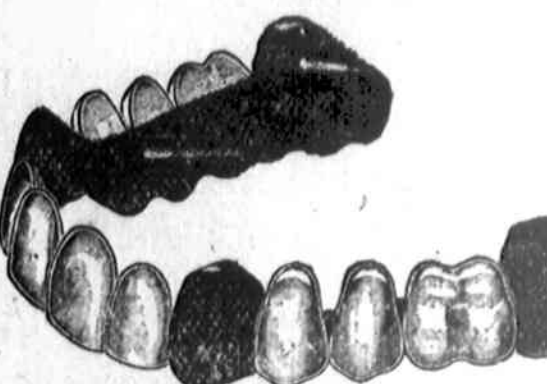
Garsinkitės Naujienose

DR. VAITUSH, O. D.

Lietuvių Akių Specialistas

Palengvins akių įtempimą, kurį esti, priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo akių aptemimo nervotumo skaudama akių karštį atitaiso kreivas akis, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirenka teisingai akinus. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus.
Val.: 10 iki 8 v. Ned. 10 iki 1 p. p.
1545 West 47th St.
Phone Boulevard 7589

Lietuvių Dentistas patar-naus geriau

Traukimas dantų be skausmo. Bridge geriausio aukso. Su mūsų pletom galima valgyti kietiausią maistą. Garantuojame visą savo darbą, ir kamas mūsų kaimas. Sergėkite savo dantis, kad nenkentų jūsų sveikata.

1545 West 47th Street,
Netci Ashland Ave.

Tel. Lafayette 4223

Plumbing, Heating
Kaipo lietuvius, lietuviams visados patarnauju kuogeriausiai
M. Yuška,
3228 W. 38-th St., Chicago, Ill.

Pilnas žmonių Dr. Ross' ofi-sas kasdien, del gydymo chroniškų, nervų, kraujo, inkstų, pulsės ir šlapimo li-gų.

10

privatliškų gydymui kambarių

Cia atėję gauna geriausį Ameriko-nišką ir "Zope-jiską" būdą gydymo. Didžia skal-dius žmonis, lgy-domų kasdien per Dr. Ross, suteikia progą duoti geriausį medikalį patarnavimą žemiamusia kaina. To kį mokėsite gali kiekvienas ištesėti mokėti, taip kad nei vienas nereika lauja užmesti savo ligą.

Patarimas dykal.

Zinokite apie save tiesą. Viziška pas-laptis yra užtikrinta.

Dr. B. M. Ross,

35 So. Dearborn Street,
kampus Dearborn ir Monroe Sts.
Crilly Building, Imkite elevatorių iki 5 aukšto.

Trisdešimt metų toje pačioje vietoje. Priėmimo kambarys 506 del vyru. Priėmimo kambarys 508 del moteru.

Valandos: Kasdien nuo 10 ryto iki 6 val. vakare. Nedėlioj nuo 10 val. ryto iki 1 val. vakare. Panedėly, seredė ir subatoje nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakare.

DYKAI KLINIKAS

Ar Jūs Sergate?

Ar jūs kenčiate nuo:
Reumatizmo
Didelio kraujo spaudimo
Goterio, asthma, aene, diabeto, anemijos, skilvio ir inkstų nemalonomų arba kitų chroniškų ligų.

ZINOKITE TEISYBE
Jei jūs turite prastą sveikatą ateikite ir pasimatykite su mūsų specialistais. Išegzaminuokit save gerai. Nekainuos jums nieko. Pasitarimas privatiškas. Vienas kraujo serum suteikia pagelbą. Ligoniai moka už serum ir gyduoles tikrai. Ateikit ir pasikalbėkit su mano užganėdintais ligoniais.
KRAUJO IR ŠLAPUMO IŠEGZAMINAVIMAS \$1.00
Mes kalbame lietuviškai

Cia atkirkpke PATARIMŲ KUPONAS

Užlaikomas slapiai
Malonėkite išegzaminuoti turintį šį kuponą be mokesčio ir jokios atsakomybės.
Vardas _____

Adresas _____

Tas kuponas daleidžia jums del privato pasikalbėjimo. Ateikite į mūsų ofisą ir mūsų specialistas išegzaminuos jus. Be mokesčio daktarui.

ILLINOIS BLOOD SERUM LABORATORIES

Suite 1113 159 N. State Street
Capitol Building (Pirmiau vadinosi Masonic Temple)

Valandos nuo 10 ryto iki 7 vakare. Nedėlioj nuo 10 ryto iki 1 po piet.

Tie Gražus Stiklai DUODAMA DYKAI

už vieną tuziną lebelių nuo

Wennersten's Bohemian Blend

Pilniausias Užganė dinimas

Mūsų vienatinis procesas išdirbimo, apsaugotas su patentu, suteikia WENNERSTEN'S Bohemian Blend GERESNĖ SKONI ir galima jį LENGVIAU PADARTI už bile vieną kitą prengimą. Daugiausiai darbo del jusų yra atleikama mūsų išdirbystei. Daugiau kaip 28 metus WENNERSTEN'S teikia pilniausią užganėdinimą del daugelio jo vartotojų. Pabandykite jį.

JOHN LEIGEKO
3352 S. Halsted St.
Bld. 4372

ALBERT LURIE & CO.
1816 Blue Island Ave.
Canal 2762

J. GAUBAS
3613 S. Halsted St.
Bld. 7258

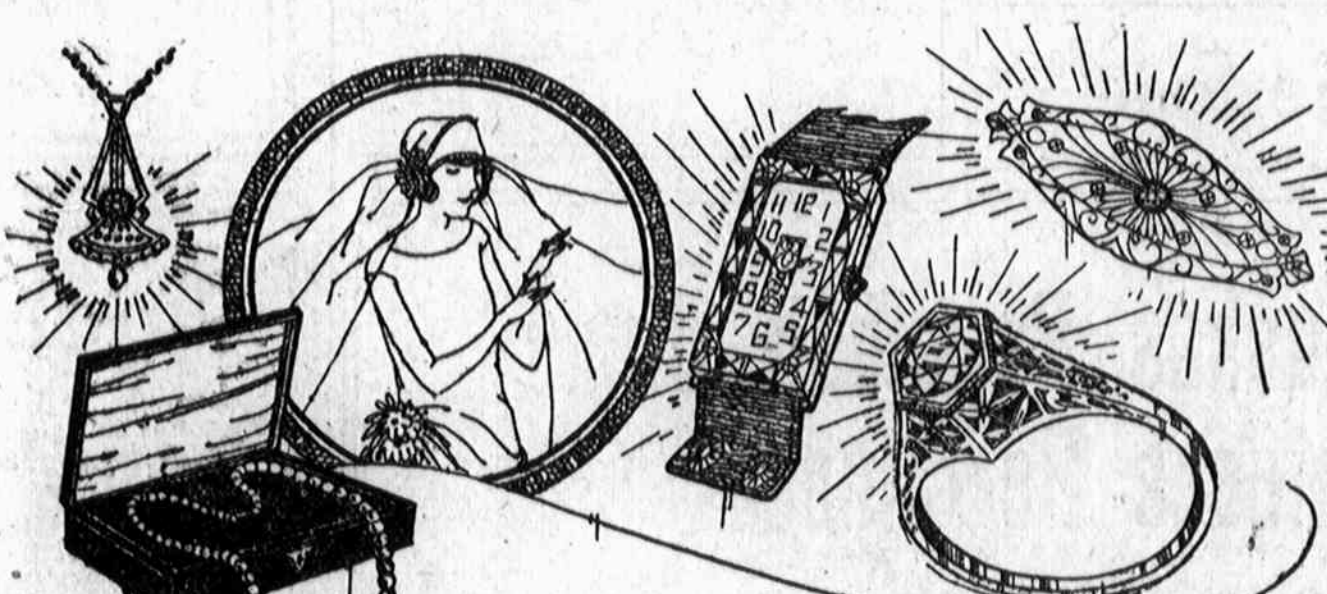
JULIUS MASON
4600 S. Wells St.
Yards 2184

MRAZEK'S GROCERY
1915 Blue Island Ave.
Canal 1101

JONAS SHULTSAS
3238 S. Halsted St.
Biv. 3595

Peerless Malt Extract Co.
6652 S. Halsted St.
Wentworth 6899

A. VESEACKIS
3465 Auburn Avenue

PRECIOUS Gifts for The Bride

DIDELIS PASIRINKIMAS

Veliausios mados laikrodėlių, žiedų, deimantų, perlų tinkamų del dovanų. Registruojančių Player Pianų, Phonografų ir Rekordų.

JOS. F. BUDRIK

3343 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Pranešimai

Kas, ką, kur, kaip ir kada rengia, veikia ar kviečia.

SOCIALISTŲ PIKNIKAS RIVERVIEW PARKE

Nedėlio, birželio 15, 1921. Bus surengtas puikus lietuvių skrydas programos. Kalbės Naujienų Redaktorius d. Grigaitis; dainuos choras ir t. t. Bus garsūs užkandžiai ir nesvaiginami gerimai. Dar kalbės D. W. Hoan, Socialistas Majoras miesto Milwaukee, Wis. G. R. Kirkpatrick ir kiti. Pradžią 10 valandą ryto. Tikietas 30c. Kviečia visus

Komiteetas.

KASDIEN tarata gali prisirašyti prie Naujienų Spulks, ir prisirašyti tuojau, jei dar nesi prisirašęs. Dėdams kas savaitę po dolerį-kita, nei nepatėmus kaip susidūsi užtektinai pinigų, kad nusipirktis sau namelį. Naujienų Spulka 1739 S. Halsted St.

Knygų Rinkėjams. Draugai, kurie renka knygas del Lietuvos žmonių, malonėkėte pridoti kaip galima greičiau, nes neužgoj turime išsiųsti. Visi, kurie norite aukot knygas Socialdemokratų steigimams Knygynams knyga, ar, kurie turit surinkę, pridokit L. S. S. knygiui. A. Kemežai, 1739 So. Halsted St.

Pranešimas Bridgeport Lietuvos. Visi norinti gauti "Naujienas" kiekvieną dieną, anksti iš ryto į savo namus, praneškite tuoj į Aušros Knygyną, 3210 So. Halsted St. Nuo kovo 1 dienos Aušros Knygynas pavo. šita darba, išnešiojama laikraščio patyrysim ir pilnai ta darba žinančiam žmogui. Taipgi norinti gauti kas savaitę "Kelvių" arba kas mėnesis "Gyvenimą", "Gydytoją", taipgi ir kitus laikraščius, praneškite Aušros Knygynui virš pažymėtu antrašu arba pridokite reikalavimą telefonu: Boulevard 9663.

Tautiška Draugystė Lietuvos Dukterų rengia šeimininkų vakarą subotą, birželio 7 dieną, 7 val. vakare, Fellowship svetainėje. Malonėkėte visos draugės atsilankyti. Svečiai bus įleidžiami už dyką. Kviečia Komiteetas. Birutės Choras rengia šeimininkų išvažiavimą nedėlio, birželio 8 d. į Palos Park. Nedėlio nariams bei svečiais yra kviečiami susirinkti 9 val. iš ryto prie 33 ir Halsted gatvių. Šiame išvažiavime bus lošimas golfo ir visokių kitokių pramogų bus. Todel visi, kurie norite imti dalyvumą išvažiavime, prašome yra atvykti ket-veči ar choro pamokas Mark White Parko svet. ir užsiregistruoti. Komisijos nariai užtikrina, kad visi nariai rėmėjai ir svečiai išvažiavime bus pilnai patenkinti Todel visi važiuojame. — Z. K.

Bridgeportas. — Draugystė Teisybės Myletojų laikys savo priešpusmetinį susirinkimą, nedėlio birželio 8 d. 1 val. po pietų Mark White Square svet., prie 29tos ir So. Halsted gat. Visi nariai-rūs malonėkėte laiku susirinkti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. — Raštininkas.

Lietuvių Kriaučių Klubo susirinkimas įvyks šeštadienį, birželio 7, 7:30 v. v. Liuosybės salėje, 1822 Wabansia Ave. — Nut. Raštininkas.

Dr-stės Sv. Kazim. Karalaičio ant Town of Lake nariams, kurie draugų prisidėjote po \$1 prie šeimininkų basket pikniko, pranešame, kad išvažiavimas įvyks birželio 8 d., į Beverly Hill. Vaziuoti reikia Ashland — 87 gatvekarais iki galo linijos, tada eiti į vakarus iki miško. Visi bukite. — K. Wolowkas.

Svarbus mitingas. L. Sv. Marijos parapijos įvyks nedėlio, birželio 7, 7:30 v. v. Union Ave. Kaip 12:30 P. M. Malonėkėte atsilankyti visi parapijoniai ir atjaučiantieji, kad ir neparapijoniai. Turėsimę ketelą labai svarbių dalykų del apsvastyto; taipgi bus renkama parapijos valdyba ir primami nauji nariai. Kviečia klebonas kun. S. Linkus.

LSS. 81 kuopos susirinkimas įvyks šeštadienį, birželio 7 dieną kai 8 val. vakaro, Liuosybės salėje, 1822 Wabansia Ave. Visi nariai kviečiami atsilankyti, nes turime aptarti Socialistų Partijos preso pikniką ir išrinkti delegatus į Sąjungos suvažiavimą. — Raštininkas.

Roseland. — Saryšis Draugijų palaikančių Aušros Knygyną rengia išvažiavimą birželio 8 d. į Washington Heights miksus, 107 St. Pradžią 12 val. ryte.

Roselandiečiai visi pribukite į šita išvažiavimą, praleisime linksmai laiką prie geros lietuviškos muzikos ir žaidimo. — Komiteetas.

LIETUVON— užrašykite savo gimimės ir pažįstamiems NAUJENAS. — Lietuvos žmonės Amerikos Naujienas labiausiai mėgsta.

PRANEŠIMAI

Liet. Moksl. Susiv. Am. 2 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlio, birželio 7 d. 7:30 val. vak. Raymond Chapel, 816 W. 31 St.

Nariai butinai turite susirinkti laiku, nes yra svarbių reikalų apsvastyti. — Komiteetas.

LSS. VIII Rajono Centralinio Komiteto susirinkimas įvyks pirmadienį, birželio 9 d., Naujienų name, 1739 So. Halsted St. Pradžią 8 val. vak. Visi Komiteto nariai dalyvaukit šiame susirinkime. Turim daug svarbių reikalų aptarti. — LSS. VIII Rajono sekr. A. Vilis.

Draugystė Palaimintos Lietuvos laikys priešpusmetinį susirinkimą nedėlio, birželio 8 d. d. Malonauskio salėje, 1843 So. Halsted gt. Pradžią 1 val. po pietų. Šis susirinkimas bus svarbus tuomi, kad bus renkama komisija del peržiūrėjimo pusės metų Draugystės knygų. Taipgi bus renkamas Komitetas surengimui pikniko ir daug kitų svarbių dalykų. Todel visi draugai yra meldžiamie atsilankyti. — Ig. Žilinskas, Rašt.

Dr-stės Lietuvos Veliava Am. No. 1 laikys savo mėnesinį susirinkimą, nedėlio, birželio 8 d., 1 val. po pietų, Davis Square Parko svetainėje, prie 45 ir So. Paulina gatvių. Nariai malonėkėte visi laiku pributi, nes turime daug svarbių reikalų aptarti. — Rašt. F. Motuzas.

Ind. Harbor, Ind. — Susiv. Liet. Am. 185 kuopa laikys pusmetinį susirinkimą, sekmdienį, birželio 8 d., 10 val. iš ryto, Katherine House svet., 138 ir Deodor St. Prašome visus narius susirinkti laiku. — Valdyba.

Draugystė Vyskupo Valančiaus laikys pusmetinį susirinkimą birželio 8 d., 1 val. p pietų, Urbono svet., 3338 Auburn Ave. Visi nariai malonėkėte būti susirinkime. — Sekr. J. Sidlauskas.

Town of Lake Amerikos Piliečių ir Namų Savininkų Klubas laikys susirinkimą pirmadienį, birž. 9, 8 val. vak. Sv. Kryžiaus parap. salėje. Svarbus susirinkimas, visi Klubo nariai kviečiami dalyvauti. — Sekretorius.

Susivienijimas Lietuvių Dr-jų ant Bridgeporto rengia pikniką naudai "Chicago Lietuvos Auditorium nedėlio, birželio 15 d. A. Blinstru par daržę, Justice park, III. Kviečiame visus Chicago ir apilinkės lietuvius dalyvauti. Bus dalinamos dovanos ir visi atsilankiusieji turės progos dalyvauti dovanų laimėjimė. Visi atvažiuokite piknikan ir praleisime laiką linksmai ant tyro oro. Kviečia Komiteetas.

D-jos Lietuvių Dukterų susirinkimas įvyks sekmdienį, birž. 8 d., 1 val. po pietų, Mark White Square svet. — Bus skaitoma konstitucija ir kiti svarbūs reikalai. — Rašt. Juozaitienė.

Teatrališko Klubo "Lietuva" šeimyninis išvažiavimas į Wellow Springs miksus įvyks nedėlio, birž. 9 d., 10 val. iš ryto nuo 45 ir So. Paulina gat. ir nuo 10-15 ir ryto. Visas nars ir narius kviečiame lalyvauti išvažiavime. Rengimo Komisija.

Roseland. — Lietuvių Amerikos Piliečių Politiško Klubo pusmetinis susirinkimas įvyks pirmadienį, birž. 9 d., 7:30 vakare, K. Strumilto svetainėje. Visi nariai malonėkėte atsilankyti. Nes turime daug svarbių reikalų apsvastyti. — Valdyba.

Roseland. — SLA 139 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks subotą, 7 d. birželio, 7:30 v. v. Aušros kambariuose, 10000 So. Michigan Ave., antros lubos. Visi nariai ir norintieji prisirašyti atsilankykite laiku. — Valdyba.

North Sides Vaikų Draugijėlės "Bijunelio" susirinkimas įvyks pirmadienį, birželio 9, 7:30 v. vak. Liuosybės svet. 1822 Wabansia Ave. Visi nariai atvykite laiku. — Sekretorius.

ASMENŲ JIESKOJIMAI

PAJIESKAU savo brolio Bronislovo Piliponio (Bron Phillips). Gyveno pirmiau Detroit. Paeina iš Lietuvos iš Likėnų kaimo, Truskaivos parapijos, Panevėžio apskrėlio. Mirusio brolio Aleksandro, nes negalim paminti apgraudos be Bronislovo; todel malonėkėte atsiliepti pats ar jį paįstani pranešti. Jis adresu numis: ELZBIETA KLIMATIENE 626 W. 18th St. Chicago, Ill.

PAJIESKAU brolio Petro Pundino, paeina iš kaimo Lengių, Skaudvilės valsč., Tauragės apskr. 5 metai atgal gyveno ant 228 Reed St., Milwaukee, Wis. Svarbus reikalai del musų gyvenimo Lietuvoje. Meldžiu atsilaukti pačiam, arba kas kitas jei praneš, suteiksiu atlyginimą. — Raštininkas.

Joana Pundinaitė-Jankauskienė 22 E. 110th Pl., Roseland, Ill.

PAJIESKAU savo švogerio, Karoliaus Januškos. Paeina iš Traupės valsčiaus, Lietuvoje. 4 metai atgal buvo Chicagoje; girdėjau, kad atsi-stojio. Michigan ar Wisconsin valstijoje. Meldžiame tuojau atsilaukti, ar kas žinote, praneškite, nes yra jam svarbi ir naudinga žinia. Juozapas Svilpa, 3441 Auburn Av., Chicago, Ill.

PAIESKAU draugo Louis'o Poplauskio, gyvenančio Chicagoje. Meldžiu jo paties ar draugai Kenoshaiečiai žinanti kur jis gyvena malonėsit nam pranešti. Boleslovas Senkus 1645 West 47th St. 2nd floor.

APSIVEDIMAI.

JIESKAU gyvenimui draugės, merginos ar našlės nuo 25 iki 35 metų amžiaus. Aš esu našlys 29 metų, be jokių kliūčių. Mergina ar moteris, kuri myli dorą šeimynišką gyvenimą, tai meldžiu atsilaukti žemiau padotu adresu. Vyrui prašomi nerasyti. A. K. S. 4441 So. Honore St., Chicago

JIESKAU apsivedimui merginos arba našlės katra myli ukės gyvenimą. Aš esu 30 metų, nevartoju jokių gerimų, nerukau. J. TOMKUS, Berwyn, Ill.

JIESKO PARTNERIŲ

REIKALINGAS partneris į bučernės ir grosernės biznį su mažai pinigų. Biznis senas tarp visokių tautų. Kreipkitės į Naujienų Skyrių, Box 117 3210 S Halsted Str.

IVAIRUS SKELBIMAI

PAGRAZINAM NAMUS. Ar Tamistai yra reikalsas savo namų — malotai, dekoruoti, kalsimuo-ti, popieruoti arba į naujus namus sudėti stiklus? Jei taip tai mes tą visą Tamistos darbą galime atlikti už gana prielnamą kainą — pirmą negu duosi kitam virš pažymėta darbą, atsilaukite kainos pas mus. Kreipkitės: BRIDGEPORT PAINTING HARDWARE CO., 3149 So. Halsted St., Tel. Yards 7282.

STOGDENGYSTĖ. 12 stogų prakuriamas užtaisomas ir grantuojamas už \$4. Automobilų stogų patarnavimas Chicagoje ir apilinkė. Istaiga 34 metų senumo. Dilyusia ir geriausia stogų dengimo įstaiga Chicagoje. Tik patyrie unijos darbininkai samdomi. J. J. Dunne 300ing Co., 3411-13 Ogden Ave., Phone Lawndale 0114.

ISRENDAVOJIMUI

ANT RENDOS štoras ir 5 ruimai ant pirmų lubų. Hotelis ant 2 lubų. Labai gera vieta ant Bridgeporto. Pas savininkę 5252 S. Artesian St. Tel. Prospect 3590

REIKIA DARBININKŲ

GARADZIUS rendai vienai masinai. Murinis garadzius ir gera vieta. Kreipkitės 3227 Augurn Ave.

REIKIA DARBININKŲ

RENDAI 6 kambarių flatas 2 lubos, sun parlor sleeping porch elektra, šiltu vandeniu šildomas, netoli Marquette Park, arba galiiu parduoti namą. 7034 So. Fairfield Avenue

ANT rendos 6 ruimų flatas, elektros šviesa, vanos ir parankumai. Pečiūm šildomas, kreipkitės pas savininką. 5700 So. Morgan St.

REIKIA DARBININKŲ

RENDOS 6 ruimų flatas, elektros šviesa, vanos ir parankumai. Pečiūm šildomas, kreipkitės pas savininką. 5700 So. Morgan St.

REIKIA DARBININKŲ

RENDOS 6 ruimų flatas, elektros šviesa, vanos ir parankumai. Pečiūm šildomas, kreipkitės pas savininką. 5700 So. Morgan St.

REIKIA DARBININKŲ

RENDOS 6 ruimų flatas, elektros šviesa, vanos ir parankumai. Pečiūm šildomas, kreipkitės pas savininką. 5700 So. Morgan St.

REIKIA DARBININKŲ

RENDOS 6 ruimų flatas, elektros šviesa, vanos ir parankumai. Pečiūm šildomas, kreipkitės pas savininką. 5700 So. Morgan St.

REIKIA DARBININKŲ

RENDOS 6 ruimų flatas, elektros šviesa, vanos ir parankumai. Pečiūm šildomas, kreipkitės pas savininką. 5700 So. Morgan St.

REIKIA DARBININKŲ

RENDOS 6 ruimų flatas, elektros šviesa, vanos ir parankumai. Pečiūm šildomas, kreipkitės pas savininką. 5700 So. Morgan St.

REIKIA DARBININKŲ

RENDOS 6 ruimų flatas, elektros šviesa, vanos ir parankumai. Pečiūm šildomas, kreipkitės pas savininką. 5700 So. Morgan St.

SIULYMAI KAMBARIŲ

PARANDAVOJIMUI puikus kambarys su visais patogumais. Tinkamam vienišam vaikiniui su valgiu ar be valgio. Maza šeimyna, vaikų nėra. Gera transportacija, gatvekariai arti; 4 bloki nuo So. Halsted St. ir 1 1/2 bl. nuo 59. Kreipkitės vakare ir nedėlios ryte. 5751 S. Carpenter St., 1 lubos

ANT rendos kambarys vienam vaikiniui prie mažos šeimynos. Kambarys yra apšildomas su furnace heat, vana, elektra ir kiti parankumai. Renda nebrangi. 3423 W. 61st St. Tel. Republic 8927

REIKIA DARBININKŲ

RUIMAS rendai vienam vyrui prie mažos šeimynos. Galima ir virtuvę vartoti. Kreipkitės 2 lubos užpakalis 819 W. 34 Place

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

REIKIA DARBININKŲ

AUTOMOBILIAI

PARSIDUODA pigiai \$500 Cadillac 7 sėdynių sedan automobilis puikiai atrodo, mašinėrija gerai dirba, tai yra barge-nas kam reikalingas geras karras. 3130 S. Halsted Str.

PARDUOSIU arba mainysiu ant kitos mašinos Fordo trok 2 1/2 tonų su "stick baru". Tinkantis bile ko-kam bizniui, prie tam yra visi reikalingi įrankiai perkraustymui ir anglių vežimui. Parduosiu pigiai. Pri-žastį parduosiu patirsite ant vietos. Atsišaukite: Subotą po pietų ir Nedėlio: 2666 So. 39th Pl.

\$295 už Fordą, 1924 m., 5 sėdynių, vasarinis automobilis. Prie to cina daug extra; tires, haslers, shock absorbers, star wheel, lock ir t. p. Parduodu tadel, kad esu broke, 4607 S. California Ave.

PARSIDUODA Nelson Limun trokas kaip naujas, pirmos klesos stovy, nereikia taisyti, viskas up to date ir galima tuoj važiuoti. Yra tinkamas bile kokiam bizniui, galima nupirkti mažą dalį imokant, likusi suma ant lengvų išmokėčių, arba mainysiu ant lotų ir jei-gu bus reikalinga pridėsiu pinigų. 2638 W. 40th St., antros lubos

PARDAVIMUI automobilis Monroe ir Chandler, abudu geri kaip nauji arba mainysiu ant lota, ar kokio štoro. Kreipkitės 3207 So. Halsted Str.

PARDAVIMUI automobilis Monroe ir Chandler, abudu geri kaip nauji arba mainysiu ant lota, ar kokio štoro. Kreipkitės 3207 So. Halsted Str.

PARDAVIMUI automobilis Monroe ir Chandler, abudu geri kaip nauji arba mainysiu ant lota, ar kokio štoro. Kreipkitės 3207 So. Halsted Str.

PARDAVIMUI automobilis Monroe ir Chandler, abudu geri kaip nauji arba mainysiu ant lota, ar kokio štoro. Kreipkitės 3207 So. Halsted Str.

PARDAVIMUI automobilis Monroe ir Chandler, abudu geri kaip nauji arba mainysiu ant lota, ar kokio štoro. Kreipkitės 3207 So. Halsted Str.

PARDAVIMUI automobilis Monroe ir Chandler, abudu geri kaip nauji arba mainysiu ant lota, ar kokio štoro. Kreipkitės 3207 So. Halsted Str.

PARDAVIMUI automobilis Monroe ir Chandler, abudu geri kaip nauji arba mainysiu ant lota, ar kokio štoro. Kreipkitės 3207 So. Halsted Str.

PARDAVIMUI automobilis Monroe ir Chandler, abudu geri kaip nauji arba mainysiu ant lota, ar kokio štoro. Kreipkitės 3207 So. Halsted Str.

PARDAVIMUI automobilis Monroe ir Chandler, abudu geri kaip nauji arba mainysiu ant lota, ar kokio štoro. Kreipkitės 3207 So. Halsted Str.

PARDAVIMUI automobilis Monroe ir Chandler, abudu geri kaip nauji arba mainysiu ant lota, ar kokio štoro. Kreipkitės 3207 So. Halsted Str.

PARDAVIMUI automobilis Monroe ir Chandler, abudu geri kaip nauji arba mainysiu ant lota, ar kokio štoro. Kreipkitės 3207 So. Halsted Str.

PARDAVIMUI automobilis Monroe ir Chandler, abudu geri kaip nauji arba mainysiu ant lota, ar kokio štoro. Kreipkitės 3207 So. Halsted Str.

PARDAVIMUI automobilis Monroe ir Chandler, abudu geri kaip nauji arba mainysiu ant lota, ar kokio štoro. Kreipkitės 3207 So. Halsted Str.

PARDAVIMUI automobilis Monroe ir Chandler, abudu geri kaip nauji arba mainysiu ant lota, ar kokio štoro. Kreipkitės 3207 So. Halsted Str.

PARDAVIMUI automobilis Monroe ir Chandler, abudu geri kaip nauji arba mainysiu ant lota, ar kokio štoro. Kreipkitės 3207 So. Halsted Str.

PARDAVIMUI automobilis Monroe ir Chandler, abudu geri kaip nauji arba mainysiu ant lota, ar kokio štoro. Kreipkitės 3207 So. Halsted Str.

PARDAVIMUI automobilis Monroe ir Chandler, abudu geri kaip nauji arba mainysiu ant lota, ar kokio štoro. Kreipkitės 3207 So. Halsted Str.

PARDAVIMUI automobilis Monroe ir Chandler, abudu geri kaip nauji arba mainysiu ant lota, ar kokio štoro. Kreipkitės 3207 So. Halsted Str.

PARDAVIMUI automobilis Monroe ir Chandler, abudu geri kaip nauji arba mainysiu ant lota, ar kokio štoro. Kreipkitės 3207 So. Halsted Str.

PARDAVIMUI automobilis Monroe ir Chandler, abudu geri kaip nauji arba mainysiu ant lota, ar kokio štoro. Kreipkitės 3207 So. Halsted Str.

NAMAI-ZEME

PARSIDUODA 2 flatų murinis namas, po 5 kambarius su miegamais porėjais; namas yra labai patalpiamas, šalia gatvės, ir gerai pastatytas, tik 5 mėnesiai senumo. Kaina tik \$16,500. Atsiųskite prie savininko J. Mockus, 6134 So. Rockwell St. Tel. Republic 7784.

Tikras Pirkiny 2 Flatų
6 ir 6 kambarių, garu ir karštu vandeniu šildomas, viskas moderniškas, netoli Marquette Parko, \$15,500 ir augščiau, atdara nedėlio.

A. N. Masulis and Co.
6641 So. Western Ave.
Tel. Republic 5550

MARQUETTE MANOR

Pamatykite sekančius 3 didelius barginus šitie 3 namai turi but parduoti šioj sanvaitėj už \$2000.00 pigiau, arba teisingas pasiūlymas nebus atmetas.

2 aukščio murinis naujas namas su parlor 6 ir 6 kambariai karštu vandeniu apšildomi aukštas stogas, Ice Boxes, Gas Ranges.

2 aukščio murinis namas naujas, su parlor Bungalow sio gas 6 ir 6 kambariai, karštu vandeniu apšildomas, Ice Boxes Gas Ranges, prie Marquette Boulevard.

2 aukščio naujas muros namas 6 ir 6 kambariai vėliausias mados intaisymai, puikioje vietoje. Prekė tik \$11,500. Pamatyk šituos stebėtinus barginus, klausite Chas Zekas.

UNITED LAND and INVESTMENT CO.
4454 So. Western Avenue,
Kampas 45-th Str.

PARDAVIMUI 6 kambarių namas, elektra, gasas, toiletai, vana, 3 1/2 tono perkraustymui trokas, garadzius iš užpakalio, parduosiu už \$5,500.

2414 W. 46th Pl. Tel. Laf. 1893

ISSIMAINO
2 flatų naujas kampinis muros namas, po 6 ir 6 kambarius. Tai yra labai puikus murinis garadzius užpakaly namo del 2 mainysiu Parduosiu pigiai arba mainysiu ant mažesnio namo arba loto. Namas turbut parduotas i trumpą laiką. Kreipkitės pas

FRANK G. LUCAS
4116 Archer Ave.
Tel. Lafayette 5107

HALSTED STREET
Biznio ir beveik naujas murinis namas, storas ir du flatai po 6 kambarius, madyne, elektra ir kiti vėliausios mados intaisymai. Kaina tik \$23,000, imokėti \$12,000, likusius savininkas padarys paskola pagal pirkėjo sutartį. Namas randasi didžiajame biznio centre ant Halsted St. prie 35 St. Štorsk tuščias, galima pradėti biznį. Savininkas

T. JOZAPAVICIA
2524 So. Halsted St.
Tel. Republic 9649.

PARDAVIMUI 2 lotai ant 63rd St. arti teatras ir 2 ant Western Ave. Parankiausi vieta visokiems bizniam ir labai pigiai.

Savininkas

6535 So. Campbell Ave.
Tel. Republic 4170

DIDELIS BARGENAS. Parsiduoda murinis namas dviejų pagyvenimų, Brighton Parke, 2 po 4 kam su visais intaisymais; elektra, vana, visi parankumai; kaina \$5,500 Atsiųskite pas savininką.

6951 S. Union Ave.
Tel. Englewood 8137

PARSIDUODA naujas namas, 2 pagyvenimų, 5-4 kambarių, lotas 31 pėdų, 2 karų garadzius, kelias iš fronto, kaina \$4,700.

M. P.
6444 Archer Ave.

TIKRAS BARGENAS

in Marquette Manor

6023 So. Troy St. naujas 2 flatų namas, po 6 kambarius, muros ir aržuoliniai trimingai per visą namą, 3 karų garadzius užpakaly ir mažas flatus viršų; pastatytas del manes, bet turiu parduoti tuojau, del informacijų telefonokite savininkui po 6 val. vakare.

Prospect 1581

BARGENAS, 4 pagyvenimai

murinis namas, rendos \$160 i mėnesį, kaina \$15,000, imokėti \$4,000. Tel. Prospect 9315.

1902 W. 63 St.

SPECIALIS BARGENAS

Nauja 6 kambarių cottage, galima padaryti 2 flatus, imokėti reikia \$2,000, kaina \$6,500. Geriausias pirkiny South Side, turi but parduotas, matykite savininką nedėlio.

5923 So. Robey St.
Tel. Diversey 1971

LABAI greitam pardavimui,

murinis bungalow, 5 dideli kambariai, miegojimui porčiai, furnance šildomas.

5617 So. Sawyer Avenue

NAMAI-ZEME

UNIVERSAL STATE BANK
Real Estate Department

5 flatai murinis namas, kožnas su šiluma duoda, 2 po 6 ir 2 po 5, 1 3 kambarių ir trijų karų garadzius. Geriausiaio vietoj ant South Side ant bulvaru. Parduosiu pigiai, kas greitesnis tas laimingesnis. Tas barginas netauks. Rendos neša \$230 i mėnesį. Kaina tik \$25,000, imokėti tik \$10,000, o likusius ant lėny išmokėsim.

6 flatų po 6 kambarius murinis namas. Randasi ana South Sides. Parsiduoda labai pigiai arba mainys ant 2 flatų namo, loto, tai pasiskubink kuogrečiausiai, ba savininkui labai reikalingi pinigai. Rendos \$445.00. Kaina \$28,000, imokėti tik \$10,000.

2 augštų medinis namas 2 po 6 kambarius, elektros šviesa ir vana, 2 karų garadzius. Rendos i mėnesį \$75.00. Kaina tik \$4800, imokėti nuo \$1500 ir daugiau, o likusius kaip jus norėsit, taip mokėsit.

Bizniavias namas 2 storai ir 2 flatai po 4 kambarius, 3 karų garadzius, atneša randos i mėnesį \$130, grosernė ir buknė ir suri factoris padaro biznio i savaitę \$1000. Farduos arba mainys ant mažo namo.

UNIVERSAL STATE BANK
Real Estate Department

814 West 33rd Street
Tel. Boul. 0700

GERA PROGA DEL PIEKORIAUS
Parsiduoda 2 aukštų namas i storas su visais piekarnės frankais r pečiai, didelė lietuviu kolonijoj, biznis išdirbtas per daug metų. Kas idomauja apie tokius namus, tai čia yra proga tapiti turtingu, skubėk greit, kad nesigaišėtum.

5-6 KAMB. muros namas, kieta nedžio trimingai, elektra, vana, 4 karų muros garadzius, pusė bloko nuo karų ir bulvaru, kaina \$8000, imokėti \$2500, kitus kaip rendą.

6 KAMB. medžio collage, geriašioj naujoj aliecinėj, puikiai istatijta, elektra, vana, 2 bloko nuo caro, kaina \$4,700, imokėti \$2300, kitus po \$35 i mėnesį, mokėti i Building Loan; čia yra nepaprasta proga pigiai įsigyti ir rautai gyventi ant tyro oro. Skubinkis laimėti šią progą.

6 KAMB. muros cottage, sklepas, visi intaisymai idėti ir apmokėti. Kaina \$4000, imokėti \$1000, likusius kaip rendą. Atsiųskite.

J. N. ZEWERT & CO.
4377 Archer Ave.
south-west cor. Archer & Kedzie

ILICH & FRANEK

Zemos namų kainos* del trisdėmitis žmonių.

6 KAMBARIU, cementiniu pamatu, vieta del 5 kambarių iš viraus, prie 75 St., viskas įrengta, garadzius ir sandė, barginas už \$3,800, apie \$1,500 reikalauija, 3 bloko iki karo.

6 KAMBARIU ant cementiniu bloku, suros, vanduo yra, lotas 100x205, cementiniai salygatviai iš riu šaliu. Namas gerame padėjėje, turi didelį 12 pėdų atitc, barginas už \$4,200, išmokėjimais, 3 bloko iki karo.

TURI but parduotas pigiau negu kainavo 5 kambarių moderniškas bungalow, tik 2 metu senumo, 33 pėdų lotas, su visais įrengimais, furnance šildomas už \$6,300, mažais išmokėjimais, 1 blokas iki karo.

Illich & Franek
7248 Ogden Ave.
Vienas blokas i vakarus nuo Harlem, Riverside, Ill.

4 kambarių, naujas 2 flatų

namas, netoli 59 St. ir Kedzie,

—6 kambarių, aržuolo trimingai, kaina \$15,800

Paulson & Hansen
2911 W. 59 St.
Tel. Republic 5600

PUIKUS 2 FLATU MURINIS

Visi dideli kambariai, su parlor, agnavietė, knygynas ir butetas, aržuolo trimingai visur, puikios dekoracijos ir įrengimai, hot water heat, paipos ir boileriai apdengti, oleistruotas sklepas ir lubos, plieno konstrukcijos, 2 karų garadzius, lotas 30x125, kaina \$16,000, cash \$8,000, ideališka vieta, savininkas 1 apt.

6154 So. Maplewood Ave.

BRIGHTON PARK

Parsiduoda puikus 2 pagyvenimų murinis namas po 4 kambarius, aukštas stogas, beismantas, elektra, vana, naudos mados intaisymai, taipgi didelis murinis garadzius del 5 karų, įvažiuojamas tiesiog iš gatvės, tinkamas del Repair Shop. Parsiduoda visai pigiai ir su mažu imokėjimu. Kreipkitės pas savininką.

Antros lubos.

2638 W. 40th St.

PARDAVIMUI kampinis medinis

namas, 2 pagyvenimų po 6 kambarius, visi įrengimai naujos mados, 2 bloko iki Marquette Parko; priežastis pardavimu — partnerių nesutikimas.

J. Z. ir W. R.
7001 S. Talman Ave.

8 flatų naujas namas, su

parlorai, 4 ir 5 kambarių, Kewanee boileris, labai geros konstrukcijos, kaina nebrangi, N. E. kampas 64 St. ir S. Whipple

St. Savininkas Republic 3177

NAMAI-ZEME

LOTU BARGENAI

30 pėdų netoli Marquette Parko ir Šv. Kazimiero Vieniūlyno, \$500 ir daugiau. Atdara nedėlio.

A. N. Masulis and Co.
6641 So. Western Ave.
Tel. Republic 5550

PROGA NORINTIEMS PIGIAI

PIRKTI

3 FLATU murinis namas po 7 kambarius, 2 karų garadzius ir lotas, prieinama kaina \$17,000, imokėti \$5,000. Rendos \$200 i mėnesį.

4 MEDINIAI namai po 2 flatus, po 6-6 kambarius. Kaina kiekvieno po \$1050, imokėti po \$5000.

2 FLATU medinis namas, 5-6 kambariai, furnance šildomas, kaina \$9900, imokėti \$3000.

2 FLATU medinis namas, 5-6 kambarių, furnance šildomas, 2 karų garadzius, kaina \$8500, imokėti \$4000.

2 MURINIAI namai po 6 kambarius, furnance šildomi, kaina po \$8500, imokėti po \$3000.

2 FLATU murinis namas, 6-6 kambarių, karštu vandeniu šildomas, kaina \$15,000, imokėti \$5000.

1 KAMBARIU medinis namas ir lotas 30x125. Kaina tik \$4000, imokėti \$2000.

2 KAMPINIAI lotai ant Talman Ave. \$1600.

1 KAMPINIS lotas ant Rockwell St. \$1050.

1 KAMPINIS lotas ant Fairfield Ave. \$950.

3 LOTAI ant Fairfield Ave ir 69 St. \$1850.

5 LOTAI ant Maplewood Ave. Kaina \$2250.

2 KAMPINIAI lotai ant 71 St., 58x125 kaina \$2700.

6837 So. Washtenaw Ave.

BRIGHTON PARK

2 augštų medinis namas cementiniu pamatu, gasas, elektra, toiletai. Didelis barginas

\$4950

2 augštų medinis namas, cementiniu pamatu, 2-5 kambarių flatai, viskas moderniška.

Elektra barginas

2 augštų murinis namas, su augštu sklepu, 2-4 kambarių flatai, viskas moderniška.

Barginas

2 augštų murinis namas 5 ir 6 kambarių flatai, viskas moderniška, garu šildomas, lotas 33 pėdų, reikia tik \$5000 cash.

Elektra kaina

6 kambarių cottage, furnance šildoma, viskas moderniška.

Specialė kaina

Mūsų ofisas atdara nedėlio nuo 10 rytu iki 4 po pietų.

KOZLOWSKI BROS.

2525 W. 47-th St.

BARGENAS

South Side medinis namas, 6 kambarių, elektra, vana, gasas, gerame stovyje, prie 69 ir Aberdeen St. Imokėti \$1,500, likusius kaip rendą po \$25 i mėnesį, kaina \$3,750. Kas pirmesnis, tas geresnis. Klauskit

Edward W. Bakstewicz
3301 So. Halsted St.
Tel. Blvd. 6775

NEPRALEISKITE ŠIO

BARGENO

Didžiausias barginas South sidej.

6-7 kambarių muros namas, 3 kamb. besmante, vieno karo garadzius, pirmas flatus furnasu apšildomas, antras pečių. Rendos pirmas fl. \$50, antras \$45, besmantas \$20, garadzius \$8. Randasi labai geroj vietoj prie gatvėkarių, bulvaru ir parko, namas moderniškas ir labai šviesus. Kaina tik \$12,000, puse pinigais.

Matykite J. PAKALNI
3320 W. 63rd St.
Tel. Prospect 9288

KAM RUPINTIS

Laikas gašinti kur kitur kadangi mes jums galime išimainyti arba parduoti i savaitę laiko namus, lotus farnas taipogi visokius biznius mainom ant namų, mažesnius namus ir lotus nedaro skirtumo kokioje apliecinėje jus turėtumėte išimainom ant didesnių namų visose dalyse Chicago. Kas turit pirmus arba antrus morgičius taipogi išimainom ant namų.

Kreipkitės ypatiskai, laišku arba telefonokit

J. NAMON
2418 W. Marquette Rd. arba 67 Blvd. arti Western Ave., Chicago, Ill.
Phone Prospect 8678

MARQUETTE PARK

Parsiduoda tik užbaigtas budavot 8 pagyvenimų namas, 6 po 4 kambarius, 2 po 5 kambarius; visi flatai išrandavoti rendos neša i mėnesį \$550. Ta namą galima nupirkti su \$12500 imokant, o likusius rendos išmokės.

2 PAGYVENIMU naujas murinis namas, 5 ir 6 kambarių, visi intaisymai naujos mados. Tas namas labai pigiai parsiduoda su imokėjimu \$4000, o likusius rendos išmokės. Klausk W. Biskupaitis.

United Land & Investment Co.
4454 S. Western Ave.
kampas 45th St.

PARDAVIMUI murinis

namas, 5 kambarių, furnance šildomas, kaina \$5,500, cash \$2,100. Savininkas 5829 So. Claremont Ave., pusė bloko nuo Western Ave. ir rytus ir 59th St. Tel. Prospect 5685.

NAMAI-ZEME

M. J. KIRAS R. E. IMPR. CO.

šiuomi garsina sekančius namus: PARDAVIMUI 2 lubų augščio medžio namas, 2 po 4 kamb. pagyvenimai, ant Emerald Ave. tarpe 35 ir 36 gat. Rendos neša \$40 per mėnesį; preke tik \$3500, imokėti \$1500.

3 lubų augščio muros namas, 3 po 4 kamb. pagyvenimai, taipgi didelis storas. Rendos neša \$108 per mėn. Prekė \$11,500, \$4000 imokėti, likusius kaip rendą.

2 lubų murinis namas, 4 po 4 kamb. gyvenimai, aukštas sklepas, elektros šviesa ir kiti geri intaisymai. Rendos neša \$1200 per metus. Prekė \$12,000. Randasi ant Emerald Ave. tarp 31 ir 32 gatvių.

3 LUBU augščio muros namas, 3 po 7 kambarius pagyvenimai. Rendos neša \$250 per mėnesį. Kaina \$20,500. Randasi South Side ant Emerald Ave. tarpe 68 ir 69 gat.

NAUJAS namas Marquette Manor prie 63 gat. ir Kedzie Ave. 2 lubų augščio, 2 po 6 kambarius pagyvenimai. Stiklinė porčiai, su parlorai ir kiti vėliausios mados intaisymai. Prekė tik \$17,500, \$5000 imokėti, likusius paskola be komišio pagal sutikimą.

M. J. KIRAS R. E. IMPR. CO.
3335 S. Halsted St.
Tel. Yards 6894

FARMOS!

40 akrai molise žemė, geri maži būdinkai. Kaina \$1,000.

40 akrai sodna farma. Neša gryną pelną kas metą \$2,300. Geri būdinkai, gera žemė, gyvuliai, ir mašinos. Viskas \$6,000.

80 akrai, geri būdinkai, gera žemė, upė bėga, kaina \$2,600. 80 akrai molis ir juodžemė, geri būdinkai, kaina \$7,500.

160 akrai, geri būdinkai, gera žemė, užsėta gyvulių jėva, mašinos. \$9,000. Ant lėnyv išmokėjimų.

BROKER'S REAL ESTATE

Pentwater, Mich.

PARDAVIMUI bizniavias 3 aukštų murinis namas, 2 flatai po 6 kambarius, storas ir 3 ruiniai; madyne, elektra. Beismantas cementuotas ir aukštas. Nupirskit visai pigiai.

2241 W. 21st St., 1 lubos

PARSIDUODA kampinis, muri-

nis su soft drink bizniu, 4 užpakali kambariai gyvenimui, 6 viršui, garu apšildoma; ketmedžio trimingas. Parduodu labai pigiai.

1634 W. 69th St.

DIDELIS BARGENAS

Murinis namas, pietvakarinis kampas ir lotas šalyje, apsidintas medžiais ir kvietkomis, žaliuoja kaip parkuose. Namas ant tijų lubų, storas ir trykumai pagyvenimai ir du flatai po šešis kambarius garadzius del dviejų karų. Gražiausioj miesto daly, nėra jokių dirbtuvių arti. Visokių tautų apgyventa. Štore yra grosernė ir buknė. Biznis išdirbtas per daugelį metų. Parsiduoda kaip kas nori: viena namą ar vieną biznį, ar abu namu ir biznį. Namas rendos neša \$2,280 i metus. Kaina \$18,000. Priežastis pardavimo — liga.

Atsiųskit pas savininką

5700 So. Morgan St.

PARDAVIMUI murinis namas, 6

pagyvenimai, 4 po 5 kambarius ir 2 po 6 kambarius. Garu apšildoma. Namai geri prie Jackson parko, 1427-29 E. 66 Pl. Rendos i metus \$6000. Kaina \$3,500. Arba mainysiu ant mažesnio namo, arba pirmisiu morgičių pirmą ar antrą. Saukit Boulevard 9811

PARDAVIMUI 11 kambarių reziden-

cija, yra elektra, garadzius, vištinkas, 6 lotai, \$4,800. Krautuvė, kambariai, elektra, garadzius, 6 lotai, \$2,000. Imkit Archer Cicero karo, eikit atgal vieną bloką, pasisukit i kairę, 3-čias namas iš kairės, J. Karvasek, Justice Park.

5 KAMBARIU medinis namas

parsiduoda. Elektra, gasas, furnasu šildomas, didelis ir aukštas.

6825 S. Artesian Ave.

PARSIDUODA labai gera

biiznio propertis, dabar vartojama del pataisymų šapos, 2 augštų, storas apačioj, kambariai del gyvenimo ant antro augšto. 714 W. 22nd St.

BARGENAS, 6 pagyvenimai

murinis namas, rendos neša \$400 i mėnesį, kaina \$30,000, imokėti tik \$10,000.

1902 W. 63 St. Prospecc 9315

6 kambarių gungalow, 5952

Richmond St., pastatytas 6 mėnesiai atgal, 2 karų garadzius, nebus atmetas geras pasiūlymas, savininkas ant pareikalavimo.

TIKRAS barginas, 5739 S. Natoma Ave., \$3,400 mažas depozitas ir mokėsite kaip rendą, 4 kambariai, augštas, elektra, aržuolo trimingai, Bartlett Highlands, 60 pėdų lotas, 2 bloko i pietus nuo Archer Ave. N. Bergman, Telefonas Wentworth 3114, savininkas namie nuo 2 iki 4.

PIEKARNĖ su namu ir visu bizniu,

Chicago Heights, parsiduoda beveik už dykai. Kaina \$4000, cash \$1500. Pirmisiu lotu kaip po pirmą imokėjimu.

2502 W. 69th St.
Republic 5705

PARSIDUODA biznio namas,

o taipgi grosernė, buknė, arba mainysiu i 2 pagyvenimų muros namą, cash \$4,000.

Kreipkitės

2701 W. 43rd St.

PARDAVIMUI 2 augštų, 6-5

kambarių medinis namas, su beismantu, vienas kamb. viskose aukštose šviesa, vana, dviejų karų garadzius, tuščias lotas šale. Parduosime už pirmą teisingą pasiūlymą.

2441 W. 45th Place

NAMAI-ZEME

L. J. JACOBSON

3002 W. 59th St.

PARDAVIMUI 4-4 kambarių

flatai, renta \$1,200 metams, kaina \$7,800.

NAUJAS 2 flatų budinkas

5-5 kambariai, viskas vėliausios mados. Kaina \$13,00

MUSŲ MAISTAS

Rašo Dr. A. J. Karalius

Pastabelė

Pirmu kartu lietuvių kalboje man tenka kiek platčiau rašyti mitybos klausimais. Ir dalinai delto mano uždavinys gana sunkus. Stengiuosi kiek galėdamas aiškiau rašyti, noriu pasakyti viską, kas reikia žinoti apie maistą kiekvienam žmogui. Medžiagą šitam rašiniui ėmiau iš žymiausių autoritetų dietetikos srity. Butent iš šių:

Dietotherapy — Fitch'o
Food and dietetics — Hutchin-
sono
Health thru rational diet —
Lorando

Nutrition — Mendelo
Infant feeding — Hesso
Practical dietetics — Blumo
Biology in America — Youngo
ir daugelio kitų mažesnių veikalų.

Vietomis paėmiau iš šių veikalų išitus paragrafus, vietomis juos sutrumpinau, vietomis stačiai išverčiau. Man rūpėjo surinkti tikriausius paskutinių dienų mokslo žinios mitybos klausimais. Apie originalumą aš nė nesvajojau. Man rūpėjo rašyti taip, kad žmonės suprastų.

Ivadėlis

Du instinktu, sako Dr. Lorando, laiko žmogų geležinėse replėse ir suteikia jėgų blogiems arba geriems darbams atlikti. Tai alkis ir lyties impulsas. Be šitiedviejų instinktų nė gyvūnas, nė žmogus negalėtų išlikti, t. y. negalėtų pasilaikyti.

Maisto klausimas buvo, yra ir bus vienu svarbiausiu klausimu visiems žmonėms visuose amžiuose. Romos imperijoj del maisto sukelta didelės riaušės; mūsų laikuose alkani žmonės dar didesnių riaušių sukelia. Ypatingose sąlygose galima apsieiti be namų, be drabužių ir be kitokių patogumų, bet be duonos — be maisto — joks gyvas daiktas apsieiti negali. Be maisto nyksta kūnas ir miršta dvasia. Badas didžiausia nelaimė — laisvė už mirtį.

Lengva pasakyti "ne vienu duona žmogus gyvas", lengva pasakyti "dvasios reikalai svarbesni už kūno reikalus", lengva svajoti apie kiltesnius nei pilvas dalykus; pagirtinas daiktas būti idealistu, filosofu, altruistu — bet pirmiausia reikia pavalgyti. Badas filosofą žmogėdra paverčia.

Senovės didžiasiai galvočius Sokratas yra pasakęs: "Blogieji gyvena, kad galėtų valgyti ir gerti, gerieji valgo ir geria, kad galėtų gyventi". Mes neprivalome garbinti pilvą, bet lygiai negalime užmiršti, kad be tinkamo maisto nėra proto-dvasios. Duona, mėsa, daržovės ir kiti valgomieji daiktai suteikia mums ne tik energijos, ne tik palaiko gyvybę, bet, meldžiu neužmiršti, mes iš tų valgomųjų daiktų gauname ir savąjį protą bei išmintį. Nes, anot vokiečių galvočiaus, žmogus yra tuomi, kas įsai valgo.

Sveikatos žvilgsniu maistas lošia neapsakomai didelį vaidmenį. Netikęs maistas pagamina daugybę pavojingiausių ligų arba prirengia dirvą apkrečiamom ligom. Nuo ligų apsisaugojime maistas vėl atlieka didelį darbą. Ligy gydyme maistas ir-gi ne paskutinę vietą užima.

Žodžiu sakant, visais žvilgsniais maisto klausimas yra labai svarbus klausimas visiems.

Maisto evoliucija

Žmogaus evoliucijoj maistas, nėra abejonės, sulaušė didelę rolę. Maistas buvo ir yra žymiu akstiniu, vertusiu ir verčiančiu žmogų tobulintis ir užkariauti gamtos jėgas. Maistas, galima sakyti, privertė žmogų medžioti, auginti gyvulius, žemę dirbti, miestus kurti ir kelius daryti. Maisto problemos privertė žmogų protauti ir įrankius pasigaminti. Vienok žmogaus maistas keitėsi sykiu su žmogum.

Pirmutiniai žmonės maitinosi augalais, paukščių kiaušiniiais, sliekais ir vabzdžiais. Musų protėviai buvo silpni, visų gyvųjų lengvai nugalimi sutvėrimai. Vienok augalų maistas negalėjo patenkinti pirmųjų žmonių — jie greitai pradėjo ieškoti maistingesnių daiktų, ypatinai dar delto, kad nemokėjo augalus tinkamai prirengti. Užtat netrukus pirmieji žmonės pradėjo medžioti, užmušinėti silpnesnius už save gyvūnus ir juos valgyti. Tą patį daro mūsų laikų beždžionės. Tyrinėjamai įrodė, kad visi pirmieji žmonės maitinosi augalais ir gyvūnais. Jie medžiojo ir žuvis gaudė.

Augalų šaknis, žievis ir vaisius jie džiovindavo, trindavo ir į žemę kasdavo. Džiovindavo ir mėsą, kartais sumaišydavo su augalų lapais ir žemėn įkasdavo. Pirmieji žmonės matė gyvūnus taip darant ir jie jų pavyzdį sekė, kad bado išvengs.

Paskui atsirado ugnis. Valgomieji daiktai pradėta kepti, spirginti ir virti. Virti augalai virškesni ir maistingesni. Ugnis suteikė progos daugiau augalų valgyti, nes daug nemaistingų augalų ugnis padaro maistingais t. y. virškiais (suvirškinamais). Vienok tada jau žmogus buvo gudresnis medėjas, turėjo geresnių įrankių: jau įsai ir mėsos galėjo turėti beveik kiek tik norėdamas. Vėliaus žmonės pradėjo žemę dirbti ir gyvulius auginti. Padirbtą įvairių indų — maisto gaminimas pradėjo sparčiai tobulintis.

Virimas labai daug gero suteikė. Vienok sveikatos žvilgsniu per daug pasidžiaugti negalima. Pirmutinių žmonių maistas buvo toksai, kad jiems reikėdavo daug kramtyti. Dantys ir seilės suskaldydavo augalų krakmolą, kuris viduriuose greitai ištirpdavo. Musų protėviai turėjo stiprius ir sveikus dantis. Virškinimo pakrikimai juos ir-gi nekan-kindavo. Mes pripratome nekramtyti: krakmolą nuslenka ir musų vidurius be tinkamo prirengimo ir sukelia visokių suirimų. Musų virėjai sutaiso maistą taip, kad mums kramtyti nėra reikalo; musų dantys negauna reikiamo darbo — užtat jie ir genda. Laboratorijos prigamina visokių prieskonių — mes valgome tai, kas skanu. Nepaisom ar sveika, ar ne.

Maisto prirengime vargiai toliau begalima eiti. Butų nebloga truputį atgal sugrįžus. Vienok mes negalime svajoti apie grįžimą atgal — apie grįžimą atgal į miškus. Negalime svajoti apie valgytą nevirtų daiktų, apie valgytą ven daržovių, vaisių ir uogų. Vėliaus pamatysime, kad tuli daiktai žali visai negalima valgyti. Lyginai ir be mėsos jau negalėsime apsieiti.

PIRMAS SKYRIUS

Maisto įtaka į žmogų

Žmogaus išvaizda ir ugis.

Maistas kontroliuoja žmogaus kūno dydį ir išvaizdą. Tie žmonės, kurie valgo užtektinai mėsos, sviesto, riebalų etc., paprastai didesni ir stipresni. Pv. anglai didesni ir stipresni už chinus.

Puslaukiniai žmonės paprastai daugiau augmenų valgo — galbūt už tai jie ir silpnesni, mažesni. Vienok ir Afrikoje surasta vatusi vadinama tautelė stiprių, didelių žmonių — šitie žmonės augina gyvulius ir mėsos užtektinai valgo. Vienok viena mėsa nesuteikia stiprumo: eskimai, kurie daugiausia mėsa maitinasi, gana maži žmonės. Afrikoje, apart didelių vatusi, surasta nykštukai batva ir vambuti, kurie maitinasi išimtinai mėsa. Reiškia klimatas čia neturi reikšmės. Stipriausi žmonės yra tie, kurie valgo užtektinai mėsos ir augmeninių valgių. Matomai maistas daro įtakos į kūno augimą kontroliuojančius organus — tokiais organais yra tiroindė liauka, lyties liaukos ir pituitarinė liauka (hypophysis). Matomai per daug mėsos krikdo šitos organų: stoka mėsos tą patį padaro. Tinkamai maitinami vaikai paprastai didesni ir stipresni. Turtingesni žmonės paprastai valgo daugiau mėsos ir turbut del to jie, apamai imant, didesni.

Tą patį randame ir gyvūnuose. Anglijos avižomis šeriami arkliai nesulyginamai didesni ir gražesni už šiaudais maitinamus žemaičių "kuinius" — arkliukus. Tą patį matome ir kituose gyvuliuose.

Pusbadžiai vaikai paprastai greičiau auga, jei jiems pradeda duoti tinkamas maistas. Dažnai tinkamas maistas tokiais vaikams tėtė ištesia — išaugina stiprius žmones. Duodant tiroindinę ir lyties liaukų ekstraktų ir-gi galima panašius rezultatus atsiekti. Vienok tinkamas maistas, kur kas geresni vaistai augantiems vaikams.

Panašių reiškinį galime rasti ir augalijoj. Jei augalai gauna užtektinai azoto su trąšomis — išauga daug didesni ir gražesni. Ytin geros įtakos turi fosforas trąšose.

Maitinamos išimtinai mėsa

vištos kiaušinių nededa. Bet tokių vištų ir plunksnos pasikeičia. Amazono apeliokėse yra žalių papugų, kurios maitinamos žuvių riebalais užaugina raudonas ir geltonas plunksnas. Malajų archipelage ryžiais maitinamos papugos paprastai negražios, bet pridėjus prie jų maisto užtektinai mėsos jų plunksnos stebėtinu greitumu palieka gražios.

Geriausias žmogui maistas yra maišytas maistas, t. y. toks, kuriame yra užtektinai baltymų ir kt. sudėtinių; žmogus geriausia padarys valgydamas mėsą, piešą, kiaušinius, vaisius, daržoves, uogas ir tt. Jei trūksta baltymų, tai žmogus nukentčia. Hindai, chinai, malajiečiai ploni, išliūvę — jie daugiausia ryžiais maitinasi. Tyrinėjamai aiškiai įrodė, kad ryžiais maitinamos žiurkės visuomet mažesnės ir silpnesnės.

Daržovėmis maitinti negraižgi maži. Amerikoje, kur negrai valgo mėsos, matome didelį negrų. Valganti daug mėsos, daug kitų daiktų, ypatinai šaldymų žmonių paprastai užsiugina didelių pilvų, ypatinai jei jie dar daug alaus geria.

Maistas kontroliuoja ir odos išvaizdą. Netikęs maistas dažnai pagamina visokių spuogų, pušų. Dažnai netikę valgiai pagamina didelių išbėrimų. O sveiko žmogaus odą visuomet graži — sveikas žmogus paprastai sveiką maistą vartoja.

Maisto įtaka į nervų sistemą, charakterį, būdą ir upą

Laukiniai žvėrys labai greitai nulėsta kai mėsos negauna. Daržovėmis maitinami maži tigrai palieka kai katinukai. Žvėrių jaukintojai tai gerai žino.

Beveik panašiai pasielgia ir žmogus: be mėsos ir įsai nulėsta. Ryžiais maitinami chinai ir hindai paprastai lėti ir ramūs. Gyvūnuose tai dar aiškiau matome: avis maitinama šienais, šuo mėsa — žinote koks skirtumas tiedviejų gyvūnų pamėgimuose.

Daržovės ir vaisius valgančios tautos paprastai nekaringos; jos veda ramų gyvenimą, jose sunku kokią nors iniciatyvą rasti. Galbut delto saujalė mėsa valgančių britų valdo milijonus ryžius valgančių hindų.

Augalais maitančiose tautose

rapdame vieną gerą ypatybę, butent jų prisirišimą prie darbo. Augalais maitinti purvergiai gali daug toliau nubėgti ir daug ilgesnes valandas dirbti. Dar vienas dalykas: augalais maitinti žmonės paprastai nėra nervuoti. Per daug mėsos valgyda-

mi žmonės neretai pakrikdo savo nervus.

Stoka azoto maiste nualina kraują, o nualintas kraujas silpnina nervus ir smagenis. Paprastai tinkamai pavalgęs žmogus gali daugiau dirbti protiskai. Badas daug genijų sunaikino. Sotūs amerikoniai ir britai pasižymėjo iniciatyva visame kame. Japonai pradeda daugiau mėsos valgyti — užtat jie jau baigia pasivyti britus.

Nervams ir smegenims reikia fosforo ir lecitino, kurie randama mėsosje, kiaušiniuose, žuvy, etc. Ryžiuose šitų elementų labai mažai, dažnai visai nėra. O be fosforo ir lecitino nė nervai, nė smagenys negali tinkamai dirbti.

Kalkės ir fosforas reikalinga ir kaulams ir nervams. Fosforas mūsų kūne atlieka didelį darbą: tose ligose, kuriose fosforas išmetama laukan (Basedo liga, akromegalija, osteomalacija, etc.) nukentčia ir kūnas ir protas. Proto ligose paprastai pašalinama per daug fosforo ir kalkių.

Tiroindinė liauka, lyties liaukos ir pituitarinė liauka kontroliuoja kalkių ir fosforo metabolismą (apykaitą). Tai gan aiškiai įrodė rimti tyrinėtojai. Apart to, šitų liaukų pakrikimas žmogų be laiko nusendina. Vienok apie tai pakalbėsime vėliaus. Čia užtenka pasakyti, kad kalkės ir fosforas mūsų maiste būtinais reikalingi daiktai.

Maistas taipgi daro įtakos į miegą. Po valgio paprastai ima miegas bet tikai trumpam laikui. Miegant visas kūnas miega, bet skrandis ir žarnos dirba; užtat sunkiai virškinami daiktai paprastai neduoda miego. Tą patį padaro nereikalingos dujos žarnose ir perviršis rūkšties.

Augmeninis maistas, apamai imant, silpnina lyties instinktą; mėsa, kiaušiniai, pienas, riebalai didina. Tai senas žmonių patyrimas taip sako.

Mėsą valganti europiečiai arba amerikiečiai paprastai karštesni, drąsesni, linkę pėstis. Daržovių bei vaisių garbintojai lėti, visiems nusileidžia, vengia peštynių. Vienok badaujanti žmonės dažnai greičiau išsnerga džiova ir kitomis ligomis. Alkanas žmogus visuomet piktas. Kita vertus, karšto būdo mėsėdžiai visą civilizaciją kontroliuoja, pažangos laivėly sėdėdami jie turi jėgų irkuoti.

Dantys, gerklė

Rūkščios seilės gadina dantis. Cukrus prisideda prie pagaminimo rūkščių seilėse, taipgi mėsa. Rūkščios seilės gadina smegenis ir pagamina dantų puliavimus. (Prirengia dirvą įvairiom bakterijom).

Palikę dantų plyšeliuose mėsos šmoteliai greitai puva ir pagamina gero maisto bakterijom. Užtat visuomet reikia dantis tinkamai išvalyti.

Seilės puikiai dantis nuvalo. Toki valgomi daiktai, kuriuos reikia ilgai kramtyti, tuo žvilgsniu yra naudingi. Patartina visiems daugiau valgyti juodos duonos arba šiaip kokių nors kietų daiktų ir pusėtinai pakramtyti. Prie progos čia reikia pasakyti, kad kramtyti reikia tikai daržovės arba javai, mėsa užtenka susmulkinti arba galima kad ir visai nekramtyti.

Vaikams reikia ducti tokių

valgių, kuriuose yra kalkių (pienas pv.), o augusiems patartina gerti kalkių vanduo. Pastebėta, kad tų kraštų gyventojai, kur vandenį yra kalkių, paprastai turi gerus dantis.

Suris turi reputaciją balso pataisyto. Alus gadina balsą. Tabakas lėkia dainininkams. Kenkia ir alkoholis. Viešok saldus alkoholiniai gėrai kartais pataiso balsą.

Saldainiai (kandės), ypatinai geresnės rūšies nekenkia gerklei; kartais pataiso gerkle. Taip pat visoki rūkštūs vaisiai. Avietės ir žemuogės gerklei naudingos.

(Bus daugiau)

MARGUMYNAI

KAS IŠRADO VYNĄ?

Persai nurodo į legendinį carą Džemidą, viešpatavusį 12 metų anksčiau išminčiaus Salemono (1020 — 980 m. prieš Krist. Gim.) kaip į pirmą suradusį vyno gaminimo būdą.

Kadangi mėgiamos Persijos caro kvepiančios vynuogės galima buvo užlaikyti tik nekurią dalį metų, carui atėjo laiminga mintis, kurią jis tuojau ir įvykdė: jis įsakė išspausti iš vynuogių skystimą ir saugoti jį akmeniniuose induose vėsiam ore. Nuo to laiko jam kasdien atnešdavo šito skystimo paragauti, kol jis nepasidarė kartus. Tuomet caras palikė jį už nuodinę ir davė įsakymą uždaryti ir užantspauduoti.

Taip indai ir stovėjo, kol vieną kartą mylima Džemido žmona apsirgo neapsakomu galvos sūpėjimu, kuris nedavė jai ramybės nė dieną nei naktį ir galop jos upas tiek nupulė, kad ji nutarė užbaigti savo gyvenimą. Pasiėmė del visa ko nauji caro nuodai turėjo suteikti jai norimą mirtį.

Bet vos tik žavėtina persė išgėrė šiek tiek nuodingo gėralo, tuoj pajuto save lyg naujai užgimusia. Upas tapo gyvas ir smagus; net begalinis galvos sūpėjimas, kuris ją taip vargino, pradėjo silpnėti, ir po to kaip carienė išgėrė dar pusėtiną kiekį slaptingo gėralo, ji užmigo. Pramiegojus be pertraukos visą dieną ir visą kitą naktį, ji pabudo smagi ir sveika.

Sužinojęs apie tokį netikėtą savo žmonos pasikėsinimą nusistodė, caras Džemidas iš džiaugsmo padarė stebuklingą skystimą savo karališko dvaro gėrimu ir nuo to laiko kiekvieną dieną nepunkdamas atiduodavo jam pagarbą.

NESUDEGAMIEJI ŽMONĖS

Nežiurint į visokias pastangas apsaugoti nuo ugnies, gaisrai su žmonių aukomis — apsi-reikimas ne retas. Tai su dega teatras vaidinimo metu, tai visas viešbutis, dirbtuvė, laivas, o su jais žuva žmonių gyvybės. Šioms nelaimėms išvengti buvo daroma įvairių bandymų, bet niekas nepamanė, kaip padaryti nesudegamą patį savę.

Jau senai žinoma, kad įleidus pirštą į efią, galima po to be skausmo įkišti į ištirpintą šviną arba verdantį vandenį ir nejausti skausmo, bet albulai — jaučiama šaltis. Tas pat buna įkišus ranką į sieros rūgšties ir natrio druskos mišinį. Galima po to be jokios rizikos prisiliesti prie įkaitinto metalo.

1819 m. tulas žmogus, vardu Lionetto, plačiai pragarsėjo savo nejausmingumu prie ugnies. Jis darydavo visokius špusus su įkaitinta iki raudonumo geležies lazdele, kurią tarp kitko padėdavo net sau ant plaukų nė truputį nenudegdamas. Bet publi-

ka vis tik pastebėdavo, kad ties Lionetto pasikeldavo kamuoliai dūmų.

Nežiurint į tokius pasiulymus Lionetto jokių būdu nesutikdavo kam nors patikėti savo paslapties. Bet jo pavyzdys ne vienatinis. Profesorius Sementini Neapolyje padarė su tokiu pat pasisekimu panašius bandymus. Jis patyrė, kad mišinys vandens su sieros rūgščia daro odą nejausmingą prie įkaitinto metalo. Po to Sementini išrado, kad įvesta į nejausmingumą ugniai kūno dalis, dūrosi dar labiau nejausminga, jeigu ją įstrinti šmolu kieto metalo.

Po to Sementini galėjo vedžioti per savo kūną įkaitintą iki raudonumo geležį, nejausdamas nė mažiausio sūpėjimo. Jis pakartojo tą bandymą su liežuviu ir lupomis — ir gavo tokį pat rezultatą.

Stebėtini tie apsi-reikimai aiškinama silpnu minėtų mišinių degimu, išgaravimu jų nuo prisilietimo prie jų karštos geležies arba verdančių riebių. Pamatas gi to yra įstatymas, kad kiekvienas kietas kūnas, pereidamas į garo pavidalą, sunaudoja didžiausią karščio kiekį.

PIENAS KAIPO DAZAI

— Karvės pienas, anot "Scientific Amerikan" galima vartoti kaip medžiagą priuosiūmi tvirtų ir pigių dažų tinkamų namams dažyti. Nudažymas šiais dažais kainuoja šiek tiek brangiau, negu baltymas. Gaminti šių dažų reikalinga tiek, kad kiekvieną dieną būtų visi suvalgti. Keturiems su puse litro pieno imama 2¼ svaro (1100 grm) portlandiško cemento ir pridamas toks kiekis venecioniškų raudonų dažų miltelių, kad gautųsi graži spalva. Galima tam pat tikslui naudotis ir kitokiais, miltelių pavidale, dažais.

Pienas neduoda dažams nusistoti į dugną, o cementas sunkus ir puola į dugną; todėl būtina reikalinga padaryti mišinį nuolatos maišyti, kad jis įgautų vienodą spalvą. Po šešių valandų, nudažyta šiais dažais siena, rodosi dažyta aliejiniais dažais, kuriems jie neužsileidžia savo tvirtumu.

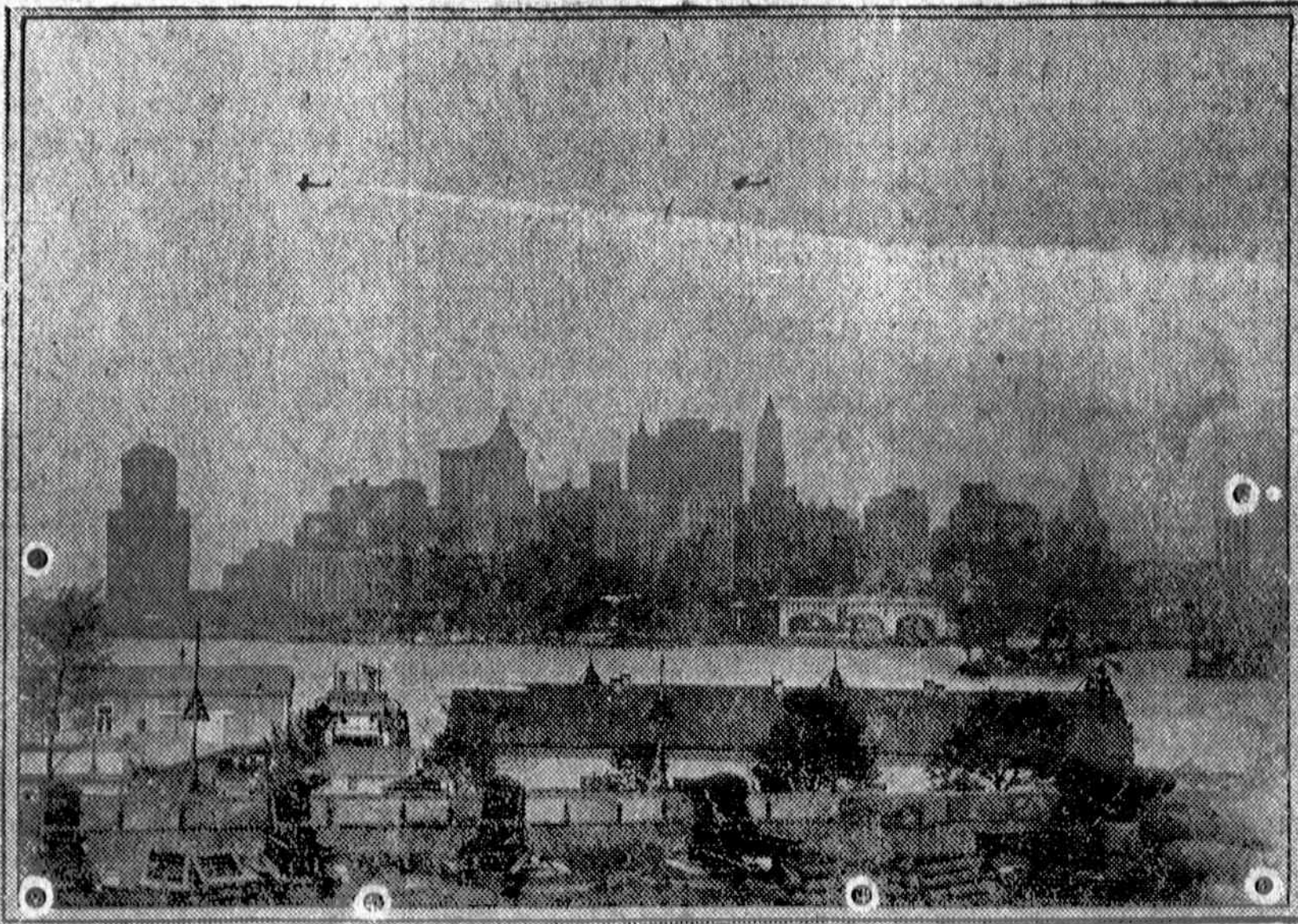
Namuose, nudažytuose šiais dažais, per dvidešimt metų medžiai puikiaiusiai užsilaikė. Visų geriausia vartoti šioms dažams gaminti šviežias piene, kadangi jis turi savyje daugiau riebalų — jie tai ir suriša tvirtai cementą. Jeigu vietoj pieno vartoti vandenį, tai gaunasi labai silpni dažai — jie lengvai nusitrina.

[L. U.]

K e l i a v e d y s. Indijoje: šitoji pustynė — tai paties Dievo salelė.

K e l e i v i s: Iš tikro, matomai jis gerai pasirūpino palavę prašalinti iš čionai.

DUMAIS UZDENGĖ MIESTĄ

Aviatorius leit. Devereaux Myers parodė New Yorko gyventojams kaip aeroplanas gali paleisti tokius tirštus dumus ore, kad jais užslepia miestą nuo priešo akių. Jam pasisekė dumais veik visai uždengti dalį Manhattan priemiesčio, taip kad jo veik visai buvo nebematyt.

LITERATURA

P. Čiučelis.

ŽVĖJO PASAKA

Keistas buvo senis žvėjis, o dar keistesnės jo pasakos. Daug jis jų mokėjo ir nors netokias, kaip mažiems, kad pasakodavo ilgais ir nuobodžiais rudens vakarais seneliai, vienok su įdomumu klausydavomės vienu monotoningu senio pasakojimu. Tartum šiandien atsimečiau viena šalta ir jau gana vėly žiemos vakarą. Visa apylinkė, kiek tik galėjo pasiekti mūsų akys, kažin ką dumojo karšto tyloje, pasinerus. Niekur viliojančio šviesos žiburėlio nė balso, o tik giliai tamsaus miško tankumėnėj pasislėpus pelėda raudančiai klykė tarsi norėdama pažadinti tą neįaukšią tylą, kokią tik viena mirusi žiemos prigimtis moka sutverti. Lyg balti šmėklų kapii sunkiai drybsėjo ilgas ir platus ežeras užburtoji slėpinio tyloje.

Buvo taip ramu, kad girdėjus, kaip išlėto plasta vargais suspaustos širdys darbo kruti, kaip kartais tūksteri į ledą šaltas vandens liežuvis ir kur tai pamišky negarsiai supa nuogas bėrų šakas numiręs šiaurys. Ilga viršinė žvėjų tarytų juodi siluetai stovį prie peikėnomis iškapotų ekerių ir daboja tinklų paviršius valdydami ir kaulus sušalusią virvę. Šalta, ko tai ilgu ir liudna. Žiauri naktis rodos amžiną miegu vakarų užnėgdė. Ne vienas iš darbininkų, gal nenorėdamas, ar gal galvodamas apie savo kampe, kurį turės paguosti sunkiu dienos uždabiu, nieko nekamba, tik mano kaimynas senis žvėjis imi mostagutuoti rankas ir pečius dauždamas. Jis pradeda šokinėti tartum beprotis kokią tai laukinių šoki, kėtojas, o gargožen sušalę sėrmėgos skvernai brazda kinų muzikos motyvus, kol nepaslysta naginė ir senis vos nepuola ekerin. Vikrus senis, repečkomis pašoksta kriokdamas ir keikdamas iš pykčio ir vėl šokinėja rankomis mostagudamas. Jis aukštąs, kiek sulinkęs kokių keturiasdešimt šešių metų, pageltusių raukšlėtų veidu, kuri puošia stora ir knerpta pėdų nosis ir didelės juodos akys. Visi žino jo drąsą, sumanumą ir užsispyrėlio būdą, kurį gavo gal delto, kad visą savo amžių praleido žvėjų. Jaunystę savo senis praleidęs kovoj su Baltijos bangomis. Dažnai nušvinta jo veidas, tai vėl apsiniaukia tartum į kruvą surinkęs visas vargais žymėtas veido raukšles, kai prisimina Palangos žvėjis ir rusčias audringas marių bangas. Jis pirmutinis pasako kur ir kaip užtraukti tinklą, kame koki žuvis mėgsta apsisisti ir nė karto neapsirinka. Del to darbo seniui netruksta. Metęs Palangos draugus jis apsigyveno kur gimė ir augo ir dabar darbuojas žydams, kurie Lietuvos ežerų žvėjų turi savo rankose. Per žiemą susitauo kiek pinigų, o vasarą patį vienas mėsioja arba palaidiniais gaudžia žuvį ir parduoda tai vietos kunigams, tai žydams. Dažnai karštomis vasaros dienomis per pogrį, kai mes visi dvaro bernai eidavom į vėsų ežerą pasimaudyti ir atgaivinti saulės sukepintus šnarius po sunkaus darbo, senį jau rasdavom beslankiojanti paazerėj. Išsimaudę sugulam minkšto pakraščio žolėje, kai kuris užtraukia dainelę ir žiūrėk ateina senis šypsodamas. Jis tuojau ima plepti butus ir nebutus dailtus, o kartais ir apie žuvis prisimeina.

„Ot vieta vaikiai a, puiki labai puiki. Tokie žvirgždynėliai, tyras vanduo, o jei dar yra vik-

svų pasizulinti tai ešerio ir su pagaliu nelšvarysi. Nekokia, žinoma, žuvis, kvaila, mėsa tartum puzrai senų medžių, o kas kita lynei, šapalai, karosos arba lydziai. Gudrus lajodokai, ypač karosos, norėdamas ją sugauti tai jau gerai dumblyną paminkyk. Cha cha cha, tačiau pakliuva ir kaip da“, — nesijuočia jis prasišiepęs, rodydamas juodus šakėmis ištrupėjusius dantis.

Kartais imdavo kas nors ir prakalbavo i kitą, senis pastebės tai numoja ranka ir kelias. „Nejdomu, na tai likit sau sveiki, aure juda vanduo, jau matyt prarijo kvailys kabli“.

Ir tyliai sunkiais žingsniais nueina jis pakraščiu i kuprą simetę. Taip praleidžia senis visą gražes ir džiaugsmo vasarą, žiemai gi išanksto numato pas kurį žvėjų tarnaus. Šiemet paėmė senį i darbą žydus Sorenson, kuris tik žiemos sezonui išnuomavo iš ponų dviejų apskričių ežerus. Vasarą ir blogiau, ypač žydiui, kuris be policijos pagalbos bijo žvėjoti, nes ponas išnuomuoja ežerą kaimiečių laukuose, kurie keikia už pievų ir javų braidymą, dažnai apmuša, tinklus supiausto, o prie gero pykčio visas kaimas ateina su dalbomis ir tuomet spruk kur kas žinai.

Šiandien pritruko vieno darbininko senio kompanijai ir jis užėjęs vardu žydo nusamdė, kad ne prižadėjęs vakare tris litus ir penkis kilogramus smulkios žuvis. Visą dieną darbuomiesi šonais. Mums reikėjo dvylika ekerių dabeti ir dar padėti traukėjams suminti tinklą. Sunkus tai darbas, o ypač žiemą, rankų ir kojų nebeįėjau, drabužiai sušlapa ir ima lužti nuo šalčio, tačiau dirbam ir pietų neatsimindami. Puiku kai ištrauki kokį centnerį įvairiausių žuvis. Jos žvilgės ir linksmas šokinėjimas net pasijuokti sudaro. Taip dirbi, dirbi ir šit neuždėmė mis ateina vakaras. Nesenai, bet pirmutiniai mes paskutinį vilkima ištraukėm. Sutvarkėm virvę, tinklą gražiai suvertėm i roges ir emėm nekantriai laukti draugų, kurie dar rėkavo kitų pusę ežero, kad paskui bendrai eiti užvėjon prie miško pasišildyti, užkasti ir traukti namo. Be darbo per keliolika minučių šaltis suima galybiti kuną. Senis tą žino puikiai ir delto lyg beprotis šokinėdamas vos ekerin neįdribo. „Uhu vėlniai patraukty. Maisto žuvims a, bet gi tie lyg Daratos apie grandį čiupinėjas, čiupinėjas ir vis dar vietoj. Tpfu bobos, mirties leisti, tai bent nusibostų begyventi“, — koliojas senis.

Greit ir draugai pasirodo ir visi stumdami roges užverstas virvėmis, tinklais ir žuvimis skubam pamiškėn kur jau gražiai šeri sukurta ugnelė. Čia kas, kaip išmanydamas sutumpam apie ugnį kišdami i liepsną raudonas rankas. Senis neilgai šildos, jis pasirausęs užantį išsitraukia sušalusios duonos gurvų, užmauna ant ilgos alksnio vyties diktoką lydį ir įgrūdę i žarijas čirškina garsiudamas, kad skaniai pavalgis vakariene. Atšilo duona, iškepė lydis ir valgo senis garsiai čepsėdamas su tokiu skanumu, kad ir žydas iš murzino virzlelio išsiriša baltos duonos kumpelį, pusę silkės ir didelę geltoną svogvoną galvą. Suvalgęs žvėjis dar arčiau prie ugniakuro prisitraukia taisydamas juodą ištrupėjusią liniką.

„Pasakyk ką nors, dėde, kol visi užkasime, nenobodu bus“,

— prašo kumiečio Kauklio sunus.

„O ką tokį?“, — klausia šepis godžiai rydamas pilkus dumus.

„Bile ką, juk žinai daug visokių atsitikimų“, — priduria Kaukliukas.

„Na jei jau turit akvatą sumesiui pasakėlę“.

„Tik su raganiais, vaidalais dėde“.

„Kam?“ — pertraukė šypso damas žvėjis.

„Raganių ir dabar pilna, ne nuėjo jie sausais medžiais, jų ir bažnyčioj net yra, o vaidalai mes patys. Pekla, inkvizicija dabar pasaulis kruvinomis miglomis ir skurdo asaromis aptrauktas, žmonės cha, cha, cha šmėklos žmonės savę kryžavotojai, kurių gyvenimas tai pasaka, pasaka šlykšti murzina pasaka, nėra jai dar galo ir jos niekas gerai nepasakys, kad žmonės išmokyti savo gyvenimo pasaką. Cha, cha, cha, puiki pasaka“, — nusikvatojo idioto juoku senis, paskui užsikosėjo ir griusmingai žvilgėdai atsikranksęs iš gilumos krutinės pradėjo lėtai kalbėti žiūrėdamas tolyn i tamsų ir nuogą mišką:

„Toli, toli, tenai kur saulė nusileidžia už aukštų ir nuogų uolų kalnų, už girių tamsių, kaip rudens naktis ir amžinai nenu rimstančių rušių marių yra mažai, bet labai graži ir turtinga šmėklų šalis. Toj šaly auga stebuklingi medžiai, kurie kalbėti moka, o vėsios greitos upių vilnys puikiai supranta žmonių mintis. Gražų vėlyvais vakarais, kai didelių ir trašių lapų globoj šauniai pragysta balingos lakštingalos. Šakos jų tuomet ošia siubuoja tokiu jautriu balsu, kad visa šmėklų šalis užminga. Tarp neaukštų kalvų ir senplių kalnelių, tarp traškančių šilų ir gzuolynų, dunkso išmėtyta daugybė gražių bažnyčių i dangų pasistiepusiais bokštais, o jų viduje visuomet godus parizėjai pardavinėja maldas, nuodėmių atleidimą ir amžiną laimę, kurie jie netiki. Šmėklų šalies parizėjai aiškina apie jų dievų rastybę, skaniai ir daug valgo, geria patį brangiausį vyną ir delto tie riebus, kaip nupenėti kiauliai skerdimui, o tik žmonės šmėklų šalies baisiai suvargę, tamsūs, nuskrastai pusbadžiai ir nudriskę. Vaizdingumo delei parizėjai savo avelėms pridriba daugybę visokių dievų iš medžio, gipso, geležies ir aukso, visų vyriausių dažniau nupiešia žiaurų gauruota barzda senį, kuris sulig parizėjų mokslo kurena kur tai požemiuose karštą ugnį, verda dervą ir joje kankina tuos žmones, kurie kaip nors nusidėjo vargų žemėj parizėjų supelėjusiomis tradicijoms. Visą tą šalį išimtinai valdo parizėjai: jie aukštaisiais valdininkais, iš jų sektos ir karaliaus šmėklų, jie net ir šnipų pareigas atlieka bažnyčiose. Kaip visur, taip ir šmėklų šaly yra daugybė fabrių, kurie prajioję juodas kaminų gerkles žiauriai rija šimtus tukstančių gyvybių iščiulpdami iš jų protą, jausmus, sveikatą ir gyvybę. Tenai dieną ir naktį krioklia vėlnišku bildesiu mašinos, poška sunkūs kujai, žvaga ir žviegia geležis, o visą tą valdydami ligotai išblęskę žmonės, kuria beprotiškai neteisinga gyvenimą parinktiesiems šmėklų šalies piliečiams. Tiems šimtams tukstančių darbo gyvulių parizėjų dievai paskyrę dirbti čia visus būtuosius ir sunkiausius darbus ir nieko daugiau nereij-

kalauti. Ir nemato jie saulės gyvųjų spindulių, sudžiūvę, įtruktos jų krutinės neragauna tyro ir sveiko oro, jų ausys negirdi laisvųjų paukščių dainos, nes vėlai vakarais, kai jau atsisako valdyti mašinas išampytos jų gyslos, niurus vos gyvi eina kaip tik pavilkdami kojas i savo drėgnus ir šaltus urvus ir tenai gulia prastan skarmalų patalan ne visuomet sočiai pavalgę.

Anksti rytais, dar prieš saulės tekėjimą jie vėl išeina i darbą ir taip bėga baisyos pusiau alkanos jų dienos. Skurdas visokiomis nuodėmėmis subiaurotomis rankomis glamonėja jų širdis ir stuma be pasigallėjimo i žmogaus vardo netekimo vietas. Ir gyvena tuomet užmušimai, vagystės, prostitucija, girtuoklybė, suktybės ir kiti murzini gražaus gyvenimo sopuliai. Turtingi šmėklų šalies miestai perpildyti namais kantrybės, su visomis dvasios ir kuno užkrečiamomis ligomis. Merdi tie baisyos skurdo dukterų kapai skausme ir žmogaus biauorojimo višumoj. Pro jų liudnus langus kiauuras naktis lyg ko ieškodama veržias mirksėdama drebanai, raudona ilgėsio pražudyto motinos akių dainelė, bet stiklai, dvikojų gyvulių juokas ir žvagesys prakeiktos išmislo, kuri kulturingi žmonės vadina pinigais nurimdo tai viską. Puikūs namai, dailūs miestai, sotys parizėjai ir saulėlė parinktiųjų bejėgių dievais triumfuoją nežinodami, kaip laikas praleisti. Miestų aukštai ir dailūs murai gražiausiais ornamentais papuošti, karzygiškais parizėjų lozungais nubiauroti ir gėlės paskendusiais balkonais išdabinti. Platūs šalgytaliai tartum žydri ryto rasa reipsta dienomis sušlutos spinduliuose, o vakarais juoj elektros. Giedriais vasaros vidurdieniais išeina i balkonus pasigėrėti visiems priklausantijsa saule parinktiųjų piliečių patelės, išblęskę, pusnugės brangiis metalais ir akmenimis apšikarstę. Nuo jų dvelkia suruęs gyvenimas, pudros ir beprasmių tik patelės gyvenimo gailūs žiovlus.

Dažnai jos apeidė savo šiltus kambarius išeina gatvėn pažiūrėti i erdvės namų langus pro kuriuos matos grakščios kvepenčios gėlės ką tik pražydę, naujaisių madų drabužiai, įvairūs žaislai, brangūs valgiai ir kiti gyvenimo dalykai. Jų gyvenimas paprastas ir vienodas. Ilgą miega, gerai valgo, brangiai dēvi ir dažnai serga visokių nuotikių ligomis, kurias sukelia salonų literatūra. Jos ją paskaito iš nuobodžio ir ilgėsio. O šmėklų šalies dailininkai, rašytojai ir poetai veiki visi garbina parizėjų burtus ir prostitutinį salonių gyvenimą, garbina žmogaus pavergimą, kruviną karo dievų, tik nerodo ir nekelia viešumonuo ir baises likimo laukencio to dumblyno. Biedni vergai, jų dvasia pavergta, akys aptėmę. Lankstos prieš barzdotas dvasias, prieš laisvės ir suvargusio žmogaus priešus. Gėdos knygon rašys jų vardus laisvo žmogaus pasaulis, kuris visą ateitį savyje turi tokią švartą ir gražią. Tokia ten šalis, šauni pilna naujovių su demokratizmo ir supuvusių amžių dainomis. Už pinigą viską šmėklų šaly padarysi, meilė ir teisybė tenai senai prikalta prie paniekos baslio. Karaliaus vienas su savo giminėmis viską daro. Jį matyti gali kiekvienas, nes dienomis kai išsimiegojęs pavalgo ir savo ukmingu sodu eina bažnyčioj dažnai prakalba i žmones. Parizėjai aiškina, kad karalius paėina iš jų dievų, labai išmintingas ir delto ragina klausyti jo ir melstis. Piliečiai dažnai mato,

kai vyriausis parizėjus neša aukštinį dievuką karaliui bučiuoti kasdien iš ryto. Girdi šaunias giesmes, mato laiminimus ir susigriaudinę tuomet puola ant kelių melstis. Netoli karaliaus pilies yra ir vyriausio parizėjo namas su trim šimtais kambarių išpuostų inkvizicijos frankiais, visokiomis barzdotomis fantazijos šmėklomis ir laukinių amžių pasakų frazėmis. Nei dienomis, nei vakarais, nei naktimis nesibaigia judesys ir trenksmingas gyvenimas šmėklų šalyje. Skamba laukuose varge nupintos dainos bėlaimių sesučių, dainuoja braukdamas rupius prakaito lašus nuo kaktos prie sunkaus žambrio vargo bernužėlis, o miestuose užia ir krioklia staugdamas fabrių mašinos. Plyšta akmenys nuo sunkaus darbininko kujo. Statos namai nauji kur kas vis gražesni, kasas kanalai, kyla ant upių tiltai ir lyg šaltos pieno gyvatės daugyn raizgos gelžkeliai žaliomis pievomis, javais siubuojančiais laukais ir pasakingomis to krašto giriomis.

Ar gniaužia kvėpavimų beširdis šaltis, skaudus lietus kapojai pusnuogį darbininko kuną, ar kepina saulė karšta jie dirba kasdami, skaldydami ir nešiodami prakiurusiais pečiais didžias sunkenybes. Tik vėlai be saulės vakarais sugrįžta i savo skurdo landynes. Tenai suvalgo juodą duonos žiauberį, neluptą bulvę, išgeria šalto vandens lašą ir gula, kad pailsėtų sopanti šanariai iki ryto. Ryto vėl eina

i darbą. Nelaimingos darbo gyvulių dukterys vakarais išeina gatvėn už duoną i pardavinėti savo meilę. Tuomet perka jas, kaip daiktus arba gyvulius už pigią kainą. Perka jų meilę iškalbingi juristai, daktariai, karininkai, nususe valdininkai, vagys, valkatos nešvarūs, kreivi, nebiliai išsigimėliai, dideli moralybės šalininkai pedagogai, tvarkos dabotojai ir kitoki šmėklos nelaimingosios žemės. Išleidamos gatvėn jos ilgai meldžias kurčiosoms esybėms, meldžias karštomis asaromis apspildamos, vėliai sugrįžė vėl maldžias. Grįžta pačiame nakties bludume, kai jau nurimsta apsvaigusi gauja parazitų, o tik perblukę valkatos ima slankioti baisiais siluetais išlindę iš užkrečiamų mėslynų ir tykodami ką nors apilpėsti. Už parduotą moteries šventenybę už tą aukštą iš aukščiausių pasauly dalykų žmogaus, kuriuos jos perka duonos, kad numalšinus alkaną laukinį cypimą dažnai ligotų savo tėvų, išklaiptomis kojomis išvirtusiais viduriais didelėmis nenuvaldančiomis galvomis ir nuobodžiomis akimis savo mažų brolių su sesutėmis. Tas atsitinka dažniau tam tikrais metų laikotarpiais, kai šmėklų šalies valdovai susirupina iškilmingai švesti kokias nors sukaktuves. Begriaudžiant trenksmingai muzikai, kai skamba duslys bažnyčių varpai, laksto sausas giesmių aidas, tenai giliai drėgnuose namų rusyse girdis alkanas verkimas. O tuomet baisu ir šalta esti šmėklų šalyje, ne visos akys gali tai matyti ir klausyti, nes sumišus laimę, garbę ir godumas su baisu skurdu kovoja lyg du alkanai žvėriai ir nieko tuomet tose miglose nepamatyti. Šit čionai byra gėlės, skamba melagingi nuvalkioti savo naudai lozungai, o badas išsiziojęs baisiais nasrais kalena dantimis tykodamas aukų. Ten tarska stiklai, muzika, šokiai su pusnuogėmis valdovėmis estetikos ir ateities, o čionai mirtinai išbalusius skurdo motinos veidus plauna alkanos prakeiktos asaros. Parada, garbė ir kartu žaidotos suskre-

tę elgėtų rankos tartum šalti plieno durtuvai atsičia i minią nuo pravirų bažnyčių durų. Jie žviegia, cypia visokias giesmes išklaiptomis išsigimėlių lupomis. Ten vaikai renka iš mėslynų trupinius, ir kitokias maisto atmatas. O tuomet, Tuomet gražu, baisu ir šalta, nes kaujas vargas ir laimė kai kurių. Atleista ir vakaras svajonėms apsklostės, nurimsta skurdas, o tik gauja kuriems viskas, su kuriais dangus ir pekla giminystė

užia ir maudos glėbiuose nuogų rankų ir juroj šampano. Užia žinodami gal, kad ateis baises laikas, nuslinko aukšti kalnai ir raudona ryto saulė pasiekė šmėklų šalį. Tuomet mirs iš gėdos ir baimės visi, kurie mindę žmogų ir jo švenčiausią pareigą gyventi“.

Nutilo senis ir nieko nesakydamas atsistojo kepurę pataisęs. Atsistojo ir visi tylėdami, greit susitvarkė ir traukė namo per pusynus.

Vargo poeta

Žiburiai

Nakties erdvingame tyname
Sužibo širdys užliepsnojė —
Skaidriais, ugningais žiburiai, —
Šešėliai jų klausyt sustojo:

Tai ne numirusiųjų vėlės,
Bet gyvos — jaunos dvasios buvo, —
Iš jų tamsoje gaisras kėlės,
Ir jau tamsybių sienos griuvo...

Lt. „Jaun.“

Vikriai Pasigavo Jauniki...

[Feljetonas]

Keturis kartus buvo atsilankęs N ministerijos X departamento direktorius ponas Tuščiapilvaitis Riestanosių namuose, ir jis vis dar neprisirengęs pasisakyt, kad Riestanosių Rutytė mylis ir ims ją sau žmona. Ponia Riestanosienė kartais įpuola i abejonių pagundą, kad, gink Dievuli, gali Tuščiapilvaitis atsimesti nuo Rutytės, tada vėl nežinia kiek laiko teks Rutytei žaliuoti ir, taip sakant, progos laukti prisivyti kitą kokią jauniki.

Tačiau, nėra ko ir laukti. Rutytė suaugusi, prinokusi nors šiandien imk ir skink. Mergelė, tai ne koks kitas dailtas. Nespėjo užaugti, tuoj ima senti. O, ačiū Sutvertojui, Rutytė jau nepėnykštė. Jai Sekminėse sueina trisdešimt dveji metai.

Rutytė taip pat tamsios mintys kankino. Ji, namagėlė, per šias keturias dienas net išblýsko begalvodama, kad tik Tuščiapilvaitis neatsimestų. Ji žino, kad šiandien jis žadėjo ateiti. Bet kas iš to? Viskas dar ore ant siulo kabo. Reikia mamos pasiklausti. Gal ji ką patars.

— Mamytė! Šiandien ateis Tuščiapilvaitis. Tik aš abejoju, kad jis ir šiandien ką nors aiškesnio apie vestuves pasakytų. Gal kaip nors galima būtų jį iš šalies paveikti, kad jis šiandien butinai prisipažintų, jog mane myli ir nori vesti sau per žmoną. Pataršk mamytė kas čia padarius, — tu praktingesnė.

— Gerai, mano dukrytė, kad tik jis šiandien ateitų. Bus jis tavuoju. Tik žiūrėk, kuomet jis ateis, tu iš šios kedės nesikelk. Pamatysi, kaip mes jį pagausim.

Nors Rutelė nerimastavo ir nuolat teiravosi, kaip visa tat motina atliks, bet ši apie savo sumanymą ne žodžio neprasitarė. Pamatysi, girdi, ir tiek.

Artinosi vakaras. Riestanosienė su dukterimi kas valandą labiau nerimavo ir nežinia kokio laipsnio jų nerimastis būtų pasiekusi, jei tarnaitė taip greit nebūtų išgelbėjusi vargšes iš sunkių abejonių, pranešdama, kad ponas Tuščiapilvaitis jau čia. Rutytė motinos pastumėta, dvilinka krito i kėdę, o pati Riestanosienė užpakaly dukters pasislėpė, prisidengdama durų uždangomis.

Tarnaitė, įleidusi Tuščiapilvaitį i Rutytės kambarį, ir, kaip

buvo šeimininkės pamokinta, jau laukė už galo kilimo paėmusi, kol Tuščiapilvaitis prieš Rutytei rankos bučiuoti. Kai Tuščiapilvaitis pasilenkė Rutytei rankos bučiuoti, tarnaitė smarkiai patraukė kilimą i Tuščiapilvaitis suklupo i kojas sėdinčios Rutytės, galvą atlošdamas užpakalin ir atstatydamas veidą i viršų, lyg Rutytės bučiui parengęs. Ši nekvala buvusi, čmė ir pabučiavo Tuščiapilvaitiui i nosies galą. Motina tuo tarpu matydama, kad jos sumanymas kaip iš pypkės išruko, išėjo iš už durų uždangos, ištisė rankas virš jaunųjų ir iškilmingai prabilo.

— Laiminu aš jus, mano vaikeliai, i moterystės stoną. Lai laimina jus ir Aukščiausias. Gyvenkite, mylėkitės, dauginkitės...

— Amen! pabaigė tarnaitė, prieškambarį kvatodama. Ob. [„Trinitas“]

Žiežirbos.

Aš viską noriu žinoti apie savo naujuosius draugus ir, nič nieko apie senuosius.

Meilė yra liga, kuri pagydoma ženatve; ženatvė yra liga, kuri pagydoma išsiskyrimu, ir išsiskyrimas yra liga, kuri pagydoma mirtimi.

Myli, — bet ką? Myli amžinai — negalima; myli laikinai — neužsimoka.

Daktaro reputaciją pareina ne nuo to, kiek jis ligonių išgydo, o nuo to, kiek jis jų neišgydo.

Ženatvė yra spąstai: beveik visi nori i juos įsigauti, bet įsigavę stengiasi iš jų spąstų pasprukti.

Nuvykęs i vadevilį, nežiūrėk i programą: dvigubai daugiau smagumo, kai nežinai, kaip blogas yra sekamas numeris.

Daug reikia, kad žmogus gailėtų įrodyti savo išmintį, bet pakanka vieno dalyko įrodymui to, jog žmogus yra ignorantas.

MOKSLAS

Kast. August

ETILENAS

(Sektą Paul H. De Kruif'u)

I

Sakoma, kad Kolumbas buvo pasiryžęs surasti kuotrupiau- sį kelią į Indiją, bet vietoje to, savo nusistebėjimui, jis atrado Ameriką. Profesorius Luchardt, Chicagos universiteto fiziologas, sumanė įrodyti, jog etileno du- jos yra nuodai, bet vietoje to jis surado, jog etilenas yra ne- paprastai geras alpiniojas (ane- stetinis vaistas), kuris labai greit užmigdo žmogų. Etilenas veikia tiek gerai, jog žmogus ir juste nepajunta kaip jis nuo- ykos netenka. Tankiai pasitai- ko, kad po operacijos ligonis klausia, kada jam bus operaci- ja daroma. Mat, jis nė neįtaria, kaip etileno pagalba tapo už- migdytas.

Prof. Luchardt pradėjo eti- leną tirti prieš penkiojų metų. Tyrimai buvo pradėti tuo tik- slu, kad pagelbėjus Wisconsin valstijos gvaizdikų auginto- jiams. Tie žmonės siuntė Chica- gos gėlininkams nemažai gvaiz- dikų. Bet kaip tik gvaizdikai pasiekdavo Chicagos gėlių san- dėlius, jie, taip sakant, „užmig- davo“ — suglausdavo lapelius ir tokiam stovyje pasilkdavo. Aišku, kad gvaizdikų auginto- jais tatau neįdavo didelių nuo- stolių.

Gvaizdikų augintojai kreipė- si į Dr. Crockerį, Chicagos uni- versiteto botaniką, kad gauti patarimo. Crocker nuyko gė- lių sandėlių apžiūrėti, ir sura- do, kad ten buvo šviečiamųjų dujų (gazo), kadangi dujos ne- buvo tvarkoje. Jis paėmė kiek gvaizdikų į savo laboratoriją ir ėmė daryti eksperimentus. Pa- sirodė, kad labai mažas švieči- amųjų dujų kiekis priverčia gvaizdikus suglausti savo lape- lius. Bet kas kenkdavo gvaizdi- kams? Yra gerai žinoma, kad šviečiamosios dujos susideda iš kelių junginių, kurių tarpe da-ugiausia randasi smalkių ir eti- leno. Crocker visų pirma pata- rė gvaizdikų augintojams pri- žiūrėti gėlių sandėlius, kad ten nebūtų šviečiamųjų dujų. Pas- kui savo smalsumo patenkini- mui jis ėmė tą dalyką toliau tir- ti.

Jis įdėjo gvaizdikus į stik- linę bonką, kuri buvo pripildyta smalkių dujomis. Reikia ži- noti, kad smalkės yra labai pa- vojingos žmogaus gyvybei. Tie, kurie papildė saužudystę švie- čiamosiomis dujomis, žūna, bu- tent, nuo smalkių. Vienok pasi- rodė, kad į gvaizdikus smalkės (carbon monoxid) nedaro jo- kios įtakos. Po to Crocker pa- darė toki pat eksperimentą su etilenu, ir savo nusistebėjimui, jis surado, kad mažiausias eti- leno kiekis ore (viena etileno da- lis sumaišyta su dviem milio- nam etileno dalių) užmuša gvaizdikus!

II

Crocker ir Luchardt buvo draugai. Vienam mokslu drau- gijos susirinkime Crocker papi- sakojė savo draugui apie jo vė- liausius eksperimentus su gvaiz- dikais. Tą vakarą, eidamas namo, Luchardt uždavė sau kla- simą:

„Jeigu etilenas yra nuodai augmenims, tai ar jis nėra tik nuodai ir gyvuliams? Ar žmo- nės, kurie žudosi gazu, tikreny- bėje nežusta tik nuo etileno, ku- ris, kaip Crockerio tyrimai pa- rodė, yra labai nuodingas gvaiz- dikams?“

Iki tol dar niekas nebuvo ban- dęs tą klausimą išrišti.

Tuo laiku Luchardt buvo tik dvidėsintis penkių metų am-žiaus. O jauni mokslininkai,

kaip žinia, yra labai entuzia- stingi. Jie turi daug įvairiausių planų, bet tik kelis jų planų — ir tai geriausiame atveju — jiems tepasiseka įvykinti.

Nuodingos dujos paprastai permaino kraujo spalvą. Lu- chardt padarė etileno ir jo ita- kai išstatė kraują. Kraujo spal- va nė kiek nepersimainė. Po to bėgiu kelių metų su etilenu jis nebedarė jokių tyrimų.

Bet jo galvoje tankiai kilda- vo klausimas: ar etilenas yra pavojingas gyvybei? Karo me- tu, nežiurint į tai, kad jis buvo apsunktas fiziologijos depar- tamento vedimo pareigomis, jis vėl sugrįžo prie etileno tyrimo. Jis pasiryžo pradėti nuo varlių. Į stiklines bonkas, kur radosi varlės, buvo leidžiama etilenas. Etileno buvo tiek įleista, jog gvaizdikai būtų tuoj žuvę. Bet varlės visai nieko nepaisė. Jos šokinėjo sau, lyg visai nieko ne- būtų atsitikę. Tąsyk Luchardt ėmė etileno kiekį didinti. Ant galo, bonkose etileno buvo 80 nuosimčių. Varlės, nors jau ir nebeuodė didelio gyvumo, betgi vis dar šokinėjo. To prof. Lu- chardt visai nelaukė. Jeigu eti- lenas yra nuodas, tai kaip ga- lima, išaiškinti tą nepaprastą reiškinį?

III

Bet Luchardt nenusiminė. Jis parodys, kad etilenas yra nuo- dai! Tai niekis, kad jis nieko nenekenkia varlėms. Varlės yra šaltakraujiai gyvūnai. Žiurkės tikrai negalės etileno atmosfe- roje gyventi. Ir prof. Luchardt, asistentui padedant, pradėjo da- ryti tokius pat eksperimentus su žiurkėmis. Žiurkės, mato- mai, irgi nieko nepaisė. Jos bė- gino sau stiklo bonkose, ne- žiurint į tai, kad ten buvo pu- šėtinai daug etileno.

Bet mažiausias etileno kiekis ore užmuša gvaizdikus! Tai ne- galimas daiktas, kad jis neken- kti gyvūnams. Dar kartą Lu- chardt sudėjo žiurkės į bonką ir įleido 80 nuos. etileno. Ke- lioms minutėms praėjus keistas dalykas atsitiko. Žiurkės pasi- darė lyg girtos, ėmė puldinti ir, ant galo, neteko nuovokos. Profesorius išėmė jas iš bonkos. Jos kvėpavo, bet buvo sudribu- sios, kaip mazgotė. Jis badė jas pirštu, žinabė jų uodegas. Nie- ko neatsitiko. Žiurkės neįturi- skausmo. Bet praėjo vos kelios minutės, kaip žiurkės atsipeikė- jo, pravėrė išpradžių vieną akį, paskui kitą. Ant galo, jos at- sikėlė ir pradėjo bėginti, tary- tum, niek nieko nebūtų atsitikę. Visą dieną Luchardt stebėjo jas, mienydamas, kad jos, taip sa- kant, visgi pastatys kojas. Jis vėl jas etilenu užmigdė ir badė adata. Žiurkės nieko neįturi- davo. Bet kaip tik jis išimdavo jas iš etileno atmosferos, — jos atsi- peikėdavo ir po senovės bėginė- davo.

Tuo metu pasirodė, jog Lu- chardto teorija, kad etilenas yra nuodai, buvo klaidinga. Bet užtat buvo nepaprastas išra- dimas padarytas. Buvo surasta naujas alpiniojas (anestetinis vaistas), kuris laikui bėgant ga- li užimti etero vietą. O reikia pasakyti, kad kai kuriuose at- vėjuose migdyti ligonį eteru yra gan pavojingas. Tuo tarpu eti- lenas, kaip pamatysime žemiau, visai nėra pavojingas.

Apie tą laiką atsirado naujų kliūčių ir prof. Luchardt pri- verstas buvo kelioms metams nutraukti eksperimentus su eti- lenu.

IV

Chicagos universiteto fiziolo- gijos departamentas yra vienas

geriausių šioje šalyje. Jis ran- dasi globoje prof. Carlsono, ku- rio vardas yra žinomas visam mokslui pasauliui. Tame depar- tamente darbas prasideda tuo laiku, kai artistės rengiasi mie- goti, ir tęsiasi iki vėlumos.

Ant galo, 1922 m. prof. Lu- chardt su savo asistentu J. L. Carter'u vėl pasiėmė etileno tirti. Dabar jis jau nebemanė, kad etilenas yra nuodingas gyvu- nams. Jiedu pradėjo daryti eks- perimentus su įvairiais gyvu- nais — pelėmis, kiškiais, katė- mis, etc. Rezultatas buvo tas pats: etilenas užmigdydavo juos ir su jais buvo galima daryti kas tinkama. Bet kaip tik tie gyvūnėliai atsidurdavo tyrame ore, — jie atsipeikėdavo ir jo- kių blogų pasekmių neįsivokė. Jūdviejų tyrinėjimui parodė, jog etilenas iš visų alpinčių dujų yra geriausias. Etilenu jie- du po kelis kartus dienoje al- pino gyvūnus, bet pastarieji vi- stomet atsipeikėdavo ir vėl im- davo po senovės bėginėti, lyg sa- visai visai nieko nebūtų atsitikę.

Po to pradėta tyrimai dary- ti su šunimis. Luchardt paste- bėjo, jog etilenas sunaikina skausmą pirm negu gyvūnus už- minga. Thomsonui prigėlb- stant jis darė šuniui operaciją. Thomsonas kontroliavo etileno, o jis operavo. Manydamas, kad šuo jau apalpo, Luchardt pra- piovė pusėtinai didelę skylę. Staiga Thomsonas sušuko: „Jis dar neapalpo, palaukite“. Bet šuo nesijudino ir nerodė joki- ų ženklų, kad jis skausmą kenčia, nežiurint į tai, kad jis dar bu- vo neapalęs ir mirkčiojo aki- mis. Vėliau vienas šuo bėgiu trijų savačių etilenu buvo už- migdytas 15 kartų. Kiekvieną kartą jis atgaudavo nuovoką dviem minutėm praėjus po ma- skos nuėmimo. Jis bėginėjo ir žaidė lyg visai nieko su juo ne- buvo daroma. Bėgiu tu trijų sa- vaitių jo svoris padidėjo šešiais svarais.

V

Prisiartinio svarbiausias mo- mentas. Luchardt ir jo asisten- tas Carter dabar gerai žinojo, jog gyvūnams etilenas neken- kia. Jis yra tik alpiniojas. Bet kokią įtaką tas alpiniojas daro į žmones? To niekas nežinojo. Tas faktas, kad tai, kas vienam yra mėsa kitam gali būti nuo- dai — yra gerai žinoma. Be abe- jojimo, buvo tatau žinoma ir prof. Luchardt. Sužinoti eti- leno veikmę į žmogų galima tik eksperimentiniu būdu. Tą bu- dą pasirinko ir prof. Luchardt.

Buvo sekmadienio rytas. Fi- ziologijos laboratorijoje nebuvo nė vieno pašalinio žmogaus, iš- ėmus tyrinėtojus — prof. Lu- chardta ir Carterį. Kuriam jų- dviejų reikia pirmiau į save įtraukti etileno? Luchardt de- sėtku metų senesnis už savo as- istentą. Jis turi pačią, trejetą vaikų. Ir jiedu susitarė, kad Carter bus migdomas pirmuo- ju.

Tapo ant Carterio veido už- dėta kaukė ir paleista etileno dujos pro trubelį. Carter laikė išskėlęs vieną ranką aukštyn. Praėjo kelios minutės ir jo ran- ka nusviro. Tai buvo ženklas, kad Carter jau užmigo ir ne- bevaldo rankos. Bet nespėjo Lu- chardt nuimti kaukę, kaip Car- ter atsikėlė ir paklausė, kodėl jam nebuvo duota etileno. Mat, visa tai taip greit atsitiko, jog jis nė nepastebėjo. Bet kas svar- biausia, jis neįturi jokių blogų pasekmių. Po to buvo užmigdy- tas prof. Luchardt. Nusisėkė. Tuoju tapo pramėsta fiziologijos departamento dekanui prof. Carlson, kuris be kitko pasižy- mi didele fizine spēka. Į tuos eksperimentus su etilenu prof. Carlson atsiėsdavo kiek skep- tiškai. Bet šį kartą ir jis užsi- krėtė entuziazmu. Jis nieko ne-

laukdamas nuėjo į laboratoriją ir paprašė, kad jam būtų duo- ta etileno. Neatsilaikė ir jis: etilenas užmerkė ir jam akis. Bet praėjo kelios minutės ir jis prabudo lyg nieko nebūtų atsi- tikę.

VI

Prasidėjo eksperimentai ant plaučių skalės. Etileno pagalba buvo užmigdyta desėtkai stu- dentų. Dabar reikėjo surasti, ar užmigdytieji jaučia skausmą. Pasakojama, kad į laboratoriją įėjusi jauna moteris tuo laiku, kai Carter užmigdytą Luchard- tą gnaibęs ir kitokiais būdais kankinęs. Moteris pamaniusi, kad su tiemdiem mokslininkam kas nors negera pasidarė. Bet paskui paaiškėjo, jog tai tokiu būdu buvo bandoma patirti, ar etileno įtakoje esantis žmogus jaučia skausmą. Pasirodė, kad jokio skausmo neįturi.

Kai jau buvo pilnai įsitikin- ta, jog etilenas yra geras alpin- tojas, tai prof. Luchardt suti- ko padaryti viešą demonstraci- ją. Susirinko į laboratoriją daug žymių Chicagos chirurgų ir anestetinių vaistų žinovų. Jiems matant tapo pats prof. Luchardt užmigdytas. Po to, žinoma, negalėjo būti jokių abe- jojimų kai del to, jog etilenas yra geras alpiniojas.

Chicagos Presbyterian ligoni- nėje buvo padaryta pirmą ope- raciją naudojant etileno. Kai li- gonis po operacijos atsipeikėjo, jis klausė, kada operacija pra- sidėsianti. Taip jis, mat, gerai jautėsi, jog visai nemanė, kad jis jau buvo nualpintas.

Tai įvyko praėjus metų ko- vo mėnesyje. Nuo tos dienos eti- leno pagalba tapo šimtai įvai- riausių operacijų padaryta. Ir visos gan gerai nusisėkė. Vien- nas didžiausių etileno kaip al- pintojo plusas yra tas, kad jis nedaro blogų pasekmių į širdį, inkstus ir kraują sudynus. Tuo tarpu kiti alpiniojai kai ku- riais atvejais visai negalima duoti ligonims, ypač tiems, ku- rie serga širdies arba inkstų li- gomis. Be to, tie alpiniojai er- zina plaučius. Ne retai tad pa- sitaiko, kad po operacijos ligo- nis suserga plaučių uždegimu. Niekas panašaus neatsitinka, kuomet etilenas yra naudoja- mas. Štai kodėl tarp alpiniojų jam teks užimti vieną žymiau- sių vietų. Tuo pačiu laiku prof. Luchardt reikia prisikaityti prie didžiausių žmonijos labda- rių.

Popieris

Kiekvienam pravartu šis tas žinoti apie popierį, nes jis mu- sų gyvenime labai svarbią rolę lošia. Senovėje buvo rašoma ant akmenų. Tvirtuliai, labai gali- ma, vartoję kiutus akmenis, kad parodyti savo galybę. Vietoje to, kad siųsti savo laiškus, jie juos mėtydavo. Jų meilės laiškaiti at- nešdavo geresnių rezultatų, ne- gu musiškai kad atneša.

Popieris jau nuo senai yra žinomas. Bet anglai pradėjo jį vartoti tik keturioliktame šim- tome. Šiurės visuomet naudo- jo jį. Jos nukanda medžio šmo- diuką ir kramto jį tol, kol pasta- rasis popieriu išvirsta. Iš to po- pierio jos pasidaro sau lizdą. Jeigu žmonės kramtytų medį vietoje tabako ir kramtomos gu- mos, tai gal laikraščiai atptytų ir gatvės būtų švaresnės.

Popieris yra padaromas iš ma- šinų sukratyto medžio, kuris yra ištirpinamas cheminėse sei- lėse. Ištirpsta viskas, išėmus ce- lulozą. Cheminės seilės papras- tai susideda iš kalkinių šarmių. Celulozas yra visuose augmeny- se, bet ne gyvūnuose. Celuloza yra, taip sakant, krakmolo se- suo ir cukraus pusseserė. Jai, kai ir daugeliu giminių, — stin-

ga saldumo. Iš jos daroma po- pieris, drabužiai, etc.

Celuloza yra mirkoma vande- nyje, alume, gipse, muilo tirpi- nyje, etc. Paskui ji yra išlieja- ma ant lygaus paviršio ir spau- džiamai bei lyginama volais. Tuo- tai būdu ir yra padaromas po- pieris. Reikia dar pridurti, kad popieris taipgi daroma iš įvai- riausių skurlių.

Sveikata ir Judru- mas

Sveikata nėra būtina sąlyga vaikų gyvumui ir judrumui. Prie tokios išvados priėjo paskilbęs anglų mokslininkas Dr. Karl Pearson, kuris išstudijavo 2,000 berniukų ir 2,000 mergaičių, lankančių Anglijos mokyklas. Gyvumas, judumas ir proto mi- klumas nieko bendra neturi su gera sveikata.

Atletinė spēka paprastai yra surišta su gera sveikata ir drą- sumu. Bet nuo senovės užsiliku- si pažvalga, jog silpnos sveika- tos vaikai yra linke į proto dar- bą, o fiziniai stiprūs vaikai ne- mėgsta mokyti, — pasirodė klaidinga esanti.

Brunetai pasirodė esą kiek sveikesni negu blondinai.

Dr. Pearson rezultatai, sako- ma, uždavė nemažą smugį seno- vės įsitikinimams. Tie tyrimai rodo, jog mokytojai negali mo- difikuoti aplamą mokių protinį ir psichinį stovį; jog sveika- ta mažai tesimaino bėgiu moki- nimosi periodo, ir jog tempera- tūros mažai tepriklauso nuo sveikatos stovio. Charakteris- ti- gi tik mažame laipsnyje nuo sveikatos tepriklauso.

Vaikų sveikata labiau prikla- so nuo paveldėjimo, negu nuo priežiūros, — sako prof. Pear- son. Nesveikumas tų vaikų, ku- rie buvo maitinami ne motinos pienu, tankiausia yra paveldi- mas nuo motinų, kurios del sa- vo silpnumo negalėjo savo pienu vaikų maitinti. Drabužiai yra svarbus faktorius sveikatos pa- laikymui, bet jie darosi mažiau svarbius vaikui augant.

Tėvų sveikata esą svarbiau- sias dalykas: nesveikų tėvų tan- kiausia yra ir nesveiki vaikai, ir priešingai.

Degtukai

Mes turime įvairiausių rūšių degtukų. Vieni jų labai greit užsidega, o kiti kiek lėčiau. Tin- kamus naudojimui degtukus pa- darė anglas 1827 m. Šiandien mes turime daugybę fabriku, kur degtukai dirbama.

Senovėje ugnis buvo gauna- ma trinimu dviejų sausų medžio pagaliukų. Pirmąją ugnį gal pa- darė perkunas, trenkęs į medį. Paskui pradėta vartoti titnagas ir plienas. Tie būdai ugnies ga- vimui buvo labai neparankūs, ir turbut todėl žmonės mažiau te- rukydavo.

Apie 1825 m. vienas francu- zas padarė degtukų sekamu bu- du: į cukraus, gumos ir kalio chlorato skiedinį jis įmerkė me- džio šmotuką. Kuomet toks me- dis buvo įmerkintas vėl į vietro- lį, tai jis užsidegė. Anglas dviem metais prasilinkus padarė geres- nius degtukus iš sieros ir fos- foro.

Nežiurint į daikto gerumą, vi- suomet atsiranda žmonių, kurie tą daiktą nori dar labiau pa- gerinti. Žmonės norėjo tokių degtukų, kurie greičiau užsideg- davo ir neturėtų nemalonaus sie- ros kvapnio. Vietoje sieros pra- dėta naudoti kitos substancijos. Degtukų dirbėjai pradėjo pro- testuoti ir prieš fosforo vartoji- mą. Nuo fosforo jie apsigardavo baisia žandų lęga. Tasyk pradė- ta vartoti fosforo junginys, ku-

ris nėra kenksmingas. Tokie degtukai ir dabar tebėra varto- jami.

Degtukų medukai paprastai yra mirkomi parafine, kad ge- riau degtų, o paskui alume ar- ba fosfato skiedinyje, kad užpu- tus greičiau užgestų. Tokie deg- tukai yra geri ir gali kiekvieną patenkinti. Bet kadangi mes jo- kios kitos ydos neišrandame, tai protestuojame prieš kainos auk- štumą.

Yra degtukų, kurie lengva už- žiebtį ir bile kokį daiktą. Gi „sau- gieji“ degtukai galima užžiebtį tik į degtukų dėžutės šoną. Jie padaroma iš sieros antimonijos, sumalto stiklo, klijų ir kalio chlorato.

Kaip matote, degtukai pradė- ta vartoti nelabai senai. Vienok jie dabar pasidarė paprasčiaus- sias dalykas, ir mes nei negal- vojame apie tai, kiek daug nu- stotumėme, jeigu neturėtumėme degtukų.

Alkoholis ir at- ranka

Šioje vietoje jau teko kalbė- ti apie tai, jog alkoholis toli gražu nėra toks baises dalykas, kaip blaivybės šalininkai kad mano. Gi visai neseniai Dr. Char- les R. Stockard, Cornell univer- siteto profesorius, paskelbė spau- doje, jog geriančios tautos yra tvirtesnės ir daugiau yra nu- viekusios, negu abstinenti tau- tos.

Tai paradoksaliai skamba. Iš- eity, kad girtybė yra geras daiktas. Ir taip ir ne. Dr. Stockard sako, kad alko- holis yra vienas geriausių at- rankos faktorių. Nuo alkoholio žūna visi silpnieji, o išlieka tvir- ti ir sveiki. Tie tvirtinimai nėra vėju pamušti, bet yra ilgo tyrimo daviniai.

Dr. Stockard eksperimentus darė su jurių kiauiliukėmis. Iš- ty eksperimentų paaiškėjo, jog alkoholiu svaiginamos kiauiliu- kės gimdo daug negyvy vaikų. Bet užtat gyvieji vaikai fiziniai yra stiprūs ir gyvena ilgai. Tie eksperimentai buvo pakartoti daug kartų, ir visuomet rezulta- tai gauta vienodi.

Ką visa tai reiškia? Į tą klausimą Dr. Stockard atsako sekamai: alkoholis yra atrankos faktorius. Jis sunaikina silpnąsias sėklines ląsteles. Vadinasi, išlikusios ląstelės yra sveikos ir iš jų gali išsivystyti sveiki vaikai.

Bet kartais alkoholis gali pa- žeidinti ir sveikas ląsteles? Dr. Stockard sako, kad to neatsitin- ka. Žmogaus kraujas negali to- leruoti tokio alkoholio kiekio, kuris galėtų ir sveikasias sėkli- nes ląsteles pažeidinti. Reikia dar ir tai pažymėti, sako Dr. Stockard, jog geriančios tautos, kai- po taisyklė, nepalyginamai auk- čiau stovi civilizacijoje, negu tos tautos, kurios visai negeria svaiginamų gėrimų.

Dr. Stockard yra anatomijos profesorius Cornell universitete ir vienas žymiausių šios šalies embriologų.

Psichologija ir at- sakomybė

Dr. W. Brown žurnale P s y- c h e nagrinėja klausimą, suri- šta su naujovinės psichologijos atsinešimu į asmens atsakomy- bę. Jis sako, kad kai kurie žmo- nės bando prasižengimus natū- rai neįturiu nemalonaus sie- ros kvapnio. Vietoje sieros pra- dėta naudoti kitos substancijos. Degtukų dirbėjai pradėjo pro- testuoti ir prieš fosforo vartoji- mą. Nuo fosforo jie apsigardavo baisia žandų lęga. Tasyk pradė- ta vartoti fosforo junginys, ku-

vinė psichologija netvirtina, kad kriminalistas neatsako už savo darbus. Ji tik nurodo tą faktą, jog daugelis kriminalistų nėra protiniai sveiki. O tokie, žino- ma, turėtų būti gydomi, o ne baudžiami.

Gėrimas, kuris verčia šokti

Šokikai, kurie nori jaustis ge- rai apie trečią valandą ryto, pra- leidę visą naktį šokių salėje, — privalo šį tą patirti apie Afri- kos respublikoje (Kolombija) vartojamą gėrimą. To gėrimo ypatybės aprašo New Yorko Farmaceutų kolegijos profesori- us, Dr. H. H. Rusby. Tas gė- rimas tenyksičius gyventojus verčia šokti, bet baltodžiai re- aguoja truputį kitaip, — įsigė- rė jie nori šokti.

Tokią įtaką gėrimas padaręs į p. Gordon MacCreaghą, kuris asmeniniai tą dalyką tyrinėjo. Gėrimas yra padaromas iš aug- mens Caapi išsunkų. Tenyksičiai gyventojai geria tą gėrimą, ku- met jie nori pralinti nuovargį ir nieko nesibijoti. Visų pirma nuo to gėrimo kraujas ima plu- sti į širdį ir vidurinius organus. Žmogus išblanksta ir ima nerim- ti. Kartais prasideda konvulsi- jos. Bet tai tęsiasi tik kelias mi- nutes. Po to žmogus visas pa- rausta ir yra labai sujudęs. Vi- soki baimė pranyksta. Išsigeru- siam norisi smarkiai fiziniai veikti, ir jis ieško progos savo galybę parodyti. Toks stovis ga- li tęstis keliolika valandų. Po prasišalimo žmogus jaučia di- delį nuovargį ir nori miegoti.

Kol kas dar nepasisėkė sura- sti pilną to gėrimo sudėtį. Vie- nok chemikams jau pavyko daug ką sužinoti apie tą stebėtiną gė- rimą. Reikia vilities, kad trum- poje ateityje bus padarytas ir pilnas cheminis analizas.

NAUJOS DUJOS, KURIOS VISAI SUNAIKINA ŽMOGŲ

Iš Paryžiaus pranešama, kad francų chemikams pasisekė su- rasti nepaprastas dujas.

Tos dujos, sako pranešimai, visiškai sunaikinančios žmogų ir kitus daiktus. Dujomis ap- leisti daiktai subyrėja ir pavir- stą dumais.

Mokslininkai dabar iešką bu- dų tų dujų vartojimui. Kada- gi jos esančios nepaprastai pa- vojingos, tai daryti iš jų bom- bas nėra galimybės. Tenka vienok paabejoti kai del tų pranešimų teisingumo. Pastaruoju laiku pradėta skel- bti per daug jau fantastingų ži- nių apie visokius „velnio spin- dulius“ ir kitus stebuklingus da- lykus.

VAIKAS — DIDVAIKIS

Pabaigoj balandžio 8. m. at- vyko iš Vladivostoko į Maskvą moteris su savo 4 metų ir 10 mėnesių sunum didvaikiu. Jis gimė paprastu vaiku, bet iš pi- rmiųjų savo gyvenimo metų labai smarkiai augo ir išaugo į papi- stą vyrą, jam užaugo usai ir barzda, sustorėjo balsas ir atsi- rado suaugusio žmogaus įteig; protas tas didvaikis tiek teturįs, kiek paprastai tų metų vaikas. Jo judėjimai taip pat vaikiški. Ypač jo lyties organai išaugę kaip didelio vyro. Spėjama, kad tai nepaprastas gamtos apsi- reišimas, kuomet kokia nors žmo- gaus kūno dalis auga daugiau už kitas. Gydytojams tas didvaikis sudarė daug žingeidumo ir jį pa- talpino į vieną Maskvos ligonbu- tį mediciniškai tyrinėjimui. Jo tėvai — normalūs žmonės. Iš kur vaikas toks nepaprastas at- sirado, kol kas niekas nebegali išaiškinti. Čia, matyt, gydyto- jams daug bus darbo tyrinėji- mams daryti.

Pr. br.

SATYRA IR JUOKAI

PASTABOS

"Didieji" revoliucionieriai" komunistai padėję kėlimą revoliuciją į šalį, buvo pradėję poterių kalbėt, ir prašyt "tėvo", kuris esąs Rusijoje, kad "jis" jiems "duotų" sveiko proto šiandien (pasakyta vietoje; bet "tėvas" vargiai pagelbės...) ir "atleistų" visas jų kvailys, ir "nevestų" į "patriotines kilpas" (komunistų "tėvas", matoma, juos veda į... "patriotines kilpas").

Kad komunistams sveiko proto reikia šiandien, — tai to niekas neginčys, bet komunistų "tėvas", kuris "gyvena" Rusijoje jiems jo neduos.

"Buržuaziskas išmisas" (dalyvavimas rinkimuose) komunistams jau liko geras, nežiurint to, kad anais metais jie sakė, kad "susipratę darbininkai" tokiu darbu užsiimt negali. Bet tas nestebina: visi žino, kad jų kalbos tiek reiškia, kiek vėjas.

Na, tai jau ir oficialės SLA. Pild. Tarybos rinkimų pasekmės paskelbta. Matoma, SLA balsavimuose narių dalyvauja tik apie vienas trečdalis, bet komunistus smarkiai supliekia, reikia tik pasakyti: oi, oi, oi!

Aišku, kodėl komunistai nesileidžia į balsavimus (rinkimus) ir Rusijoje, nes tada jie viską pralaimėtų. Su diktatūra jie tik ir gali pasilaikyti. Bėda, kad į SLA savo "diktatūros" jie nepajėgia įvesti.

Vieną lietuvišką daktarą nuo tulo laiko kankina "periodiški sapnai". Sako, kaip tie "sapnai" jam užėina, tai jis blaškosi į visas puses, ir sapnuoja net nemiegodamas...

— Kalvis. ATSIMOKEJO

Du advokatai — vienas didelio, o kitas mažo ūgio — su didžiausiu užsidegimu stengiasi laimėti savo klientų bylas ir pešasi tarp savęs.

— Aš jus į kišenę galiu įsidedi, — įpykęs šaukia didelio ūgio advokatas savo priešui.

— Tasyk, — atsako jo priešas, — jus į kišenę bus daugiau proto, negu jūsų galvoje.

NUOBODU

Baliuje vienas svečias tik-tik begali nuo žiovavimo susilaikyti.

— Ar jums nuobodu? — klausia jo kaimynas.

— Taip, o jums?

— Man irgi nuobodu, — žiovaudamas atsakė kaimynas.

— Tasyk eikiva kur nors.

— Negaliu, aš esu namų šeimininkas.

NIEKO NEGAUS

— Na, paimkimė toki pavyzdį: jūsų brolis siudinas drabužių eilę. Medžiaga kainuoja 12 dol., o darbas 14 dol. Kiek viso siuvėjas gaus iš jūsų brolio?

— Nė cento. Savo brolių aš jau gerai žinau.

AMERIKONISKAI

Bažnytinėje mokykloje kunigas klausia Jonuko:

— Kodėl Dievas Adomą ir Jevą iš rojus išvijo?

— Turbut nemokėjo nuomos, — atsakė Jonukas.

PAŠTAS KALTAS

— Musų paštas tiesiog nepakenčiamas.

— Kodėl?

— Matai, parašiau dėdei du laišku su prašymu atsiųsti pinigų, ir tris laiškus su reikalavimu, — o atsakymo jokio dar negavau.

SURAMINO

— Net skaudu darosi, kai pamana, jog jau prisiartina trys dešimtys metų.

— Nusiraminkite, ponute, jūs greit kas dieną tolsinsitės nuo jų.

DVI NELAIMI

J i s: Aš gimiau tą pačią dieną, kai Pasteuris numirė.

J i: Nejaugi! Viena diena... tokios dvi didelės nelaimės atsitiko.

NIEKO PANAŠAUS

— Kokia tu nelaiminga, kuma!

— Kodėl?

— Gi man Petrienė pasakojo, kad susipykus su vyru, išsibarus.

— Nieko panašaus. Jau pusę metų kaip su juo nebekalbu.

SKANDALAS

— O ką, marte, vakar buvai koncerte, gerai padainavo?

— Gerai, tai gerai, nėr kas sakyti, tik pasidarė skandalas.

— Na, na!

— Padainavo, tai padainavo, bet, tur but, negerai padainavo: tris kartus publika privertė pakartoti, — net gėda pasidarė.

— Aš Tamstai, vadinasi, sakiau, kartą, kad Tamsta nesikreiptumei su taip kvailais reikalais prie manęs. Juos išspręsti gana vieno kvailio, — kam prie kito lendi?

TAIP, BET NEVISAI

— Sveikas, Jonai, kaip gyvuoji?

— Nelabai... žinau vedžiau... — Tai maloni žinia!

— Nevisai, labai pikta pačia gavau.

— Tikra nelaimė!

— Nelaimės nėr, nes žmona didelį kraitį atsinešė.

— Bent tas suraminimas...

— Taip, bet nevisai. Už jos pinigų pripirkau avių, o tos ėmė ir išdvėsė.

— Koks nemalonumas!

— Nemalonumas nėra didelis, nes aš už avių kailius gražius pinigų paėmiau...

— Vadinasi, tu padengei nuostolius?

— Taip, bet nevisai, namas, kurį aš už tuos pinigų pirkau, aną dieną sudegė.

— Baisi nelaimė!

— Nelaimė nėra taip baisi, nes kartu su namu sudegė ir mano žmona.

TRAUKINYJE

Sėdi vagone išsiskėtęs ponas, o apie jį daugybė suversta įvairių rūšių. Iėjo kitas. Nori gauti šalia jo vietą.

— Tamsta malonėk pasiimti nuo suolo daiktus.

— Nenoriu.

— Kaip tai nenori?

— O taip, nenoriu.

— Pašauksiu konduktorių.

— Kodėl ne?

— Bematant atsiveda tas konduktorių.

— Konduktorius: — Pasiimk, Tamsta, daiktus!

— "Nenoriu."

— Tas ilgai nelaukęs, ateina su kontrolierium.

— Kontrolierius: — Pasiimk, Tamsta, daiktus, sudėk ant lentynos.

— Nenoriu.

— Kodėl, Tamsta, nenori?

— Ne mano daiktai, — atsakė tas šaltai.

APSUKRUS VINCUKAS

Vincukui buvo savo motinos griežtai įsakta neiti maudytis ežeran. Ir ji žūrėjo, kad jis klausytų, nes bijojo, kad vaik-

tis nenuskėstų. Bet vieną dieną ji Vincuką nužiūrėjo.

— Vincuk, tavo drapanėlės šlapios. Bene tik vėl buvai vandenyje?

— Taip, mamyte, aš buvau, kad išgelbėjus Minkų Kaziuką.

— A, mano gerasai suneli! tai tu šokai paskui jį į vandenį?

— Ne, mamyte. Aš iškauk pirmą jį, kad jau bučiau vandenyje pirmą negu jis pradės skęsti...

KODEL JONUKAS N'ĖJO BAŽNYČION

Jonukas nedėlios dieną neatėjo bažnyčion ir kapelionas ėmė jį mokykloje klausinėti, kodėl?

— Aš rengiausi žuvauti, bet tėvas neleidė.

— A, toks tėvas tai tėvas, atsiliepė kapelionas. Ar jis ir-gi pasakė, kodėl jis neleidė.

— Taip, pasakė. Mat, namie tik viena meškerė t'esti, tai abiem neužtenka.

ONYTĖS MALDA

Onytei iškrito du pyšakiniu dančių ir, kad ją numaldžius buvęs pasakyt, kad Dievas duos jai naujus. Ji nedėlios nuėjo bažnyčion ir meldėsi, bet nors ji labai dantukų laukė, nauji dantukai nesirodė.

Vieną vidurnaktį motina išgirdo Onytę šnekančią ir tykia atėjo jos kambarin pažūrėti. Onytė klupėjo palei savo lovę.

"O, Dievulėliau", — ji kalbėjo, — "jeigu dar neapdirbai man naujų dantukų, tai bent grąžink man iš dangaus mano senuosius iki kitam nedėlieniui!"

NERA MUITO ANT ŠITO

Muitinės valdininkas: Ar daug vargo ir neturto matei Vokietijoje?

Fricas: Taip, bet nemažai jo aš ir Lietuvon vežuosiu.

Telefonas Boulevard 8674

J. L. GRUŠO Orchestra

3147 So. Halsted Street Chicago, Ill.

REUMATIZMAS SKAUSMAI SANARIUOSE. TRAŠKĖJIMAS KAULU. Prašalins šiandien kuomet vartosit musų gerą gyduolę

POLO SAPOMENTOL

Del trinito, kuris prašalins skausmus iš skaudamų masykų, sustos sujungimų, išnirimų, skaudėjimo nugarkaulio ir persikaldymo. Jei turite simptomus reumatizmo ar šalčio, eikite aptiekon ir prašykite SAPOMENTOL, persitiksint, kad yra geras. Kaina 75c.

POLO CHEMICAL CO. Išdirbėjai.

Tel. Boulevard 0696

LIETUVIŲ APTIEKA New City Pharmacy

3327 So. Halsted St.

Turiu garbės pranešti Lietuviams ir visuomenę apskaitai, kad metai tam atgal aš atidariau aptieką vardu NEW CITY PHARMACY prie So. Halsted gatvės num. 3327 ir kviečiu visą visuomenę ir Lietuvius atsilankyti ir pasimatyti su manim, jei butų reikalus namuose, kadangi aš esu ištikimas visais žvilgniais. Aš turiu pakankamai patirtimo vaistus sutaisyti ir patarti visuose pasaulio kraštuose. Mano kaimas yra žemesnės negu kitur kur. Su pagarba, JONAS MALACHAUSKAS.

PRIGAVO

Senas negras ėjo keliu ir vedėsi šunį. Ant jo pečių buvo šautuvas. Staiga pasirodė automobilis. Negras spėjo pasitraukti iš kelio, bet jo šuo tapo užmuštas.

Automobilistas sustojo ir išlipęs iš automobilio priarti-no prie negro.

"Ar tai jūsų šuo", — paklausė jis.

"Taip. Tai tikrai mano šuo".

"Ar jis buvo naudingas šuo?"

"Taip, jis daug man naudos atnešė".

"Ar pasitenkisite penkiais doleriais?"

"Taip".

"Gera! Štai penki doleriai. Tik man nesmagu, kad aš sugadinau jums medžioklę".

"Aš visai nemanau medžioti", atsakė negras dėdamas į kišenę penkinę.

LITTLE SPINOGRAPHS

Jei jūs gyvenkite linksmą, gyvenkite be valdytojo. Kuomet liga valdo jūsų jus negalite būti linksmu. Ligos del Chiropractic yra nemalonumas kai kuriose dalyse kūno kurios veikia del nervų susikeltimų kurie randasi nugarkaulio.

Chiropractor pataiso nugarkaulį — sveikata pasitaiso.

Tel. Boulevard 7006 DR. J. M. FINSLOW, Chiropractor 1645 W. 47 St., Chicago, Ill. Valandos nuo 2 po pietų iki 8 vakare. Nedėlio nuo 10 iki 12 diena

DEL VYRŲ TIKTAI

Visą šį mėnesį gydysiu visus pacientus, kurie tik ateis, numazinta kaina už kiekvieną skirtingą ligą. Visi kenčiantį nuo chroniško ir užsisenėjusių ligų arba negalėjimų, gali pasinaudoti ta nužeminta gydymo kaina. — Atsiminkite, kad gausite tą patį prižiūrėjimą ir gydymą kaip mokėtumėt paprastą kainą. Gydymas ligų yra specialumas mano viso gyvenimo. Žinau, kad galu jums gydyti geriausiu būdu koks yra žinomas medicinoje.

Daktaras del vyrų Praktikuojas 25 metus — tai yra geriausias darovimas, kad turit pasisekimą ir kad galima pasitiekiti. Ar ne taip?

DR. M. G. MARTIN 337 W. Madison St., Chicago, Ill.

Suteikiame Europiškas Gyduoles SUZINOK TIESA. Vasarmano bandymai jūsų kraujo, ar mikroskopinis egzaminavimas jūsų slaptųjų suranda, ar jus eate juos nuo ligos, ar ne. Persitiksint! Gyvatia yra per daug brangi, kad rizikuoti. Naujų gyduolių sutaisymas, perkeičia praktika medicinoje ligos ligiškai skaitomos neįveikiamomis, lengvai paduoda šitam moksliniam gydymo metodui. Aš naudoju mano praktikoje visus veikiausius serumus, čepus, antitoksinius bakterinius ir natūralius, ypatinias gyduoles ir veikiausius ir geriausias būdas gydymui užsisenėjusių negalių. Štai prie burio dekinę užgandintų pacientų, kurie plaukte plaukia į mano gydymo kambarius kasdien. Ateik tuojau del dyka apžiūrėjimo ir slaptos egzaminavimo.

X-RAY EGZAMINACIJA \$1. Nelaik lig paskutinių dienų, kad del perdugus gyvoto mano ofise negalėtumėt pasikalbėti su manim. Teisingas gydymas. Nėra apgavimų apvilymų ar prižadėjimų. Pasekmės yra tokios, kokių norite.

Valandos: 9 ryto: lig 5:30 po p. Seredomis ir subatomis: 9 ryto lig 8 vakare, Nedėliomis: 9 lig 1.

DR. H. G. MARTIN 337 W. Madison St. (Kampas Madison ir So. Market) Chicago, Ill.

THE GLOBE MUTUAL LIFE INSURANCE COMPANY OF CHICAGO ILLINOIS

431 So. Dearborn St.

Pelno už 1923 metus iki pat paskutinės savaitės, subatoje, spalio 27, 1923, už 43 savaites

Pelnas už apdraudą in force 78½ nuošimčių
Pelnas už assets 33½ nuošimčių
Pelnas už nuosimčius 27 nuošimčiai
Pelnas už įplaukas 22 nuošimčiai
Abelnai pelno 41 nuošimtis

Reikalavimai išmokami per Radio, telegrafu, special delivery.

T. F. BARRY, Prezidentas

Generalis manageris ir įsteigėjas

"Kaip tai? Tai kam tas šautuvas ir šuo?"

"Aš vedžiau šunį prie upės, kad nušovus jį ten", atsakė negras ir nudulino savo keliais.

CUNARD

LIETUVŲ

trumpiausiu laiku, kas Seredą, trejais ekspreso laivais BERENGARIA / AQUITANIA MAURETANIA (per Cherbourg ar Southamptoną)

Iš Lietuvos į Ameriką JEI manote parstraukti gimines iš Lietuvos, vietas užsakykit dabar. Musų ofisas Lietuvoje suteiks jiems pagalbą ir rodą. Visi trečios klasos keleiviai turi atskirus kambarius, kuogeriausias švarumas ir maistas. Smulkesni klausis viešos agento arba

CUNARD LINE 140 N. Dearborn St., Chicago, Ill.

Reumatizmas sausgėlė

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėlė, Kaulų Gėlimą, arba Mėšlungių raumenu skausmą; nes skausmų kilmėi nauka kuno gyvybe ir dažnai ant patalo paguldo. CAPSICO COMPOUND motis lengvai prašina viršmėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siūnia padėkavones pasveikti. Kaina 50c per paštą 55c arba dvi už \$1.05. Knyga: "SALTINIS SVEIKATOS" augalais — gydymas, kaina 50 centų.

Justin Kulis

3259 South Halsted Street, CHICAGO, ILL.

Del Sergančių ir silpnų vyrų

Aš noriu pakalbėti su kiekvienu kenčiančiu nuo Chroniško, Nervų, Kraujo, odos, Šlapimo, Išėjimo žarnos ir Privacių Ligų.

Dr. W. R. Register, 109 N. Dearborn Street.

Kiekvieno sergančio žmogaus draugas. Mano geriausias patyrimas. "Nei vieno doliario nereikia mokėti, kol nebus pasekmių". Giduoless išskiriamos.

Apsisaugokite klinikų ir Institutų su jų pavojingu neparvusiųjų studentų egzaminavimu.

Dabokite savo sveikatą. Aš užtikrinu jums patyrusį, teisingą gydymą už mažą kainą. Kalbu visokiomis kalbomis. Pasitarimas ir egzaminavimas dykai.

Valandos nuo 9 ryto iki 5:30 po pietų, kasdien. Utarninke, Seredoj ir Subatoj vakaris iki 8 valandai.

Nedėlio nuo 9 ryto iki 1 v. po piet.

Dr. W. R. Register, 109 N. Dearborn St., Chicago, Ill. (Imkite elevatorių iki 12 augšto)

Akinių pritaissymo mene 20 metų patirtimo

SIMPTOMAI PAREISKIA AKIŲ LIGAS

Ar jums skauda galvą?
Ar jūsų akys ašaroja?
Ar yra uždegotos?
Degina ar niežti?
Ar skaitant akys greit pavargsta?
Ar kvaista galva?
Ar matote kaip ir plunkančius taškus
Ar atmintis po truputį mažėja?
Ar akys opios šviesai?
Ar jaučiate kaip ir smiltis akyse?
Ar yra balta dėmė ant vokų?
Ar turite kataraktą?
Ar turi žvairas akis?

John J. Smetona AKINIŲ SPECIALISTAS

1801 S. Ashland Ave., Kampas 18 gatvės

Ant trečio augšto virš Platto apptekos tarbariai 14, 15, 16 ir 17. Valandos nuo 9 ryto iki 9 vakare. Nedėlio nepriimam ligonių

Trindamas su Ruffles Ištrinsi Pleiskaną Lauk.

Niekti, niekti visą dieną — jus net stebės iš kur ty pleiskany tiek imasi! Jūs daugiau jus kasote, juo daugiau pleiskany išmola iš jūsų galvos, auterina jūsų drabužius, daro nemalonumo kiekvienam arti jus esančiam, ir vis neapsakomai niekti!

Ruffles

tai prašalina. Ruffles yra toniku galvos odai ir plaukams. Ruffles yra pleiskanų naikintojas su puikiomis pasekmėmis.

Ir tame nėra jokios paslapties. Ruffles yra sudarytas gabių ir patyrusių chemikų, kurie išdirbo formulią specialiai pasikirti smulkiniui pleiskanų perų — ir Ruffles atlieka savo darbą.

Pamėginkit bonką! Įtfinkit truputį Ruffles į savo galvos odą kasdien apie per savaitę laiko. O kuomet pleiskanos jau išnyks, tuomet naudokite kartą nuo karto ir pleiskanos jus daugiau nelydomet nelankins! Tik 65c už bonką. Galima gauti aptiekose.

F. AD. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St., Brooklyn, N.Y.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET Tel. Kedzie 8902

3514-16 Roosevelt Rd. Art. St. Louis Ave. CHICAGO, ILL.

AUGIMAS

Augimas lietuvių biznio yra mums malonus.

Mes manome, kad mes pakankamai darodėme mūsų lietuviams kostumeriams stiprumą ir saugumą mūsų bankos. Musų patarnavimas darodė jiems, kad tas bankas yra drugiškas ir kaip namuose daryti biznį.

Jūsų taupymas bus žionai labai maloniai priimtas ir jei jūs ateisite į banką, įsų parankumui. Panelė Kudulius, mūsų lietuviškės bankos darbininkė, langelio No. 4, maloniai išaiškina, kaip galima jums patarnauti.

The Stock Yards TRUST & Bank

4162-72 So. Halsted Street, Chicago. CLEARING HOUSE BANKS.

NEPAPRASTAS IŠPARDAVIMAS AUKSINIŲ DAIKTU

Moteriši ir branzalietai su laikrodėliais \$4.85 ir augščiau
Ziedai tikrai auksiniai \$2.85 ir augščiau
Vynskai laikrodėliai 15 akmenų, gražiai išrodo \$9.50 ir augščiau

Turime dideliame pasirinkime Europinių armonikų ir daug kitų dalykų labai pigiai. Ateikite persitiktinti, kad niekur kitur Chicagoj nenupirksite taip pigiai, kaip čia.

MARIANA I. ASTA, 4618 S. Ashland Ave., Chicago

Mildos Aptieka

Moderniška pirmos rūšies Mildos aptieka ant Bridgeporto atidaryta. Šveriausia, tyriausia, parankiausia aptieka ir jos geriausias patarnavimas. Visoki vaistai ir žmogaus sveikatai reikalingi dalykai, randasi Mildos Aptiekoje. Visi ir sąžiningi patariamai duodami veltui.

Su visokiais reikalais, visuomet kreipkitės Mildos Aptiekon

3138 So. Halsted Str., (Mildos Teatro Name) K. JONAITIS IR A. VALONIS Savininkai.

SALUTARO RYTAS

Salutaro rytas tešviečia gražus; Sveikata atgyja, kaip aušta dangus.

KODEL? 1) — RYTAS — 2) — PIETUS — 3) — VAKARAS. — TRYŠ DIENOS LAIKAI.

TODEL, KAD: Diena be ryto, žmogus be Salutaro negali būti! 1) — Salutaras priduroda apetitą; 2) — Salutaras vidurius išvalo; 3) — Salutaras pataiso sveikatą. — SVEIKATA

Tik vienas doleris ir kvoteris bonkai. Klauskite aptiekose arba prie

SALUTARAS DRUG & CHEMICAL CO., 639 W. 18th St., Chicago, Illinois.